

**Школски програм за седми разред
за период 2026-2030. год.**

ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

Обавезни предмети:

- Српски језик и језичка култура
- Енглески језик
- Француски језик
- Математика
- Биологија
- Историја
- Географија
- Физика
- Хемија
- Техника и технологија
- Информатика и рачунарство
- Ликовна култура
- Музичка култура
- Физичко и здравствено васпитање

Изборни предмети:

- Верска настава/Грађанско васпитање

Слободна наставне активности:

- Моја животна средина
- Уметност
- Домаћинство
- Предузетништво
- Врлине и вредности као животни компас II

Допунска настава

- Српски језик
- Енглески језик
- Француски језик
- Физика
- Математика
- Хемија
- Биологија
- Историја
- Географија

Додатна настава

- Српски језик
- Енглески језик
- Француски језик
- Физика
- Математика
- Хемија
- Биологија
- Историја
- Географија

Програми обавезних наставних предмета за седми разред

Програм за наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ и задаци предмета: Циљ наставе српског језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају основним законитостима српског књижевног језика на коме ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе српског језика:

- стварање разноврсних могућности да, кроз различите садржаје и облике рада током наставе српског језика, сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе српског језика буду у пуној мери реализовани
- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује
- описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца)
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког)
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова
- упознавање, читање и тумачење информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално

коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне), поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама - поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм) - усвајање основних теоријских и функционалних појмова из књижевности, позоришне и филмске уметности - упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења - развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује - навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији - подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво - подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.) - васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности - развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима					
Редн и број теме	Област/тема	Оријен тацион и број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	Књижевност	50	Ученици ће бити у стању: - да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, као и да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима. - да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине. - да се оспособе за самостално	-Обрада, вежбање, утврђивање/обнављање,систематизација, провера -Индивидуални, фронтални, групни и рад у пару -Монолошка, дијалошка, стваралачка и метода рада на тексту; метода решавања проблема и истраживачког рада ученика; метода рада са уџбеником и демонстрациона	-Усмено одговарање, разговор са учеником -Тест -Контролна вежба

			читање, доживљавање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметичких дела различитих жанрова. -да усвоје основне теоријске и функционалне појмове из књижевности, филмске и сценске уметности, као и да упознају, развију и сачувају поштовање према властитом националном и културном идентитету. -ученици треба да буду васпитани у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности; у духу мира, културних односа и сарадње међу људима. -доживљава, разуме и свестрано тумачи и вреднује књижевноуметничко дело; -уочава битне елементе књижевноуметничког текста; -развија потребу за књигом; -открива тему и кључне мотиве у епским народним песмама; -препознаје врсту стиха,	метода	
--	--	--	--	--------	--

			стилских изражајних средстава; -уочава и тумачи емоције, мотиве и песничке слике у лирском тексту; -уочава и тумачи узрочно-последичне везе у уметничком тексту, за исказивање властитих судова и закључака и карактеризације ликова приликом анализе текста и у разним говорним ситуацијама; -уочава облике казивања у књижевноуметничким текстовима и користи их у ученичком стваралаштву		
2.	Изражајно читање	4	Поред оспособљавања ученика за самостално читање, разумевање и тумачење књижевног дела, биће способни за увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног), као и читања у себи (доживљеног, усмереног, исраживачког. -напамет говори одабране књижевне текстове или	-Вежбање, -Индивидуални, фронтални, групни и рад у пару -Монолошка, дијалошка и стваралачка метода	-Усмено одговарање, разговор са учеником

			одломке - течно и изражајно чита различите врсте текстова; -богати речник; -стиче навику за читање и провођење времена са књигом		
3.	Граматика	56	Ученици ће бити у стању да примене: -писменост као и напредовање и проширивање знања. -развијену мотивацију за нове садржаје и истраживачко-критички став према истима. -основне законитости српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати. -развијање љубави према матерњем језику и потреба да се он негује и унапређује -упознавање са граматиком српског језика, са језичким појавама и појмовима и оспособити их за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове писмене и усмене употребе у различитим комуникационим	-Обрада, вежбање, утврђивање/обнављање,систематизација, провера -Индивидуални, фронтални, групни и рад у пару -Монолошка, дијалошка, стваралачка и метода рада на тексту; метода решавања проблема и истраживачког рада ученика; метода рада са уџбеником	-Усмено одговарање, разговор са учеником -Тест -Контролна вежба

			ситуацијама. -разликује променљиве и непроменљиве врсте речи -одређује врсту синтагми -одређује службу речи у реченици -разликује глаголе као врсту речи, као и глаголске облике -одређује независне реченице према комуникативној функцији -уме да одреди врсту напоредног односа међу независним реченицама -препознаје врсту зависних реченица		
4.	Правопис	5	-описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика, као и примена тих знања у свакодневном животу.	-Обрада, вежбање, утврђивање/обнављање, систематизација, провера -Индивидуални, фронтални, групни и рад у пару -Монолошка, дијалoшка, стваралачка и метода рада на тексту	-Усмено одговарање, разговор са учеником -Тест -Контролна вежба
5.	Усмено	6	-оспособљавање ученика за усмено излагање у свакодневној	-Обрада, вежбање,	-Усмено одговарање,

	изражавање		комуникацији по стандардима српског књижевног језика. -стварање самопоуздања и развијање елоквенције који ће бити практично примењивани. -оспособљавање за правилно, економично и уверљиво усмено изражавање	-Индивидуални, фронтални, групни и рад у пару -Монолошка, дијалочка и стваралачка метода	разговор са учеником
6.	Писмено изражавање	4	-оспособљавање ученика да оно што речима усмено кажу могу и да напишу по правилима стандардног српског језика. -правилно коришћење интерпункције, као и логично и стилски уређено излагање мисли -имају развијен смисао и способност за правилно, економично и уверљиво писмено изражавање, -богаћење речника, језичког и стилског израза	-Обрада, вежбање, утврђивање, провера -Индивидуални, фронтални и рад у пару -Монолошка, дијалочка, стваралачка и метода рада на тексту; демонстрациона метода	-Писано одговарање, разговор са учеником -Контролна вежба
7.	Домаћи задатак	7	-стицање радне навике код куће, анализа и синтеза градива обрађеног у школи, као и увежбавање писменог изражавања	-Обрада, вежбање, утврђивање, провера -Индивидуални и фронтални рад	-Домаћи задатак, разговор са учеником

			-прилагођавање ситуацији када имају више времена за размишљање, када им је доступна литература и када њихова креативност више може да дође до изражаја.	-Монолошка, дијалошка, стваралачка и метода рада на тексту; демонстрациона метода	
8.	Писмени задаци	12	-стицање увида у савладаност граматике, правописа и стилистике у формирању реченице. -развијање критичког става према свом, али и према раду других ученика -испољава свесну активност и стваралачко учешће -примењује у писању различите врсте изражавања: приповедање, описивање, дијалог, монолог	-Обрада, вежбање, утврђивање, провера -Индивидуални и фронтални рад -Монолошка, дијалошка, стваралачка и метода рада на тексту; демонстрациона метода	Писмени задатак
Укупно		144			

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда – СРПСКИ ЈЕЗИК

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
Вештина читања и разумевања прочитаног	СРП.ОО.О.2.3: Читају књижевне и неуметничке текстове (линеарне и нелинеарне) и пажљиво слушају једноставније излагање. СРП.ОО.О.2.4: Искупују свој доживљај о говореном или писаном тексту. СРП.ОО.О.2.5: Повезују садржај књижевног дела са сопственим искуством. СРП.ОО.О.2.6: Сажимају и препричавају прозни текст разликујући главно од споредног. СРП.ОО.О.2.8: Уочавају информације у тексту које не разумеју и налазе начине за сазнавање. – СРП.ОО.О.3.2. Умеју да прочитају информацију исказану у различитим облицима (табела, графикон,	– СРП.ОО.С.3.4. Користе читалачку писменост (размишљају о тексту и вреднују његов садржај; пореде чињенице и ставове изнете у тексту с властитим представама, траже доказе у тексту и супротстављају их доказима из других извора информација, користећи општа и специфична знања, али и способност апстрактног размишљања) у различитим сферама, (уметничкој, дигиталној, информатичкој, финансијској, здравственој, медијској, научној, математичкој...). – СРП.ОО.С.3.5. Проширују интересовање за читање – од различитих неуметничких текстова до књижевности за младе, националне и светске белетристике; умеју да препоруче књигу и да вреднују препоруке других. – СРП.ОО.С.3.6. Разумеју међусобне везе књижевности и културе; обликују своје естетске и етичке ставове уз помоћ литературе.	– СРП.ОО.Н.2.2. Процењују функцију употребљених стилских средстава (стилске фигуре, облици казивања, слојевитост у значењу) у одређеном контексту. – СРП.ОО.Н.2.4. Усклађују сврху, садржај и начин излагања са комуникативном ситуацијом. – СРП.ОО.Н.2.5. Састављају различите типове текстова (бирају одговарајуће елементе функционалних стилова и форме казивања) испољавајући оригиналност и креативност. – СРП.ОО.Н.2.6. Истражују и упоређују информације из различитих медијских извора вреднујући поузданост извора и релевантност информација. -СРП.ОО.Н.3.2. Имају интерактиван однос према медијима; препознају различите врсте медијских манипулација и њихов утицај на обликовање стварности. – СРП.ОО.Н.3.3. Развијају лични стил у вербалном и невербалном изражавању

	хипертекст...) и интерпретирају је на различите начине (усмено, писмено, визуелно, дигитално).		– СРП.ОО.Н.3.4. Негују позитивне интеракције и сарадњу у тимском раду уз истрајност и проактивност у остваривању циљева; спремни су да учествују у активностима заједнице и друштва. –СРП.ОО.Н.3.7. Користе читалачку писменост да би објективно и критички разматрали садржај и форму текста, његову структуру, жанр, начин и стил писања; разликују чињенице од интерпретације, као и ауторове евентуалне пристрасности и предрасуде. СРП.ОО.Н.3.8. Читајући и пишући, проширују своје видике и развијају свој мисаони и емоционални свет, уз спремност да преузму одговорност за изборе и одлуке који утичу на лични живот и живот заједнице
Писано изражавање	СРП.ОО.О.3.1. Користе знања из језика како би се правилно, јасно и примерено комуникативној ситуацији изражавали писаним и усменим путем. – СРП.ОО.О.3.3. Пишу примењујући различите форме казивања и различите функционалне стилове. – СРП.ОО.О.3.12. Састављају једноставнији говорени или	– СРП.ОО.С.1.10. Доследно примењују правописна правила и уочавају грешке у свом и туђем тексту – СРП.ОО.С.2.2. Уочавају и исправљају грешке у свом и туђем тексту у складу са правописном нормом. – СРП.ОО.С.2.9. Организују говорени или писани текст	– СРП.ОО.Н.2.5. Састављају различите типове текстова (бирају одговарајуће елементе функционалних стилова и форме казивања) испољавајући оригиналност и креативност. СРП.ОО.Н.3.8. Читајући и пишући, проширују своје видике и развијају свој мисаони и емоционални свет, уз спремност да преузму одговорност за изборе и одлуке који утичу на лични живот и живот

	писани текст према задатом критеријуму, одговорно се односећи према питањима везаним за интелектуалну својину. – СРП.ОО.О.3.13. Увиђају значај језика у неговању културног и националног идентитета; поштују језике националних мањина у Србији и познају елементе њихове културне баштине и историјског наслеђа.	(осмишљавају и преобликују план, структурирају и преуређују садржај, повезују делове у складну говорену или писану целину). СРП.ОО.С.3.4. Користе читалачку писменост (размишљају о тексту и вреднују његов садржај; пореде чињенице и ставове изнете у тексту с властитим представама, траже доказе у тексту и супротстављају их доказима из других извора информација, користећи општа и специфична знања, али и способност апстрактног размишљања) у различитим сферама, (уметничкој, дигиталној, информатичкој, финансијској, здравственој, медијској, научној, математичкој...). – СРП.ОО.С.3.8. Састављају говорене или писане текстове на основу научног, основне и секундарне литературе; умеју да цитирају и/или парафразирају туђе текстове.	заједнице
Граматика, лексика, народни и књижевни језик	СРП.ОО.О.1.1. Знају које дијалекатске зоне обухвата српски језик. – СРП.ОО.О.1.2. Разликују самогласнике од сугласника, правилан од неправилног изговора гласа. – СРП.ОО.О.1.3. Разликују	СРП.ОО.С.3.1. Изражавају своје мишљење у школском, приватном, јавном и медијском контексту служећи се књижевним језиком, уз свест о социјалним конвенцијама и културолошким различитостима. – СРП.ОО.С.3.3. Негују културу свог народа и поштују и уважавају	– СРП.ОО.Н.1.1. Разумеју и објашњавају основне функције језика (комуникативну и стваралачку); познају појмове једнојезичности и вишејезичности и знају одговарајуће језичке прилике у Србији. – СРП.ОО.Н.1.2. Умеју да одреде дужину/квантитет акценатског

	променљиве и непроменљиве речи, именују врсте речи и разврставају их према основним граматичким категоријама. – СРП.ОО.О.1.4. Разликују просте речи од твореница. – СРП.ОО.О.1.5. Препознају основне реченичне чланове; разликују независне од зависних предикатских реченица; именују врсте независних реченица према њиховој комуникативној функцији. – СРП.ОО.С.1.7. Уочавају синтагме и умеју да анализирају једноставније реченице грађене по основним моделима; познају врсте зависних реченица и разумеју њихову функцију. – СРП.ОО.О.1.6. Разумеју значења речи, устаљених израза и фразеологизама са којима се срећу у школским текстовима и свакодневној комуникацији. – СРП.ОО.О.1.7. Уочавају основне лексичке појаве (једнозначност и вишезначност речи) и лексичке односе (синонимију, хомонимију и	различитости других култура. – СРП.ОО.С.3.7. Користе знања из језика и књижевности за креирање и/или вредновање различитих културних садржаја; спремни су да учествују у самосталним и тимским пројектима; способни су да развију идеју и да је представе препознајући и остварујући личну, друштвену и комерцијалну вредност. – СРП.ОО.С.3.9. Уважавају културну разноликост Србије, цене културну баштину свог завичаја; имају развијене културне потребе, знају како да их искажу и задовоље.	слога и примене правила акцентуације у једноставним примерима (унутрашњи слогови и једнословне речи); – СРП.ОО.Н.1.3. Одређују гласовне алтернације и примењују књижевнојезичку норму у вези са њима. – СРП.ОО.Н.1.4. Проналазе и именују делове речи у вези са облицима речи (граматичку основу и наставак за облик); знају основна значења падежа, именују личне и неличне, просте и сложене глаголске облике и правилно их употребљавају у писању и говору. – СРП.ОО.Н.1.5. Именују основне творбене моделе (префиксација, извођење, слагање) и користе их ради богаћења свог речника. СРП.ОО.Н.1.6. Анализирају синтагме, предикатске и комуникативне реченице и увиђају њихов међусобни однос у језичком систему; примењују основна правила слагања реченичних чланова. – СРП.ОО.Н.1.7. Одређују значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени; познају и користе метафору и метонимију као лексичке механизме.
--	---	---	---

	антонимију). – СРП.ОО.О. 1.9. Разликују формално од неформалног изражавања и повезују начин изражавања са комуникативном ситуацијом. СРП.ОО.О.2.1. Повезују теоријска знања из граматике са класификацијом језичких појава у једноставној језичкој ситуацији. СРП.ОО.О.3.1. Користе знања из језика како би се правилно, јасно и примерено комуникативној ситуацији изражавали писаним и усменим путем. – СРП.ОО.О.3.4. Усклађују одговарајући језички израз са контекстом (укључујући и конструктивну комуникацију у сарадњи са другима, у групи, на друштвеним мрежама и интернету). – СРП.ОО.О.3.11. Користе знања из језика и књижевности за учествовање у различитим културним садржајима (приредбе, представе, књижевне вечери, изложбе, перформансе...), реализују унапред осмишљене идеје,		– СРП.ОО.Н.2.4. Усклађују сврху, садржај и начин излагања са комуникативном ситуацијом. – СРП.ОО.Н.3.1. Разумеју и користе могућности језика, истражују и изражавају ставове о себи, као и о друштвеним, културним, моралним, духовним и естетским димензијама људских искустава. – СРП.ОО.Н.3.4. Негују позитивне интеракције и сарадњу у тимском раду уз истрајност и проактивност у остваривању циљева; спремни су да учествују у активностима заједнице и друштва. – СРП.ОО.Н.3.6. Уочавају и прате развој и утицај уметности, науке и технологије на писменост и језик; брину о очувању културно-историјских споменика, о безбедности и одрживости животне средине. – СРП.ОО.Н.3.10. Вреднују језик као медиј националне културе, националну културну баштину и културну разноликост Европе и света.
--	--	--	--

	учествују у пројектима који се тичу школе и локалне заједнице. – СРП.ОО.О.3.13. Увиђају значај језика у неговању културног и националног идентитета; поштују језике националних мањина у Србији и познају елементе њихове културне баштине и историјског наслеђа.		
Књижевност	– СРП.ОО.О.3.9. Имају развијене читалачке навике и схватају значај читања за развој сопствене опште културе и знања. – СРП.ОО.О.3.10. Разумеју значај књижевности и културе у свом животу; развијају креативност и сопствене стваралачке способности на свим пољима; вреднују књижевност као суштински део националне, европске и светске културе и као средство за промоцију различитих култура. – СРП.ОО.О.3.11. Користе знања из језика и књижевности за учествовање у различитим културним садржајима (приредбе, представе, књижевне вечери, изложбе,	– СРП.ОО.С.1.11. Повезују књижевна дела са историјским и друштвеним контекстом. – СРП.ОО.С.1.12. Уочавају у делу лирске, епске и драмске елементе; именују основне књижевне (песма, приповетка, роман...) и књижевно-научне врсте (биографију, аутобиографију, дневник, путопис, мемоаре и научно-популарне текстове). – СРП.ОО.С.1.13. Разликују аутора књижевног дела од наратора, драмског лица или лирског субјекта; књижевни текст од неуметничког текста који обрађују исте/сличне теме, ликове и догађаје. – СРП.ОО.С.1.14. Именују различите облике казивања (приповедање у 1. и 3. лицу, хронолошко и ретроспективно; описивање, врсте описа; монолог,	– СРП.ОО.Н.1.8. Тумаче одлике лирског, епског и драмског у различитим књижевним делима и у књижевним врстама на међи (нпр. драмски спев, лирско-епске врсте). – СРП.ОО.Н.1.9. Уочавају и описују језичке, структурне и/или естетске особине књижевног и неуметничког дела и користе их у вредновању књижевног дела и развијању властитог стила изражавања – СРП.ОО.Н.2.1. Анализирају кључне чиниоце структуре књижевног текста (тематске, идејне, стилске, језичке и композиционе особине) користећи књижевнотеоријску терминологију. – СРП.ОО.Н.2.2. Процењују функцију употребљених стилских средстава (стилске фигуре, облици

	перформансе...), реализују унапред осмишљене идеје, учествују у пројектима који се тичу школе и локалне заједнице.	унутрашњи монолог и дијалог), језичко стилска изражајна средства, као и врсте стиха, строфе и риме приликом интерпретације и анализе књижевних дела. – СРП.ОО.С.1.15. Праве разлику између парафраза (препричавања) и анализе дела. – СРП.ОО.С.2.6. Тумаче узрочно-последичне односе у вези са догађајима у тексту, поступцима и карактеристикама ликова, историјским и друштвеним контекстом, тј. мотивима, стилско језичким средствима у поезији; откривају идејни слој текста. – СРП.ОО.С.2.7. Процењују поступке и особине ликова и тако формирају и преиспитују моралне ставове. – СРП.ОО.С.3.5. Проширују интересовање за читање – од различитих неуметничких текстова до књижевности за младе, националне и светске белетристике; умеју да препоруче књигу и да вреднују препоруке других. – СРП.ОО.С.3.6. Разумеју међусобне везе књижевности и културе; обликују своје естетске и етичке ставове уз помоћ литературе.	казивања, слојевитост у значењу) у одређеном контексту. – СРП.ОО.Н.2.3. Анализирају проблем, идеју или поруку у књижевном и неуметничком тексту сагледавајући их из различитих перспектива; проналазе аргументе, рангирају и преиспитују њихову вредност и евентуално коригују своје ставове. – СРП.ОО.Н.3.9. Негују хумани и критички однос према културним различитостима и начину на који се књижевношћу и другим уметностима може доживети и обликовати свет.
--	---	--	--

		– СРП.ОО.С.3.7. Користе знања из језика и књижевности за креирање и/или вредновање различитих културних садржаја; спремни су да учествују у самосталним и тимским пројектима; способни су да развију идеју и да је представе препознајући и остварујући личну, друштвену и комерцијалну вредност.	
--	--	---	--

Програм за наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ и задаци предмета		Циљ је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писану и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.			
Редн и број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	ЛИЧНИ ИДЕНТИТЕТ - Поздрављање и представљање себе и других	5	– разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; – поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; – размени једноставније информације личне природе; – у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима. – опише и упоређи жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања	-Упознавање са наставним садржајима -Стицање знања о предзнању ученика -Слушање и разумевање кратких дијалога -Слушање и реаговање на команде наставника - Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.)	Усмено испитивање Нестандардизовани тестови Усмено излагање ученика Дискусија Разговор; Диктат Тест Писмено излагање

			користећи једноставнија језичка средства – разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота	- Вежбе слушања са унапред датим упутствима - Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом, повезивање наслова са текстом. - Вежбе разумевања писаног језика. - Вежбе писменог изражавања (повезивање гласова и групе слова, замењивање речи цртежом или сликом, проналажење недостајуће речи, употпуњавање низа, проналажење "уљеза", осмосмерке, укрштене речи, повезивање краћег текста и реченица са сликама / илустрацијама, попуњавање формулара, писање честитки и разгледница, писање краћих текстова). - Класирање и упоређивање - Игре за обнављање лексике и граматике („вешања“, потапање бродова, бинго и сл.). - Повезивање са личним искуством - Повезивање са другим предметима - Самостални истраживачки рад (домаћи задаци, рад на пројекту).	Токо целе школске године редовно праћење и бележење рада и напредовања ученика и давање повратне информације.
2.	СТАНОВАЊЕ - ФОРМЕ, НАВИКЕ -описивање радњи из садашњости - описивање радњи из прошлости - разумевање и давање упутстава	10	- препознаје и именује појмове који се односе на тему; – разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; – упуту предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе – разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; – разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих; – изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; – разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; – затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; – опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима.		
3.	ЕТИЧКИ ПРИНЦИПИ	9	- препознаје и именује појмове који се односе на тему;		

	-изрицање дозвола, забрана, упозорења, правила понашања и обавеза		– у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; – разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих; – размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту; – разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих; – разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; – упуту предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; – затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; – разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих;		
4.	УМЕТНОСТ (ВИЗУЕЛНЕ И ДРАМСКЕ УМЕТНОСТИ) -исказивање жеља, интересовања и осећања - описивање бића, предмета, места, појава, радњи,	9	- препознаје и именује појмове који се односе на тему; – разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; – разуме једноставније текстове у којима се описују доживљаји, догађаји и способности у прошлости; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о доживљајима, догађајима и способностима у		

	стања и збивања у садашњости и прошлости		прошлости; – опише у неколико краћих, везаних исказа доживљај, догађај из прошлости; – разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства.		
5.	ПУТОВАЊА - упоређивање бића, предмета, места, појава - описивање радњи, стања и збивања у садашњости и прошлости	10	- препознаје и именује појмове који се односе на тему; – разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства. – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; – разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; – разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – упуту уобичајене молбе и захтеве; – честита, захвали и извини се користећи мање сложена језичка средства; – разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – пружи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;		

6.	ВЕРБАЛНА И НЕВЕРБАЛНА КОМУНИКАЦИЈА - описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања) - изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности	9	- препознаје и именује појмове који се односе на тему; – разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; – размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; – саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; – разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – упутује уобичајене молбе и захтеве; – честита, захвали и извини се користећи једноставнија језичка средства;– разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота. – разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене; – размени информације у вези са количином, димензијама и ценама.		
7.	ЕМОЦИЈЕ И МЕЋУЉУДСКИ ОДНОСИ - описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања) - исказивање жеља, интересовања, потреба и осећања	10	- препознаје и именује појмове који се односе на тему; – разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих; – размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; – саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; – разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих;		

			– размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; – саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; – разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; – изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење. – разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; – формулише питања и једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање; – разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене; – размени информације у вези са количином, димензијама и ценама. – разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих; – изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;		
8.	КЛИМА И ВРЕМЕНСКЕ ПРИЛИКЕ - описивање радњи, стања и збивања у садашњости и прошлости	10	- препознаје и именује појмове који се односе на тему; – разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; – разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; – опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; – разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – разуме уобичајене молбе и захтеве и		

			реагује на њих; – упуту уобичајене молбе и захтеве; – честита, захвали и извини се користећи мање сложена језичка средства;		
	Укупно	72			

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
1.Живот на селу и граду географске одлике типови зграда и начин живота	– СЈ1.00.О.1.1. Познају основне интонацијске схеме и углавном разумљиво изговарају већину гласова и најчешће гласовне групе узинтерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – СЈ1.00.О.1.2. Познају важнија правописна правила и примењују их у писаној продукцији уз	– СЈ1.00.О.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставних усмених, писаних и мултим текстова, у складу са комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета), уз одговарајућу подршку. – СЈ1.00.О.2.2. Користе страни језик у једноставној усменој и писаној комуникацији прибегавајући, по потреби, основним стратегијама компензације, планирања излагања и саопштавања, организације текста и	– СЈ1.00.О.3.1. Разумеју фреквентне речи и изразе у јасно контекстуализованом говору, као и у кратким саопштењима на блиске теме. – СЈ1.00.О једноставне усмене савете и упутства која се односе на личне информације, непосредне потребе и блиско окружење уз подршку визуелних елемената (оријентација у простору, употреба апарата, правила игре). – СЈ1.00.О.3.3. Разумеју глобални смисао кратких, спорим ритмом изговорених и јасно артикулисаних

	неправилности које могу да ометају разумевање. – CJ1.OO.O.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију	самопровере, уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ1.OO.O.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ1.OO.O.2.4. Интерпретирају значења једноставне усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама и изводе закључке о комуникативној наме на типичну невербалну комуникацију, односно основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл). – CJ1.OO.O.2.5. Учествоју у интеркултурној комуникацији, размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости.	молошких прилога уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. – CJ1.OO.O.3.4. Разумеју предмет краће усмене интеракције о личним и породичним.3.2. Разумеју предмет краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, о познатим/блиским темама, непосредном друштвеном окружењу, природној средини.
--	---	--	---

		– CJ1.OO.O.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ1.OO.O.2.7. Промишљају улогу језикâ у свакодневним активностима из домена личног интересовања и користе страни језик за проучавање главних природних и друштвених феномена и за релативно успешно решавање задатака у вези са садржајима школских предмета.ри ослањајући се	
2. Културолошке карактеристике Енглеске живот у школи забавне активности	– CJ1.OO.O.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију – CJ1.OO.O.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и разлике између	на типичну невербалну комуникацију, односно основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл). – CJ1.OO.O.2.5. Учествоју у интеркултурној комуникацији, размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ1.OO.O.2.6. Идентификују и	– CJ1.OO.O.3.5. Разумеју основни смисао и појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у кратким и једноставнијим рекламним порукама на познате теме, уколико не садрже игру речи или неко конотативно / скривено / метафорично значење. – CJ1.OO.O.3.6. Разумеју појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у популарној

	заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ1.OO.O.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе.	пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ1.OO.O.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима из домена личног интересовања и користе страни језик за проучавање главних природних и друштвених феномена и за релативно успешно решавање задатака у вези са садржајима школских предмета.	музици. – CJ1.OO.O.3.7. Разумеју кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (писма, мејлови, СМС...). – CJ1.OO.O.3.9. Разумеју општи смисао и важније информације у једноставнијим врстама књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима (прозни и поетски текстови, кратке приче). – CJ1.OO.O.3.10. Разумеју и проналазе важније информације из инфографика и других једноставнијих визуелно-текстуалних приказа (табела, дијаграма, мапа, формулара, формула...). – CJ1.OO.O.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи из једноставнијих извора информација.
3.Временске прилике Угрожене врсте професије	– CJ1.OO.O.1.2. Познају важнија правописна правила	– CJ1.OO.O.2.5. Учествоју у интеркултурној комуникацији,	– CJ1.OO.O.3.13. Користећи једноставна језичка средства,

	и примењују их у писаној продукцији уз неправилности које могу да ометају разумевање. – CJ1.OO.O.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној	размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ1.OO.O.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ1.OO.O.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима из домена личног интересовања и користе страни језик за проучавање главних природних и друштвених феномена и за релативно успешно решавање задатака у вези са садржајима школских предмета.	укратко описују или представљају људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности, догађаје, уз помоћ наставника или саговорника и евентуалне краће паузе/застајкивања. – CJ1.OO.O.3.14. Постављају једноставна питања о темама које одговарају личним интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговарају на слична питања саговорника. – CJ1.OO.O.3.15. Постављају и одговарају на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања и формулишу љубазне молбе, извињења, упутства и савете, користећи једноставна језичка средства. – CJ1.OO.O.3.16. Пишу једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења у обрасцима, упитницима или табелама, повезују неколико исказа у кратак, везани текст о блиским темама и састављају текстове од понуђеног језичког материјала на блиске теме у којима описују себе, своју
--	---	--	---

	комуникацији на теме из приватног, јавног и— CJ1.OO.O.2.2. Користе страни језик у једноставној усменој и писаној комуникацији прибегавајући, по потреби, основним стратегијама компензације, планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере, уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ1.OO.O.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ1.OO.O.2.4. Интерпретирају значења једноставне усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама и изводе закључке о комуникативној		породицу и непосредно окружење, користећи једноставну лексику и фреквентне кохезивне елементе. – CJ1.OO.O.3.17. Писаним путем достављају/траже основне информације о себи и другима, састављају краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама, кратке и једноставне поруке у личном обраћању (нпр. СМС, мејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљују, извињавају или нешто честитају. – CJ1.OO.O.3.18. На страном језику преносе саговорнику општи смисао и најважније информације краћих и једноставнијих писаних текстова и усмених исказа информативне природе.
--	--	--	---

	намери ослањајући се на типичну невербалну комуникацију, односно основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексики и сл).		
4.Фестивали у разним земљама, рециклажа ,типови различитих музичких праваца	– CJ1.OO.O.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију – CJ1.OO.O.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ1.OO.O.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе.	– CJ1.OO.O.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставних усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета), уз одговарајућу подршку. – CJ1.OO.O.2.2. Користе страни језик у једноставној усменој и писаној комуникацији прибегавајући, по потреби, основним стратегијама компензације, планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере, уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ1.OO.O.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне	– CJ1.OO.O.3.1. Разумеју фреквентне речи и изразе у јасно контекстуализованом говору, као и у кратким саопштењима на блиске теме. – CJ1.OO.O.3.2. Разумеју једноставне усмене савете и упутства која се односе на личне информације, непосредне потребе и блиско окружење уз подршку визуелних елемената (оријентација у простору, употреба апарата, правила игре). – CJ1.OO.O.3.3. Разумеју глобални смисао кратких, спорим ритмом изговорених и јасно артикулисаних монолошких прилога уз одговарајућу визуелну подршку– CJ1.OO.O.3.5. Разумеју основни смисао и појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у кратким и

		текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ1.OO.O.2.4. Интерпретирају значења једноставне усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама и изводе закључке о комуникативној намери ослањајући се на типичну невербалну комуникацију, односно основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл). – CJ1.OO.O.2.5. Учествоју у интеркултурној комуникацији, размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ1.OO.O.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских	једноставнијим рекламним порукама на познате теме, уколико не садрже игру речи или неко конотативно / скривено / метафорично значење. – CJ1.OO.O.3.6. Разумеју појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у популарној музици. – CJ1.OO.O.3.7. Разумеју кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (писма, мејлови, СМС...).
--	--	--	--

		предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ1.OO.O.2.7. Промишљају улогу језикâ у свакодневним активностима из домена личног интересовања и користе страни језик за проучавање главних природних и друштвених феномена и за релативно успешно решавање задатака у вези са садржајима школских предмета.	
5. Спортске активности здравствени проблеми проблеми тинејџера	– CJ1.OO.O.1.1.1. Познају основне интонацијске схеме и углавном разумљиво изговарају већину гласова и најчешће гласовне групе уз интерференцију и друга одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што може да отежава разумљивост порука и комуникацију. – CJ1.OO.O.1.1.2. Познају важнија правописна правила и примењују их у писаној	– CJ1.OO.O.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставних усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета), уз одговарајућу подршку. – CJ1.OO.O.2.2. Користе страни језик у једноставној усменој и писаној комуникацији прибегавајући, по потреби, основним стратегијама компензације, планирања	– CJ1.OO.O.3.1. Разумеју фреквентне речи и изразе у јасно контекстуализованом говору, као и у кратким саопштењима на блиске теме. – CJ1.OO.O.3.2. Разумеју једноставне усмене савете и упутства која се односе на личне информације, непосредне потребе и блиско окружење уз подршку визуелних елемената (оријентација у простору, употреба апарата, правила игре). – CJ1.OO.O.3.3. Разумеју

	продукцији уз неправилности које могу да ометају разумевање. – CJ1.OO.O.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из	излагања и саопштавања, организације текста и самопровере, уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ1.OO.O.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ1.OO.O.2.4. Интерпретирају значења једноставне усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама и изводе закључке о комуникативној намери ослањајући се на типичну невербалну комуникацију, односно основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл). – CJ1.OO.O.2.5. Учествују у интеркултурној комуникацији, размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и	глобални смисао кратких, спорим ритмом изговорених и јасно артикулисаних монолошких прилога уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања. – CJ1.OO.O.3.4. Разумеју предмет краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, о познатим/блиским темама, непосредном друштвеном окружењу, природној средини. – CJ1.OO.O.3.5. Разумеју основни смисао и појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у кратким и једноставнијим рекламним порукама на познате теме, уколико не садрже игру речи или неко конотативно / скривено / метафорично значење. – CJ1.OO.O.3.6. Разумеју појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у популарној музици. – CJ1.OO.O.3.7. Разумеју
--	--	--	--

	приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију – CJ1.OO.O.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ1.OO.O.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језикâ које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе.	уважавање основних правила учтивости. – CJ1.OO.O.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ1.OO.O.2.7. Промишљају улогу језикâ у свакодневним активностима из домена личног интересовања и користе страни језик за проучавање главних природних и друштвених феномена и за релативно успешно решавање задатака у вези са садржајима школских предмета.	кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (писма, мејлови, СМС...). – CJ1.OO.O.3.8. Разумеју општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова прилагођених узрасту и интересовањима (извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе, као и поруке личне природе са неколико суштинских информација (нпр. писма, мејлови итд.). – CJ1.OO.O.3.9. Разумеју општи смисао и важније информације у једноставнијим врстама књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима (прозни и поетски текстови, кратке приче). – CJ1.OO.O.3.10. Разумеју и проналазе важније информације из инфографикона и других једноставнијих визуелно-текстуалних приказа (табела, дијаграма, мапа, формулара,
--	---	---	---

			формула...). – CJ1.OO.O.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи из једноставнијих извора информација. – CJ1.OO.O.3.12. Успостављају и накратко одржавају друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, размене основних информација о личности и непосредном окружењу, плановима, обавезама, услугама. – CJ1.OO.O.3.13. Користећи једноставна језичка средства, укратко описују или представљају људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности, догађаје, уз помоћ наставника или саговорника и евентуалне краће паузе/застајкивања. – CJ1.OO.O.3.14. Постављају једноставна питања о темама које одговарају личним
--	--	--	---

			интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговарају на слична питања саговорника. – СЈ1.ОО.О.3.15. Постављају и одговарају на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања и формулишу љубазне молбе, извињења, упутства и савете, користећи једноставна језичка средства. – СЈ1.ОО.О.3.16. Пишу једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења у обрасцима, упитницима или табелама, повезују неколико исказа у кратак, везани текст о блиским темама и састављају текстове од понуђеног језичког материјала на блиске теме у којима описују себе, своју породицу и непосредно окружење, користећи једноставну лексику и фреквентне кохезивне елементе. – СЈ1.ОО.О.3.17. Писаним путем достављају/траже основне информације о себи и
--	--	--	---

			другима, састављају краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама, кратке и једноставне поруке у личном обраћању (нпр. СМС, мејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљују, извињавају или нешто честитају. – СЈ1.ОО.О.3.18. На страном језику преносе саговорнику општи смисао и најважније информације краћих и једноставнијих писаних текстова и усмених исказа информативне природе. – СЈ1.ОО.О.3.19. На матерњем језику преносе саговорнику општи смисао и најважније појединости јавних натписа и кратких текстова информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...), саопштавају основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику.
6.Технологија и нови проналасци средства комуникације	– СЈ1.ОО.О.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар	– СЈ1.ОО.О.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставних	– СЈ1.ОО.О.3.14. Постављају једноставна питања о темама које одговарају личним

	основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ1.OO.O.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију – CJ1.OO.O.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ1.OO.O.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе.	усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета), уз одговарајућу подршку. – CJ1.OO.O.2.2. Користе страни језик у једноставној усменој и писаној комуникацији прибегавајући, по потреби, основним стратегијама компензације, планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере, уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ1.OO.O.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ1.OO.O.2.4. Интерпретирају значења једноставне усмене и писане поруке у вези са блиским,	интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговарају на слична питања саговорника. – CJ1.OO.O.3.15. Постављају и одговарају на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања и формулишу љубазне молбе, извињења, упутства и савете, користећи једноставна језичка средства. – CJ1.OO.O.3.16. Пишу једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења у обрасцима, упитницима или табелама, повезују неколико исказа у кратак, везани текст о блиским темама и састављају текстове од понуђеног језичког материјала на блиске теме у којима описују себе, своју породицу и непосредно окружење, користећи једноставну лексику и фреквентне кохезивне елементе. – CJ1.OO.O.3.17. Писаним путем достављају/траже основне информације о себи и
--	---	---	---

		познатим и узрасно примереним темама и изводе закључке о комуникативној намери ослањајући се на типичну невербалну комуникацију, односно основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл). – CJ1.OO.O.2.5. Учествоју у интеркултурној комуникацији, размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ1.OO.O.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ1.OO.O.2.7. Промишљају улогу језикâ у свакодневним активностима из домена личног интересовања и користе страни језик за проучавање главних природних и друштвених	другима, састављају краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама, кратке и једноставне поруке у личном обраћању (нпр. СМС, мејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљују, извињавају или нешто честитају. – CJ1.OO.O.3.18. На страном језику преносе саговорнику општи смисао и најважније информације краћих и једноставнијих писаних текстова и усмених исказа информативне природе. – CJ1.OO.O.3.19. На матерњем језику преносе саговорнику општи смисао и најважније појединости јавних натписа и кратких текстова информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...), саопштавају основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику.
--	--	---	--

		феномена и за релативно успешно решавање задатака у вези са садржајима школских предмета.	
--	--	---	--

Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Циљ и задаци предмета: Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.					
Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	ЛИЧНИ ИДЕНТИТЕТ Представљање и поздрављање; тражење и давање информација личне природе (опис себе и других...)	3	- препознају и именују основне појмове који се односе на тему; – разумеју једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; – поздраве и отпоздраве, представе себе и другог користећи једноставнија језичка средства; – размене једноставније информације личне природе; – у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - комуницирају са наставником и другим ученицима на задату тему	Симулације и играње улога у паровима, вежбе усменог разумевања (упитници, чек-листе...)	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања

			- развијају вештину слушања аудио материјала - причају о себи, о својим уметничким и спортским активностима, - разумеју једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих, - разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - науче да слушају и да размењују мишљење		
2.	СЛОБОДНО ВРЕМЕ (забава, разонода, хобији) Поздрављање и представљање; изражавање допадања и недопадања; слободне активности, изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих, описивање радњи у садашњости	9	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - представе друге једноставним језичким средствима; - размењују једноставне информације личне природе - разумеју и формулишу кратке исказе којима се изражава мишљење, допадање/недопадање; причају о својим активностима из свакодневног живота - користе велики број израза везаних за слободне активности; - у неколико везаних изказа саопште информације о себи, шта воле а шта не воле да раде у слободно време; - поставе саговорнику питања везана за слободне активности;	-Слушање и разумевање кратких дијалога -Слушање и реаговање на команде наставника - Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.) - Израда паноа, презентација - Вежбе слушања са унапред датим упутствима - Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом, повезивање наслова са текстом. - Вежбе разумевања писаног језика. -Вежбе писменог изражавања (повезивање гласова и групе слова, замењивање речи цртежом или сликом, проналажење недостајуће речи, употпуњавање низа, проналажење "уљеза", осмосмерке,	У оквиру формативне евалуације: -кратке усмене вежбе размене информација, - игре ситуација (jeuxderôle) у пару или у групи, - говорне вежбе (излагање не дуже од 1 – 2 минута), - писмена вежбања (CE/PE), - краћи вођени састави, -тестови (граматички и лексички; стандардизовани – DELF и нестандардизовани), -израда пројекта, -израда домаћих задатака, -диктат,

			- употребе повратне глаголе у свакодневној комуникацији; - постављају основна питања у интервјуу; - разумеју и изражавају уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - прихвате и одбију одређени предлог на активност - правилно изговарају одређене фонеме карактеристичне за француски језик	- укрштене речи, повезивање краћег текста и реченица са сликама / илустрацијама, попуњавање формулара, тестова и анкета, писање честитки и разгледница, писање краћих текстова). - Класирање и упоређивање - Игре за обнављање лексике и граматике („вешања“, потапање бродова, бинго и сл.). - Повезивање са личним искуством - Повезивање са другим предметима - Самостални истраживачки рад (домаћи задаци, рад на пројекту).	-самоевалуација ученика - посматрање, праћење и бележење напредовања ученика.
3.	УМЕТНОСТ, МЕДИЈИ Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза; изражавање мишљења,	9	<pre> препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне предлоге и реагују на њих; - упуте једноставне предлоге; - поставе и одговоре на једноставна питања личне природе; - поведу разговор на тему телевизијског програма и музике; - користе научени вокабулар везан за музику и телевизију; - пронађу тражене информације читањем и слушањем; - правилно користе заменице у функцији правог и неправог објекта - користе глаголе који су релевантни за дату тему; - разумеју и изразе забрану - знају да питају за дозволу, да </pre>		

			дају дозволу и одбију - прошире и примене знања опште културе; - комбинују граматичку, лексичку и културолошку компетенцију;		
4.	СТАНОВАЊЕ (форме, навике) ПЛАНОВИ (будућност) Опис места становања; Изражавање позитивног и негативног односа у вези са стварима око себе; Описивање будућних радњи (планова, намера, предвиђања), изражавање мишљења, описивање бића, предмета, места, појава	12	- разумеју и препознају изразе који се односе на тему будућности и окружења - користе једноставна језичка средства на задату тему; - размењују једноставне информације личне природе; – разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; – разуме, размени и саопшти једноставније исказе који се односе на будуће радње, одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих;		
5.	ИСТОРИЈА, ВРЕМЕНСКО ИСКУСТВО И ДОЖИВЉАЈ ВРЕМЕНА Описивање радњи, стања и збивања,		-препознају и именују појмове који се односе на тему; – разумеју једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – размене појединачне информације и/или неколико		

	описивање радњи у прошлости	10	информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; – опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; – опишу неки историјски догађај, историјску личност и сл. -правилно употребе негацију - користе нову лексику да би описали догађаје из вести „црне хронике“		
6.	МЕДИЈИ, ИНТЕРНЕТ МЛАДИ (контакти са младима у иностранству) Описивање радњи у прошлости, изражавање мишљења, исказивање потреба, осета и осећања, изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности	12	-примене једноставне језичке изразе који се тичу теме; - користе вокабулар везан за рачунаре и интернет - препознају изразе везане за фамилијарни говор и жаргон; - користе вокабулар из фамилијарног језика везан за задату тему; – разумеју уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изразе жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; – разумеју и упуте уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка		

			средства; – разуме и пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; -дискутују на тему укључивања младих у добровољни рад; -правилно користе парцијалну негацију -упореде ситуацију у својој земљи са ситуацијом у Француској , а тиче се теме - примене знање у вези са пређеним градивом у претходном периоду;		
7.	ПУТОВАЊА ЖИВОТ У ИНОСТРАНСТВУ Исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору; описивање бића, предмета, места, појава; изражавање допадања, недопадања; изражавање количине, бројева	9	- препознају и именују речи и изразе који се односе на тему дестинација за одмор и забаву, бављење спортовима и активностима у природи (пејзаж, клима), обичаји у франкофоним државама, називи животиња; - разумеју, траже и дају једноставна објашњења која се тичу сналажења у простору - одговарају на питања која се односе на задату тему - разумеју текстове и дискутују о појединостима који се односе на путовања и активности на путовањима - напишу кратку причу у прошлом времену - опишу дате илустрације о теми која се обрађује - прате дијалог који садржи тему		

			итражне полиције - одговарају на питања која се тичу њиховог слободног времена, а везана су за задату тему - правилно користе парцијалну негацију – разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену; – пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; – пита/каже/израчуна колико нешто кошта - користе изразе за количину у свакодневним ситуацијама - опишу илустрације на задату тему и повежу их логично са датим текстом - изразе своје допадање и недопадање у датој ситуацији, уз дато образложење		
8.	Два писмена задатка (крај I и II полугодишта); Две контролне вежбе (на I и III клас. пер.)	8	-примењују, проверавају и коригују претходно усвојена знања		Сумативна евалуација: Писмена и усмена провера
Укупно		72			

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда – ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
1. Путовања, школски распуст (историја и географија Француске)	– CJ2.OO.O.1.4. Препознају ограничен репертоар најједноставнијих синтаксичких структура, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију у искуствено блиским ситуацијама. – CJ2.OO.O.1.5. Препознају елементарни вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију. – CJ2.OO.O.1.7. Препознају основне сличности и разлике властите и културе језика који уче, уочавају појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се повремено обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем.	– CJ2.OO.C.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.2.5. Учествују у интеркултурној комуникацији размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ2.OO.C.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе. CJ2.OO.C.2.4. Интерпретирају значења једноставне усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама и изводе закључке о комуникативној намери	– CJ2.OO.H.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју и објашњавају важније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.H.2.2. Користе страни језик у једноставнијој усменој и писаној комуникацији ослањајући се повремено на стратегије компензације и планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере

	CJ2.OO.O.2.4. Интерпретирају значења најједноставније усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама и изводе закључке о комуникативној намери ослањајући се на типичну невербалну комуникацију, односно на основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл.). – CJ2.OO.O.2.5. Реагују на једноставна питања у интеркултурној комуникацији и учествују у размени информација у вези са културом свакодневице, ослањајући се у већој мери на стратегије компензације. – CJ2.OO.O.2.6. Идентификују и пореде најзначајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета уз примену традиционалних и савремених видова	ослањајући се на типичну невербалну комуникацију, односно на основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл.). – CJ2.OO.C.2.5. Учествују у интеркултурној комуникацији размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ2.OO.C.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.3.8. Разумеју општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова прилагођених узрасту и интересовањима (извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе, као и поруке личне природе са неколико суштинских информација (нпр. писма,	уз употребу релевантних дигиталних алата. – CJ2.OO.H.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију и размењују основне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице уз примену вишејезичних ресурса и уважавање фреквентнијих правила учтивости. – CJ2.OO.H.2.6. Идентификују, анализирају и пореде значајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.H.3.7. Разумеју општи смисао и релевантне информације на блиске теме у краћим текстовима једноставне садржине, порукама, писмима, имејловима о познатим и узрасно адекватним темама. – CJ2.OO.H.3.13. Описују себе и своје непосредно окружење, школски контекст и свакодневни (приватан) живот, свакодневне активности и навике, искуства из прошлости, претходне и планиране
--	---	---	--

	комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима из домена властитог интересовања и користе страни језик при решавању задатака у вези са садржајима школских предмета. – CJ2.OO.O.3.7. Разумеју кратке и једноставне поруке у белешкама и електронским порукама које се односе на свакодневне ситуације (имејл, СМС). – CJ2.OO.O.3.12. Учествоју у интеракцији уз помоћ и подршку, користећи најједноставнија језичка средства (приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, размене основних личних података, тражења и добијања информација, предмета, услуга).	мејлови итд.). – CJ2.OO.C.3.12. Успостављају и накратко одржавају друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, размене основних информација о личности и непосредном окружењу, плановима, обавезама, услугама.	активности и догађаје, уз евентуалне краће паузе у говору. На једноставан начин и укратко излажу на задату тему или резимирају краћи текст (прочитан или одслушан) ослањајући се по потреби и на језичка средства која се у њему појављују. – CJ2.OO.H.3.16. Састављају краће сажете текстове од неколико повезаних реченица о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота; пореде људе, ствари и појаве користећи фреквентне кохезивне елементе. Писаним путем траже и преносе детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима.
--	--	--	--

2. Професије и занимања (школски систем)	– CJ2.OO.O.1.5. Препознају елементарни вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију. – CJ2.OO.O.1.6. Препознају положај циљног језика у глобалном контексту и уочавају суштинске разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ2.OO.O.1.7. Препознају основне сличности и разлике властите и културе језика који уче, уочавају појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се повремено обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем.. CJ2.OO.O.2.5. Реагују на једноставна питања у интеркултурној комуникацији и учествују у размени информација у вези са културом свакодневице,	– CJ2.OO.C.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ2.OO.C.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе. – CJ2.OO.C.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставних усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу са комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета) уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.2.5. Учествују у интеркултурној комуникацији размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену	– CJ2.OO.H.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, најмаркантније сличности и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ2.OO.H.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју и објашњавају важније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.H.2.1. Примењују основне стилове и стратегије разумевања једноставнијих усмених, писаних и мултимодалних текстова, у складу с текстуалном врстом и комуникативном намером, и то у приватном, јавном и образовном домену (који се тиче садржаја школских предмета).
--	--	--	---

	ослањајући се у већој мери на стратегије компензације. – CJ2.OO.O.2.6. Идентификују и пореде најзначајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима из домена властитог интересовања и користе страни језик при решавању задатака у вези са садржајима школских предмета. – CJ2.OO.O.3.16. Пишу најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења у обрасцима, упитницима или табелама. Повезују неколико кратких исказа у везани текст о блиским темама. – CJ2.OO.O.3.17. Писаним путем формулишу	вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. CJ2.OO.C.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи из једноставнијих извора информација. – CJ2.OO.C.3.12. Успостављају и накратко одржавају друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, размене основних информација о личности и непосредном окружењу, плановима, обавезама, услугама.	– CJ2.OO.H.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију и размењују основне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице уз примену вишејезичних ресурса и уважавање фреквентнијих правила учтивости. – CJ2.OO.H.2.6. Идентификују, анализирају и пореде значајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.H.3.4. Разумеју основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом. – CJ2.OO.H.3.13. Описују себе и своје непосредно окружење, школски контекст и свакодневни (приватан) живот, свакодневне активности и навике, искуства из прошлости, претходне и планиране активности и догађаје, уз евентуалне краће паузе у говору. На једноставан начин и укратко излажу на задату тему или резимирају краћи текст (прочитан
--	---	--	--

	најједноставније информације о себи или траже информације о другима, састављају кратке и једноставне поздраве и поруке (као СМС, путем електронске поште или друштвених мрежа), као и сажете белешке о информацијама од непосредног личног интереса (нпр. списак за куповину).		или одслушан) ослањајући се по потреби и на језичка средства која се у њему појављују. – СЈ2.ОО.Н.3.17. Састављају једноставна лична и електронска писма, поруке, мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договарају о активностима, постављају или одговарају на питања на узрасно релевантне теме. Једноставним језичким средствима описују теме и догађаје из приватног, јавног и образовног домена и препричавају кратке (прочитане или одслушане) текстове, ослањајући се на језичка средства која се у њима појављују.
3. Музика и филм	– СЈ2.ОО.О.1.3. Препознају једноставније граматичке елементе и конструкције уз грешке и омашке које могу повремено да ометају комуникацију. – СЈ2.ОО.О.1.6. Препознају положај циљног језика у глобалном контексту и уочавају суштинске разлике између заједница које	СЈ2.ОО.С.1.1. Познају основне интонацијске схеме и углавном разумљиво изговарају једноставније гласове и најчешће гласовне групе и уз наглашену интерференцију и одступања од артикулационих и прозодијских правила (акцената, акценатских дужина, интонације), што може значајно да отежава разумљивост порука и комуникацију.	– СЈ2.ОО.Н.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију.

	користе циљни и матерњи језик. – CJ2.OO.O.1.7. Препознају основне сличности и разлике властите и културе језика који уче, уочавају појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се повремено обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.O.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе најједноставније текстуалне, визуелно- текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.O.2.5. Реагују на једноставна питања у интеркултурној комуникацији и учествују у размени информација у вези са културом свакодневице, ослањајући се у већој мери на стратегије компензације. – CJ2.OO.O.2.6. Идентификују и пореде најзначајније појаве и	– CJ2.OO.C.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ2.OO.C.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе. – CJ2.OO.C.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.C.2.4. Интерпретирају значења једноставне усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама и изводе закључке о комуникативној намери ослањајући се на типичну невербалну комуникацију, односно на основне карактеристике текста (нпр.	– CJ2.OO.H.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, најмаркантније сличности и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ2.OO.H.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју и објашњавају важније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.H.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.H.2.4. Интерпретирају значења једноставније усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно
--	---	--	---

	процесе у контексту (властите) културе и култура заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.3.14. Постављају најједноставнија питања личне природе (о блиским темама, потребама, интересовањима, предметима у нечијем поседу) и одговарају на слична питања саговорника. – CJ2.OO.O.3.15. Најједноставнијим језичким средствима исказују допадање и недопадање, слагање и неслагање, молбе и извињења. – CJ2.OO.O.3.16. Пишу најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења у обрасцима, упитницима или табелама. Повезују неколико кратких исказа у везани	интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл). – CJ2.OO.C.3.6. Разумеју појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у популарној музици. – CJ2.OO.C.3.10. Разумеју и проналазе важније информације из инфографикона и других једноставнијих визуелно-текстуалних приказа. – CJ2.OO.C.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи из једноставнијих извора информација.	примереним темама, постављају основне хипотезе и изводе закључке о комуникативној намери, ослањајући се на невербалну комуникацију, односно на карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл.). подршку. – CJ2.OO.H.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима и користе страни језик за проучавање природних и друштвених феномена и за релативно успешно решавање задатака у приватном, јавном и образовном домену. – CJ2.OO.H.3.6. Разумеју општи смисао и фреквентне фразе, формулације и изразе у текстовима популарне музике. – CJ2.OO.H.3.10. Разумеју и селекују потребне информације из инфографикона и других визуелно-текстуалних приказа. – CJ2.OO.H.3.11. Идентификују и на основу релевантности
--	---	---	---

	текст о блиским темама.		издвајају кључне речи и потребне информације из једноставнијих извора информација са циљем претраживања (онлајн) речника, енциклопедија, брошура и интернет страница.
4. Медији и нове технологије	– CJ2.OO.O.1.4. Препознају ограничен репертоар најједноставнијих синтаксичких структура, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију у искуствено блиским ситуацијама. – CJ2.OO.O.1.5. Препознају елементарни вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију. – CJ2.OO.O.1.7. Препознају основне сличности и разлике властите и културе језика који уче, уочавају	– CJ2.OO.C.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим,	– CJ2.OO.H.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју и објашњавају важније појаве и процесе из свакодневне културе

	појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се повремено обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.O.2.2. Користе страни језик у најједноставнијој усменој и писаној комуникацији често прибегавајући основним стратегијама компензације, планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ2.OO.O.2.5. Реагују на једноставна питања у интеркултурној комуникацији и учествују у размени информација у вези са културом свакодневице, ослањајући се у већој мери на стратегије компензације. – CJ2.OO.O.2.6. Идентификују и пореде најзначајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и култура заједница чији језик уче, у	писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе. – CJ2.OO.C.2.2. Користе страни језик у једноставној усменој и писаној комуникацији примењујући основне стратегије планирања излагања и саопштавања, организације текста и самопровере уз одговарајућу подршку и употребу дигиталних алата. – CJ2.OO.C.2.5. Учествоју у интеркултурној комуникацији размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ2.OO.C.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и култура заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.3.7. Разумеју кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (писма, мејлови, СМС...). – CJ2.OO.C.3.10. Разумеју и	и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.H.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију и размењују основне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице уз примену вишејезичних ресурса и уважавање фреквентнијих правила учтивости. – CJ2.OO.H.2.6. Идентификују, анализирају и пореде значајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и култура заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.H.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима и користе страни језик за проучавање природних и друштвених феномена и за релативно успешно решавање задатака у приватном, јавном и
--	---	--	---

	оквиру садржаја школских предмета уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.2.7. Промисљају улогу језика у свакодневним активностима из домена властитог интересовања и користе страни језик при решавању задатака у вези са садржајима школских предмета. – CJ2.OO.O.3.7. Разумеју кратке и једноставне поруке у белешкама и електронским порукама које се односе на свакодневне ситуације (имејл, СМС). – CJ2.OO.O.3.10. Разумеју најважније информације из инфографика и других једноставних визуелно-текстуалних приказа. — CJ2.OO.O.3.19. На матерњем језику саопштавају основну тему и најопштији садржај кратког	проналазе важније информације из инфографика и других једноставнијих визуелно-текстуалних приказа. CJ2.OO.C.3.12. Успостављају и накратко одржавају друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, размене основних информација о личности и непосредном окружењу, плановима, обавезама, услугама.	образовном домену. – CJ2.OO.H.3.7. Разумеју општи смисао и релевантне информације на блиске теме у краћим текстовима једноставне садржине, порукама, писмима, имејловима о познатим и узрасно адекватним темама. – CJ2.OO.H.3.10. Разумеју и селекују потребне информације из инфографика и других визуелно-текстуалних приказа. CJ2.OO.H.3.12. Иницирају и/или одржавају разговор и интеракцију са једним саговорником или више саговорника на блиске и познате теме. Уз минималну помоћ саговорника, траже одређени предмет, услугу, објашњење планова и обавеза, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину.
--	--	--	--

	усменог исказа и писаног текста на страном језику.		
5. Мода и одевање (Француска – земља моде)	– CJ2.OO.O.1.4. Препознају ограничен репертоар најједноставнијих синтаксичких структура, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију у искуствено блиским ситуацијама. – CJ2.OO.O.1.5. Препознају елементарни вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију. – CJ2.OO.O.1.7. Препознају основне сличности и разлике властите и културе језика који уче, уочавају појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се повремено обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем.	– CJ2.OO.C.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе. – CJ2.OO.C.2.5. Учествоју у интеркултурној комуникацији размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости.	– CJ2.OO.H.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју и објашњавају важније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.H.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију и размењују основне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице уз примену вишејезичних ресурса и уважавање фреквентнијих

	– CJ2.OO.O.2.5. Реагују на једноставна питања у интеркултурној комуникацији и учествују у размени информација у вези са културом свакодневице, ослањајући се у већој мери на стратегије компензације. – CJ2.OO.O.2.6. Идентификују и пореде најзначајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.3.14. Постављају најједноставнија питања личне природе (о блиским темама, потребама, интересовањима, предметима у нечијем поседу) и одговарају на слична питања саговорника. – CJ2.OO.O.3.15. Најједноставнијим језичким средствима исказују	– CJ2.OO.C.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.3.4. Разумеју предмет краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, о познатим/блиским темама, о непосредном друштвеном окружењу и природној средини. – CJ2.OO.C.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи из једноставнијих извора информација. – CJ2.OO.C.3.13. Користећи једноставна језичка средства, укратко описују или представљају људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности, догађаје уз помоћ наставника или саговорника и уз евентуалне краће паузе/застајкивање..	правила учтивости. – CJ2.OO.H.2.6. Идентификују, анализирају и пореде значајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова – CJ2.OO.H.3.4. Разумеју основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом. – CJ2.OO.H.3.11. Идентификују и на основу релевантности издвајају кључне речи и потребне информације из једноставнијих извора информација са циљем претраживања (онлајн) речника, енциклопедија, брошура и интернет страница. – CJ2.OO.H.3.15. Исказују допадање и недопадање, слагање и неслагање, молбе и извињења, упутства, захтеве, савете, забране образлажући своје ставове и мишљење једноставнијим језичким средствима. – CJ2.OO.H.3.16. Састављају
--	--	---	--

	допадање и недопадање, слагање и неслагање, молбе и извињења. – CJ2.OO.O.3.19. На матерњем језику саопштавају основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа и писаног текста на страном језику.		краће сажете текстове од неколико повезаних реченица о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота; пореде људе, ствари и појаве користећи фреквентне кохезивне елементе. Писаним путем траже и преносе детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима.
6. Исхрана	– CJ2.OO.O.1.4. Препознају ограничен репертоар најједноставнијих синтаксичких структура, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију у искуствено блиским ситуацијама. – CJ2.OO.O.1.5. Препознају елементарни вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију. – CJ2.OO.O.1.7. Препознају	— CJ2.OO.C.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из	– CJ2.OO.H.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју и објашњавају важније појаве и

	основне сличности и разлике властите и културе језика који уче, уочавају појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се повремено обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. CJ2.OO.O.2.5. Реагују на једноставна питања у интеркултурној комуникацији и учествују у размени информација у вези са културом свакодневице, ослањајући се у већој мери на стратегије компензације. – CJ2.OO.O.2.6. Идентификују и пореде најзначајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима из домена властитог интересовања и користе страни језик при	свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе. – CJ2.OO.C.2.5. Учествују у интеркултурној комуникацији размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ2.OO.C.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима из домена личног интересовања и користе страни језик за проучавање главних природних и друштвених феномена и за релативно успешно решавање задатака у вези са садржајима школских предмета. – – CJ2.OO.C.3.15. Постављају и одговарају на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања и формулишу љубазне молбе, извињења, упутства и	процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.H.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију и размењују основне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице уз примену вишејезичних ресурса и уважавање фреквентнијих правила учтивости. – CJ2.OO.H.2.6. Идентификују, анализирају и пореде значајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.H.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима и користе страни језик за проучавање природних и друштвених феномена и за релативно – CJ2.OO.H.3.15. Искузују допадање и недопадање, слагање и неслагање, молбе и извињења, упутства, захтеве, савете, забране образлажући
--	--	--	--

	решавању задатака у вези са садржајима школских предмета. – CJ2.OO.O.3.15. Најједноставнијим језичким средствима исказују допадање и недопадање, слагање и неслагање, молбе и извињења. – CJ2.OO.O.3.17. Писаним путем формулишу најједноставније информације о себи или траже информације о другима, састављају кратке и једноставне поздраве и поруке (као СМС, путем електронске поште или друштвених мрежа), као и сажете белешке о информацијама од непосредног личног интереса (нпр. списак за куповину). – CJ2.OO.O.3.18. На страном језику преносе саговорнику понеку кључну информацију из јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената,	савете користећи једноставна језичка средства. – CJ2.OO.C.3.19. На матерњем језику преносе саговорнику општи смисао и најважније појединости јавних натписа и кратких текстова информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...), саопштавају основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику.	своје ставове и мишљење једноставнијим језичким средствима. – CJ2.OO.H.3.16. Састављају краће сажете текстове од неколико повезаних реченица о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота; пореде људе, ствари и појаве користећи фреквентне кохезивне елементе. Писаним путем траже и преносе детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима. – CJ2.OO.H.3.19. На матерњем језику преносе саговорнику тему, општи смисао и најважније информације краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних) и кратких усмених исказа опште информативне природе, примерене узрасту и интересовањима.
--	--	---	---

	јеловника...).		
7. Спорт и здрав живот	– CJ2.OO.O.1.3. Препознају једноставније граматичке елементе и конструкције уз грешке и омашке које могу повремено да ометају комуникацију. – CJ2.OO.O.1.4. Препознају ограничен репертоар најједноставнијих синтаксичких структура, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију у искуствено блиским ситуацијама. – CJ2.OO.O.1.5. Препознају елементарни вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу значајно да ремете комуникацију. – CJ2.OO.O.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставније текстуалне,	– CJ2.OO.C.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.4. Познају и повремено користе ограничени репертоар основних и једноставнијих синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.C.1.5. Разумеју и користе најједноставнији и најфреквентнији вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију. CJ2.OO.C.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и	– CJ2.OO.H.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.4. Познају и користе ограничени репертоар основних и једноставних синтаксичких структура (као што су просте и независно сложене реченице), уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.1.5. Разумеју и користе једноставан и фреквентан вокабулар у усменој, писаној и мултимодалној комуникацији на теме из приватног, јавног и образовног домена, уз грешке и омашке које могу повремено да ремете комуникацију. – CJ2.OO.H.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и

	визуелно- текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.O.2.4. Интерпретирају значења најједноставније усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама и изводе закључке о комуникативној намери ослањајући се на типичну невербалну комуникацију, односно на основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл.). – CJ2.OO.O.2.5. Реагују на једноставна питања у интеркултурној комуникацији и учествују у размени информација у вези са културом свакодневице, ослањајући се у већој мери на стратегије компензације. – CJ2.OO.O.3.13. Именују и описују људе и ствари из свог непосредног окружења	садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.C.2.4. Интерпретирају значења једноставне усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама и изводе закључке о комуникативној намери ослањајући се на типичну невербалну комуникацију, односно на основне карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл.). – CJ2.OO.C.2.5. Учествују у интеркултурној комуникацији размењујући основне информације и ставове у вези са културом свакодневице, уз примену вишејезичних ресурса и уважавање основних правила учтивости. – CJ2.OO.C.3.13. Користећи једноставна језичка средства, укратко описују или представљају људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности, догађаје уз помоћ наставника или саговорника и уз евентуалне краће паузе/застајкивање. – CJ2.OO.C.3.14. Постављају	поузданост за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.H.2.4. Интерпретирају значења једноставније усмене и писане поруке у вези са блиским, познатим и узрасно примереним темама, постављају основне хипотезе и изводе закључке о комуникативној намери, ослањајући се на невербалну комуникацију, односно на карактеристике текста (нпр. интерпункција, емотикони, одабир лексике и сл.). – CJ2.OO.H.2.5. Успостављају интеркултурну комуникацију и размењују основне информације и ставове, као и лична уверења у вези са културом свакодневице уз примену вишејезичних ресурса и уважавање фреквентнијих правила учтивости. – CJ2.OO.H.3.13. Описују себе и своје непосредно окружење, школски контекст и свакодневни (приватан) живот, свакодневне активности и навике, искуства из прошлости, претходне и планиране активности и догађаје, уз евентуалне краће паузе у говору. На једноставан начин и укратко излажу на задату тему
--	---	---	---

	или везане за лична искуства (породица, кућни љубимци, место становања, школа, хоби), користећи најједноставнија језичка средства и уз помоћ и подршку саговорника. – CJ2.OO.O.3.14. Постављају најједноставнија питања личне природе (о блиским темама, потребама, интересовањима, предметима у нечијем поседу) и одговарају на слична питања саговорника. – CJ2.OO.O.3.15. Најједноставнијим језичким средствима исказују допадање и недопадање, слагање и неслагање, молбе и извињења.	једноставна питања о темама које одговарају личним интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговарају на слична питања саговорника. – CJ2.OO.C.3.15. Постављају и одговарају на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања и формулишу љубазне молбе, извињења, упутства и савете користећи једноставна језичка средства.	или резимирају краћи текст (прочитан или одслушан) ослањајући се по потреби и на језичка средства која се у њему појављују. – CJ2.OO.H.3.14. Постављају неколико повезаних питања у низу у вези с личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама; одговара на слична питања саговорника. – CJ2.OO.H.3.15. Исказују допадање и недопадање, слагање и неслагање, молбе и извињења, упутства, захтеве, савете, забране образлажући своје ставове и мишљење једноставнијим језичким средствима.
8. Вредности грађанског друштва	– CJ2.OO.O.1.3. Препознају једноставније граматичке елементе и конструкције уз грешке и омашке које могу повремено да ометају комуникацију. – CJ2.OO.O.1.6. Препознају положај циљног језика у	– CJ2.OO.C.1.3. Познају и користе ограничен репертоар најфреквентнијих основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које могу да ремете комуникацију.	– CJ2.OO.H.1.3. Познају и користе ограничен репертоар основних правила и образаца за грађење граматичких облика променљивих врста речи (нпр. облике правилне множине именица или основне просте облике за време код глагола), уз грешке и омашке које повремено могу да ремете комуникацију.

	глобалном контексту и уочавају суштинске разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ2.OO.O.1.7. Препознају основне сличности и разлике властите и културе језика који уче, уочавају појаве и процесе из свакодневне културе и традиције, о којима се повремено обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.O.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе најједноставније текстуалне, визуелно- текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.O.2.6. Идентификују и пореде најзначајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета уз примену	– CJ2.OO.C.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ2.OO.C.1.7. Поседују основна знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју најфреквентније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем у оквиру вршњачке групе. – CJ2.OO.C.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе једноставне текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и процењују њихов значај за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.C.2.6. Идентификују и пореде значајне појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених видова комуникације и уз одговарајућу подршку. – CJ2.OO.C.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима из домена личног интересовања и користе страни језик за проучавање главних природних и друштвених	– CJ2.OO.H.1.6. Препознају основне принципе функционисања језичких система и језичког раслојавања, улоге језика у језичкој заједници, најмаркантније сличности и разлике између заједница које користе циљни и матерњи језик. – CJ2.OO.H.1.7. Поседују знања у вези са властитом и културама језика које уче, разумеју и објашњавају важније појаве и процесе из свакодневне културе и традиције о којима се обавештавају усменим, писаним и дигиталним путем. – CJ2.OO.H.2.3. Претражују, идентификују по релевантности и користе текстуалне, визуелно-текстуалне и мултимедијалне изворе и садржаје и критички процењују њихов значај и поузданост за потребе информисања, естетског доживљаја, забаве и решавања проблема. – CJ2.OO.H.2.6. Идентификују, анализирају и пореде значајније појаве и процесе у контексту (властите) културе и културâ заједница чији језик уче, у оквиру личних интересовања и садржаја школских предмета, уз примену традиционалних и савремених
--	---	--	---

	традиционалних и савремених видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.O.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима из домена властитог интересовања и користе страни језик при решавању задатака у вези са садржајима школских предмета. – CJ2.OO.O.3.9. Разумеју најопштији смисао и најважније информације у познатим и једноставним врстама књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима (прозни и поетски текстови, кратке приче, дечје песме). – CJ2.OO.O.3.14. Постављају најједноставнија питања личне природе (о блиским темама, потребама, интересовањима, предметима у нечијем поседу) и одговарају на слична питања саговорника. – CJ2.OO.O.3.19. На матерњем језику саопштавају основну тему и	феномена и за релативно успешно решавање задатака у вези са садржајима школских предмета. – CJ2.OO.C.3.9. Разумеју општи смисао и важније информације у једноставнијим врстама књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима (прозни и поетски текстови, кратке приче). CJ2.OO.C.3.14. Постављају једноставна питања о темама које одговарају личним интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговарају на слична питања саговорника. – CJ2.OO.C.3.19. На матерњем језику преносе саговорнику општи смисао и најважније појединости јавних натписа и кратких текстова информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...), саопштавају основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику.	видова комуникације и одговарајућу подршку. – CJ2.OO.H.2.7. Промишљају улогу језика у свакодневним активностима и користе страни језик за проучавање природних и друштвених феномена и за релативно успешно решавање задатака у приватном, јавном и образовном домену. – CJ2.OO.H.3.9. Разумеју општи смисао, информације, главне идеје и поруке једноставнијих фикционалних прича и других форми из области књижевности за младе прилагођених узрасту и интересовањима. – CJ2.OO.H.3.14. Постављају неколико повезаних питања у низу у вези с личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама; одговара на слична питања саговорника. – CJ2.OO.H.3.19. На матерњем језику преносе саговорнику тему, општи смисао и најважније информације краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних) и кратких усмених исказа опште информативне природе, примерене узрасту и интересовањима.
--	--	---	---

	најопштији садржај кратког усменог исказа и писаног текста на страном језику.		
--	--	--	--

Програм за наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ и задаци предмета: Циљ учења Ликовне културе је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.					
Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задачи	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА	12	На крају седмог разреда ученик ће бити у могућности да: - користи традиционалне технике и савремена средства за ликовна изражавања; - изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; - обликује композицију примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; - користи сам, или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; - разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура или епоха; - уважава себе и друге када	Активности наставника саопштава наставне садржаје организује и усмерава идеје и креативност упознаје ученике са методама и техникама успешног ликовног изражавања преноси теоријска и практична знања процењује и оцењује ниво и квалитет радова преноси културне вредности формира правилан поглед на свет и систем вредности развија карактер ученика и црте личности	- усменом провером усвојених знања - надзором у току практичног рада - естетском анализом уметничких дела - естетском анализом реализованих ученичких радова (кроз разговор са ученицима) - вредновањем реализованих ученичких радова (кроз разговор са ученицима) у складу са постављеним критеријум

2.	КОМУНИКАЦИЈА	12	снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; - учествује у заједничком креативном раду или обједињује различите уметности и /или уметност и технологију; - прави самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; - представи своје и радове других, кратко аргументовано и афирмативно;	Активности ученика посматрање опажање учешће у дискусији откривање и увиђање законитости и процеса изражавање својих мисли, осећања и закључака анализа и синтеза опаженог стварање вежбање усвајање знања понављање израда и презентовање самосталних и практичних радова	
3.	УМЕТНОСТ ОКО НАС	12	- предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе; - разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима.	Начин остваривања програма: - објашњавање, дискусија, дијалог, демонстрација - објашњавање и упознавање са основним ликовним елементима Облици рада: - индивидуални рад и рад у групама - коректуре и естетске анализе (заједно са ученицима) - рад по природи (моделу) - показивање репродукција познатих сликара - креирање вежби и њихова примена - репродукције 2д и 3д уметничких дела и уочавање разлика - демонстрација рада у појединим	

			материјалима	
Укупно	36			

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда – ЛИКОВНА КУЛТУРА

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
АРАБЕСКА	– ЛИК.ОО.О.1.1. Повезују материјале и прибор са традиционалним техникама визуелних уметности које користе у раду.	– ЛИК.ОО.О.2.1 Истражују, у стваралачком раду, изражајне могућности традиционалних материјала, алата, техника и савремених уређаја који се користе за обликовање визуелних садржаја.	– ЛИК.ОО.Н.3.3. Обликују презентације водећи рачуна о ауторским правима и безбедности током рада на интернету и приликом преузимања садржаја са интернета
ВИЗУЕЛНА МЕТАФОРИКА И СПОРАЗУМЕВАЊЕ	– ЛИК.ОО.С.1.2. Објашњавају комуникативну функцију визуелних уметности и њен потенцијал да утиче на друштво и појединце.	– ЛИК.ОО.С.2.2. Обликују визуелне садржаје који изражавају позитивне поруке и мотивишу	– ЛИК.ОО.С.3.3. Уважавају различитост у естетским доживљајима и начинима визуелног изражавања испољавајући разумевање и емпатију.
КОНТРАСТ, ЈЕДИНСТВО И ДОМИНАНТА У ПРОСТОРУ	– ЛИК.ОО.С.1.3. Објашњавају начин коришћења различитих садржаја као подстицај за развијање креативних идеја наводећи примере из сопственог искуства	– ЛИК.ОО.С.3.2. Описују усмено свој рад и естетски доживљај уметничких дела, дизајна, природе и урбане средине користећи примерене и јасне	– ЛИК.ОО.Н.3.1. Активно траже места и изворе где могу додатно проширити знања и интересовања и развијати одабране вештине.

		реченице и изразе.	
СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ И ФАНТАСТИКА	ЛИК.ОО.С.1.3. Објашњавају начин коришћења различитих садржаја као подстицај за развијање креативних идеја наводећи примере из сопственог искуства.	– ЛИК.ОО.С.2.3. Користе природу, уметничка дела и разноврсне текстуалне, аудио и аудио-визуелне садржаје као подстицај за стварање оригиналних ликовних радова.	– ЛИК.ОО.Н.3.2. Подстичу друге да се активно укључе у културни и уметнички живот заједнице

Програм за наставни предмет: МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ и задаци предмета: Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури својег и других народа.					
Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	ЧОВЕК И МУЗИКА		У оквиру области/теме ученик ће бити у стању да: – повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средства музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма;	Знање о музици кроз различите епохе има за циљ разумевање улоге музике у друштву, упознавање музичких изражајних средстава, инструмената, жанрова и облика. У начину реализације ових садржаја увек треба кренути од музичког дела,	Праћење путем тестова,слушних тестова. Провера елемената писмености кроз читање непознате нотне литературе.

		10		слушања или извођења. Час треба да буде оријентисан на улогу и природу музике, однос човека у датом периоду према њој и њеној намени, као и промишљању да ли је музика (иако јесте, на које начине) била уметност какву данас познајемо или и нешто друго.	
2.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	10	– уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму; – препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма; – разликује музичке форме барока и класицизма; – идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба;	Композиције које се слушају, својим трајањем и садржајем треба да одговарају могућностима перцепције ученика. Вокална, инструментална и вокално-инструментална дела треба да буду заступљена равноправно. Код слушања песама посебно треба обратити пажњу на везу музике и текста, а код инструменталних дела на извођачки састав, изражајне могућности инструмената и врсте вишегласја.	Препознавање стилских раздобља слушањем дела-
3.	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	10.	– препозна врсту жичаних инструмента по изгледу и звуку; – опише начин добијања тона код жичаних инструмената;	Као и све друге, жичане инструменте треба обрадити кроз одговарајуће слушне примере који на упечатљив начин презентују њихов еосновне карактеристике.	слушни тестови и тестови знања

				Информације о жичаним инструментима (трзачким и гудачким) треба да буду сведене и усмере не на начин добијања тона, тонску боју, изражајне и основне техничке могућности и примену. Инструменте барока и класицима потребно је аудитивно и визуелно приказати кроз најосновније информације у оквиру предвиђеног наставног садржаја. Карактеристичне народне инструменте, од севера до југа Србије, представити слушно и визуелно. Неопходно је наставне садржаје међусобно интегрисати – географско подручје повезати са народном песмом, игром, ношњом и обичајима обрађиваног локалитета.	
4.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ		–изводи музичке примере користећи глас, покрети инструменте, самостално и у групи; – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом– учествује у креирању школских приредби, догађаја и	Певање Главни критеријум за избор песама је квалитет музичког дела. Посебну пажњу требао обратити на тонски опсег композиција за певање због физиолошких промена певачког парата (мутирање). Приликом извођења песама најстарије музичке фолклорне традиције, треба неговати не	Приредбе и јавни наступи

		4	пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – примењује принцип сарадње имеђу собног подстицања у заједничком музицирању; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује утицај музике на здравље;	темперовани начин певања и дозволити природним бојама гласа да дођу до изражаја. Песме се обрађују по слуху и из нотног текста. Приликом обраде песама из нотног текста након екстуалне, следи анализа нотног текста, савладавање ритма, певање солмизацијом и на крају певање са литерарним текстом. Са ученицима је неопходно постићи изражајно певање. Свирање Извођење свирањем треба реализовати на ритмичким имелодијским инструментима. Свирање на мелодијским инструментима је олакшано чињеницом да су ученици муички описмењени те могу користити нотне примере појединих песама које су најпре анализирани и солмизационо обрађени. Свирањем се поред осталог развијају моторичке вештине, координација и опажајне способности.	
5.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО		– користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво	Стваралаштво може бити заступљено кроз: – музичка питања и одговоре; – компоновање мелодије на задати текст; – састављање ритмичке вежбе или мелодије од понуђених мотива;	Праћење и провера изграђених музичких инструмената, састављених вежби, композиција...

		4		– импровизација игре/покрета на одређену музику; – илустрацију доживљаја музике; – израду музичких инструмената (функционалних или нефункционалних); – музичко-истраживачки рад; – осмишљавање музичких догађаја, програма и пројеката; – осмишљавање музичких квизова; – осмишљавање музичких дидактичких игара, игара са певањем, игара уз инструменталну пратњу или музичких драматизација; – креативну употребу мултимедија: ИКТ, аудио снимци, сликовни материјал, мобилни телефони...	
	Укупно	36			

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда – МУЗИЧКА КУЛТУРА

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
Човек и музика	– МУЗ.ОО.О.3.1. Понашају се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама.	– МУЗ.ОО.С.2.1. Разумеју улогу и место музике у народним обредима и обичајима свог и других народа.	– МУЗ.ОО.Н.1.3. Представљају начин повезаности музике (тематски, стилски, жанровски и сл.) са другим уметностима и областима ван уметности (књижевност, сценски покрет, ликовна уметност, религија, историја, медицина, спорт...).
Певањем и свирањем упознајемо музику	– МУЗ.ОО.О.2.1. Певају по слуху на матерњем и језику других народа са или без пратње ритмичких инструмената. – МУЗ.ОО.О.2.2. Изводе једноставну ритмичку пратњу коју су осмислили на ритмичким инструментима. – МУЗ.ОО.О.2.3. Реагују покретима и изражавају се ликовним илустрацијама за време слушања музике.	– МУЗ.ОО.С.3.2. Учешћем у групном музицирању испољавају и развијају толеранцију, самопоуздање, мултикултуралност, осећај припадности, поштовање различитости.	– МУЗ.ОО.Н.2.3. Комуницирају у групи импровизујући мање музичке целине гласом, мелодијским инструментом или покретом.

Барок, класицизам, развој српске црквене музике	– МУЗ.ОО.О.1.2. Наводе кључне карактеристике одређеног музичког стила/правца (музичке форме, представнике и репрезентативна дела).	– МУЗ.ОО.С.1.2. Представљају кључне карактеристике одређеног музичког стила/правца у контексту друштвено-историјских прилика.	– МУЗ.ОО.Н.2.1. Идентификују утицај музике других епоха у делима савремене музике.
Музички инструменти	– МУЗ.ОО.О.1.3. Дефинишу поделу инструмената према начину добијања звука и идентификују врсту инструмента према изгледу.	– МУЗ.ОО.С.2.3. Препознају инструмент или групу у музичкој композицији.	– МУЗ.ОО.Н.2.3. Комуницирају у групи импровизујући мање музичке целине гласом, мелодијским инструментом или покретом.

Програм за наставни предмет: ИСТОРИЈА

Циљ и задаци предмета:

Циљ наставе историје јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напедују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и развијање историјске свести и хуманистичко образовање ученика. Настава историја треба да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса, као и развијању националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика.

Задаци наставе историје су:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе историје сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе историје буду у пуној мери реализовани
- да ученици разумеју историјске догађаје, појаве и процесе, улогу истакнутих личности у развоју људског друштва и да познају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...).

Циљ и задаци наставе историје остварују се кроз различите садржаје, методе и облике рада, уз поштовање Образовних стандарда за крај обавезног образовања.

Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	3	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку;	Ученик активно учествује у раду, сарађује, уочава битно, анализира карту и изворе, изводи закључке. Наставник организује наставу, даје упутства о начину рада, сарађује са ученицима, подстиче њихову активност и мотивише ученике.	- Посматрање - Испитивање - Ученички радови - Тестирање (Сваки члан стручног актива ће подробније навести у оријентационим месечним плановима начине провере остварености)

			– препознаје основне карактеристике различитих идеологија;		
2.	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (до средине XIX века)	26	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и	Ученик активно учествује у раду, сарађује, уочава битно, анализира карту и изворе, изводи закључке. Наставник организује наставу, даје упутства о начину рада, сарађује са ученицима, подстиче њихову активност и мотивише ученике.	- Посматрање - Испитивање - Ученички радови - Тестирање (Сваки члан стручног актива ће подробније навести у оријентационим месечним плановима начине провере остварености)

			природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба;		
3.	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА	24	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки,	Ученик активно учествује у раду, сарађује, уочава битно, анализира карту и изворе, изводи закључке. Наставник организује наставу, даје упутства о начину рада, сарађује са ученицима, подстиче	- Посматрање - Испитивање - Ученички радови - Тестирање (Сваки члан стручног актива ће подробније навести у оријентационим

			политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла;	њихову активност и мотивише ученике.	месечним плановима начине провере остварености)
4.	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА	19	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате	Ученик активно учествује у раду, сарађује, уочава битно, анализира карту и изворе, изводи закључке.	- Посматрање - Испитивање - Ученички радови

		елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској нарави; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; – идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.	Наставник организује наставу, даје упутства о начину рада, сарађује са ученицима, подстиче њихову активност и мотивише ученике.	- Тестирање (Сваки члан стручног актива ће подробније навести у оријентационим месечним плановима начине провере остварености)
Укупно	72			

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда – ИСТОРИЈА

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
Основи проучавања прошлости	СПК1 – ИСТ.ОО.О.1.1. Именују основне појмове историјске науке и појмове из историје цивилизације и повезују их са описима њиховог значења. – ИСТ.ОО.О.1.2. Користе основне појмове историјске науке и појмове из историје цивилизације у излагању историјске наративе, у дискусији, дијалогу или дебати о историјским темама уз уважавање мишљења саговорника. – ИСТ.ОО.О.1.4. Смештају годину у одговарајућу деценију, век, миленијум, еру, а појаву, догађај и личност у одговарајући историјски период или век и рачунају временску удаљеност између догађаја. – ИСТ.ОО.О.1.5. Наводе и описују кључне појаве, догађаје, процесе и личности из националне и опште историје. СПК2 – ИСТ.ОО.О.2.3. Проналазе и читају једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте (наведена легенда), табеле и/или графикана.	СПК1 – ИСТ.ОО.С.1.1. Издвајају и описују специфичности основних појмова историјске науке и појмова из историје цивилизације. – ИСТ.ОО.С.1.2. Повезују основне појмове историјске науке и појмове из историје цивилизације са појмовима из других наставних предмета. – ИСТ.ОО.С.1.4. Описују кључне карактеристике појава, догађаја, процеса и личности и објашњавају њихов утицај на развој друштва, државе, привреде и културе. СПК2 – ИСТ.ОО.С.2.1. Селекују историјске изворе према основној подели и повезују их са местима где се чувају. – ИСТ.ОО.С.2.2. Издвајају и процењују прикупљене информације са становишта релевантности и сазнајне вредности за одређену тему. – ИСТ.ОО.С.2.3. Разврставају историјске информације у различитим симболичким модалитетима према релевантности за тему истраживања	СПК1 – ИСТ.ОО.Н.1.1. Наводе и објашњавају специфичности основних појмова историјске науке и појмова из историје цивилизације, кључних појава, догађаја, процеса и личности из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.Н.1.2. Повезују личности, појаве, догађаје и процесе и смештају их у прецизне хронолошке и/или просторне оквире. – ИСТ.ОО.Н.1.3. Процењују значај појава, догађаја, процеса и личности из националне и опште историје уз навођење специфичних детаља. – ИСТ.ОО.Н.1.5. Повезују појаве, догађаје и процесе са динамиком промена граница на одређеном простору у различитим историјским периодима. СПК2 – ИСТ.ОО.Н.2.1. Анализирају значај

	– ИСТ.ОО.О.2.6. Препознају историјске теме у књижевним и уметничким делима и идентификују сличности и разлике у њиховој научној и уметничкој интерпретацији. СПКЗ – ИСТ.ОО.О.3.3. Наводе и објашњавају значај кључних појава, догађаја, процеса и личности развоја људских права и друштва заснованог на њиховом поштовању. – ИСТ.ОО.О.3.6. Препознају и описују утицај културно-историјске баштине на изградњу идентитета. – ИСТ.ОО.О.3.8. Учествују у активностима посвећеним очувању културно-историјске баштине у свом окружењу.	СПКЗ – ИСТ.ОО.С.3.1. Објашњавају значај историје (наука и наставни предмет) за формирање ставова и залични развој; разумевање савремених друштвених токова. – ИСТ.ОО.С.3.3. Илуструју, на примерима из прошлости и садашњости, последице различитих врста манипулације на појединца, групе и друштво. – ИСТ.ОО.С.3.5. Препознају значај локалне културне баштине у ширим цивилизацијским оквирима и учествују у њеном очувању и афирмацији. – ИСТ.ОО.С.3.6. Повезују културно- историјску и природну баштину са историјским и савременим контекстом и активно учествују у њиховом очувању.	историјских догађаја, појава, личности на основу мерила вредности времена одигравања, а не на основу савременог контекста. СПКЗ – ИСТ.ОО.Н.3.1. Образлажу у различитим ситуацијама (околностима, контекстима) улогу и значај историјске науке за разумевање развоја друштва и његових савремених токова. – ИСТ.ОО.Н.3.2. Образлажу значај цивилизацијских тековина за развој хуманистичког, демократског, инклузивног друштва заснованог на поштовању различитости и интеркултуралности.
Европа, свет, српска држава и народ на почетку	СПК1 – ИСТ.ОО.О.1.5. Наводе и описују кључне појаве, догађаје, процесе и личности из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.6. Лоцирају на историјској карти простор одигравања појава, процеса и догађаја из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.7. Разликују узроке од последица и	СПК1 – ИСТ.ОО.С.1.4. Описују кључне карактеристике појава, догађаја, процеса и личности и објашњавају њихов утицај на развој друштва, државе, привреде и културе. – ИСТ.ОО.С.1.5. Препознају и лоцирају историјски простор на географској карти и на примерима описују како су одлике географског простора утицале на одређене исто	СПК1 – ИСТ.ОО.Н.1.2. Повезују личности, појаве, догађаје и процесе и смештају их у прецизне хронолошке и/или просторне оквире. – ИСТ.ОО.Н.1.3. Процењују значај појава, догађаја, процеса и личности из националне и опште историје у знавођењу спец

индустријског доба	описују их на примерима кључних појава, догађаја и процеса из националне и/или опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.8. Наводе кључну научно-технолошку еизуме и уметничка дела и објашњавају њихов значај за развој цивилизације. СПК2 – ИСТ.ОО.О.2.3. Проналазе и читају једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте (наведена легенда), табеле и/или графикана. – ИСТ.ОО.О.2.5. Поређу различите изворе о истој историјској појави, догађају и/или личности и идентификују сличности и разлике у њиховом представљању и/или интерпретацији. СПК3 – ИСТ.ОО.О.3.2. Препознају на карактеристичним примерима историјске корене у савременим друштвеним појавама и институцијама. – ИСТ.ОО.О.3.3. Наводе и објашњавају значај кључних појава, догађаја, процеса и личности за развој људских права и друштва заснованог на њиховом поштовању.	ријске догађаје и процесе. – ИСТ.ОО.С.1.6. Објашњавају узроке и последице кључних појава, догађаја и процеса из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.С.1.7. Доводе у међусобну везу друштвене, културне, научно-технолошке и уметничке појаве у националној и општој историји. СПК2 – ИСТ.ОО.С.2.8. Планирају и спроводе истраживање одређеног историјског догађаја/појаве/личности. – ИСТ.ОО.С.2.9. Представљају резултате истраживања на различите начине и уз коришћење дигиталних технологија. СПК3 – ИСТ.ОО.С.3.3. Илуструју, на примерима из прошлости и садашњости, последице различитих врста манипулација на појединца, групе и друштво.	ифичних детаља. – ИСТ.ОО.Н.1.5. Повезују појаве, догађаје и процес са динамиком промена граница одређеног простору у различитим историјским периодима. – ИСТ.ОО.Н.1.7. Повезују знања из историје са знањима из других наставних предмета при описивању и објашњавању научно-технолошких и уметничких достигнућа. СПК2 – ИСТ.ОО.Н.2.1. Анализирају значај историјских догађаја, појава, личности на основу мерила вредности времена одигравања, а не на основу савременог контекста. СПК3 – ИСТ.ОО.Н.3.5. Објашњавају и представљају значај научних достигнућа и уметничких дела у грађењу идентитета.
--------------------------------------	---	---	---

	– ИСТ.ОО.О.3.4. Препознају и описујуутицајразличитихврстаманипулацијанапојединце, групе и друштво у прошлости и садашњости. – ИСТ.ОО.О.3.7. Објашњавајунакарактеристичнимприме римазначајнеговањасећањанакључнелич ности, догађаје и појавеизпрошлостинарода, државе и институција. – ИСТ.ОО.О.3.8. Учествују у активностимапосвећенимочувањукулту рно-историјскебаштине у својомокружењу.		
	СПК1 – ИСТ.ОО.О.1.4. Смештајугодину у одговарајућудеценију, век, миленијум, еру, а појаву, догађај и личност у одговарајућииисторијскипериодиливек и рачунајувременскуудаљеностизмеђудог ађаја. – ИСТ.ОО.О.1.5. Наводе и описујукључнепојаве, догађаје, процесе и личностиизнационалне и општеисторије. – ИСТ.ОО.О.1.6. Лоцирајунаисторијскојкартипростороди гравањапојава, процеса и догађајаизнационалне и општеисторије.	СПК1 – ИСТ.ОО.С.1.4. Описујукључнекарактеристикепојава, догађаја, процеса и личности и објашњавајуњиховутицајнаразвојдрушт ва, државе, привреде и културе. – ИСТ.ОО.С.1.5. Препознају и лоцирајуисторијскипросторнагеографск ојкарти и на примеримаописујукакосудликегеогр афскогпростораутицаленаодређенеисто ријскедогађаје и процесе. – ИСТ.ОО.С.1.6. Објашњавајуузроке и последице кључних појава, догађаја и процесаизнационалне и општеисторије.	СПК1 – ИСТ.ОО.Н.1.2. Повезујуличности, појаве, догађаје и процесе и смештајуих у прецизнехронолошке и/илипросторнеоквире. – ИСТ.ОО.Н.1.3. Процењују значајпојава, догађаја, процеса и личностиизнационалне и општеисторијеузнавођењеспец ифичних детаља. – ИСТ.ОО.Н.1.4. Анализирајунакарактеристичн им примеримаповезаностпојава , догађаја, процеса и

Европа, свет, српска држава и народ у другој половини XIX века	– ИСТ.ОО.О.1.7. Разликују узроке од последица и описују их на примерима кључних појава, догађаја и процеса из националне и/или опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.8. Наводе кључна научно-технолошка изуми и уметничка дела и објашњавају њихов значај за развој цивилизације. СПК2 – ИСТ.ОО.О.2.2. Прикупљају информације из различитих извора и издвајају кључне податке у вези са одређеном темом. – ИСТ.ОО.О.2.3. Проналазе и читају једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте (наведена легенда), табеле и/или графика. – ИСТ.ОО.О.2.5. Поређују различите изворе о истој историјској појави, догађају и/или личности и идентификују сличности и разлике у њиховом представљању и/или интерпретацији. СПК3 – ИСТ.ОО.О.3.2. Препознају на карактеристичним примерима историјске корене у савременим друштвеним појавама и институцијама. – ИСТ.ОО.О.3.3.	– ИСТ.ОО.С.1.7. Доводе у међусобну везу друштвене, културне, научно-технолошке и уметничке појаве у националној и општој историји. СПК2 – ИСТ.ОО.С.2.2. Издвајају и процењују прикупљене информације са аспекта релевантности и са знајне вредности за одређену тему. – ИСТ.ОО.С.2.5. Издвајају и анализирају сличности и разлике у изворима информација које се односе на исту историјску појаву, догађај или личност. – ИСТ.ОО.С.2.8. Планирају и спроводе истраживање одређеног историјског догађаја/појаве/личности. – ИСТ.ОО.С.2.9. Представљају резултате истраживања на различите начине и уз коришћење дигиталних технологија. СПК3 – ИСТ.ОО.С.3.5. Препознају значај локалне културе баштине у ширим цивилизацијским оквирима и учествују у њеном очувању и афирмацији.	личности из националне историје са појавама, процесима, догађајима и личностима из опште историје и процењују значај те везе за државу и друштво у националном оквиру. – ИСТ.ОО.Н.1.5. Повезују појаве, догађаје и процес динамике промена на граници одређеног простора у различитим историјским периодима. – ИСТ.ОО.Н.1.6. Аргументовано објашњавају, на примерима, узроке и последице промена које су кроз историју доживљавала друштва, државе, привреде, културе и народи. СПК2 – ИСТ.ОО.Н.2.1. Анализирају значај историјских догађаја, појава, личности на основу мерила вредности времена одигравања, а не на основу савременог контекста. СПК3 – ИСТ.ОО.Н.3.3. Анализирају и приказују развој савремених друштвених појава и/или институција током прошлости.
--	--	---	---

	Наводе и објашњавају значај кључних појава, догађаја, процеса и личности из развоја људских права и друштва заснованог на њиховом поштовању. – ИСТ.ОО.О.3.5. Наводе и примерима илуструју културно-историјско наслеђе сопственог и других народа.		ости и садашњости и наводе промене које су уочили. – ИСТ.ОО.Н.3.6. Покрећу и спроводе активности које су усмерене на неговање сећања на значај личности, појаве и догађаје из прошлости локалне средине/народа/државе.
Европа, свет, српска држава и народ на почетку XX века	СПК1 – ИСТ.ОО.О.1.5. Наводе и описују кључне појаве, догађаје, процесе и личности из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.6. Лоцирају на историјској карти простор одигравања појава, процеса и догађаја из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.7. Разликују узроке од последица и описују их на примерима кључних појава, догађаја и процеса из националне и/или опште историје. – ИСТ.ОО.О.1.8. Наводе кључна научно-технолошка изуми и уметничка дела и објашњавају њихов значај за развој цивилизације. СПК2 – ИСТ.ОО.О.2.2. Прикупљају информације из различитих извора и издвајају кључне податке у	СПК1 – ИСТ.ОО.С.1.4. Описују кључне карактеристике појава, догађаја, процеса и личности и објашњавају њихову утицај на развој друштва, државе, привреде и културе. – ИСТ.ОО.С.1.5. Препознају и лоцирају историјски простор на географској карти и на примерима описују како су одлике географског простора утицале на одређене историјске догађаје и процесе. – ИСТ.ОО.С.1.6. Објашњавају узроке и последице кључних појава, догађаја и процеса из националне и опште историје. – ИСТ.ОО.С.1.7. Доводе у међусобну везу друштвене, културне, научно-технолошке и уметничке појаве у националној и општој историји. СПК2 – ИСТ.ОО.С.2.3.	СПК1 – ИСТ.ОО.Н.1.3. Процењују значај појава, догађаја, процеса и личности из националне и опште историје уз навођење специфичних детаља. – ИСТ.ОО.Н.1.4. Анализирају на карактеристичним примерима повезаност појава, догађаја, процеса и личности из националне историје са појавама, процесима, догађајима и личностима из опште историје и процењују значај те везе за државу и друштво у националном оквиру. – ИСТ.ОО.Н.1.5. Повезују појаве, догађаје и процес са динамиком промена на граници одређеног простора у различитим историјским периодима. – ИСТ.ОО.Н.1.6.

	везиса одређеном темом. – ИСТ.ОО.О.2.3. Проналазе и читају једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте (наведена легенда), табеле и/или графика. – ИСТ.ОО.О.2.4. Препознају и описују пристрасности, стереотипе или пропаганду у садржајима извора и/или њиховом тумачењу. – ИСТ.ОО.О.2.5. Поред различитих извора о истој историјској појави, догађају и/или личности и идентификују сличности и разлике у њиховом представљању и/или интерпретацији. СПК3 – ИСТ.ОО.О.3.3. Наводе и објашњавају значај кључних појава, догађаја, процеса и личности из развоја људских права и друштва заснованог на њиховом поштовању. – ИСТ.ОО.О.3.4. Препознају и описују утицај различитих врста манипулација на појединце, групе и друштво у прошлости и садашњости. – ИСТ.ОО.О.3.5. Наводе и примерима илуструју културно-историјско наслеђе сопственог и других народа.	Разврставају историјске информације у различитим симболичким модалитетима и релевантност изатаму истраживања. – ИСТ.ОО.С.2.4. Анализирају стереотипе, пропаганду и пристрасност у изворима доводећи их у везу са историјским контекстом. – ИСТ.ОО.С.2.5. Издавају и анализирају сличности и разлике у изворима информација који се односе на исту историјску појаву, догађај или личност. – ИСТ.ОО.С.2.7. Разликују историјски наратив од уметничке представе о историјској личности, догађају, појави и процесу. – ИСТ.ОО.С.2.8. Планирају и спроводе истраживање одређеног историјског догађаја/појаве/личности. – ИСТ.ОО.С.2.9. Представљају резултате истраживања на различит начин и уз коришћење дигиталних технологија. СПК3 – ИСТ.ОО.С.3.2. Дискутују или дебатују у различитим окружењима* о историјским и савременим темама уз уважавање разлика у становиштима и мишљењима других. – ИСТ.ОО.С.3.3. Илуструју, на примерима из прошлости и садашњости, последице различитих врста манипулација	Аргументовано објашњавају, на примерима, узроке и последице промена које су кроз историју доживљавала друштва, државе, привреде, културе и народи. СПК2 – ИСТ.ОО.Н.2.1. Анализирају значај историјских догађаја, појава, личности на основу мерила вредности времена одигравања, а не на основу савременог контекста. СПК3 – ИСТ.ОО.Н.3.6. Покрећу и спроводе активности које су усмерене на неговање сећања на значај личности, појаве и догађаја из прошлости локалне средине/народа/државе.
--	---	---	---

	– ИСТ.ОО.О.3.6. Препознају и описују утицај културно-историјске баштине на изградњу идентитета. – ИСТ.ОО.О.3.7. Објашњавају на карактеристичним примерима значај неговања сећања на кључне личности, догађаје и појаве из прошлости народа, државе и институција. – ИСТ.ОО.О.3.8. Учествују у активностима по свећенимочувању културно-историјске баштине у свом окружењу.	ена појединца, групе и друштво. – ИСТ.ОО.С.3.5. Препознају значај локалне културне баштине у ширим цивилизацијским оквирима и учествују у њеном очувању и афирмацији. – ИСТ.ОО.С.3.6. Повезују културно-историјску и природну баштину са историјским и савременим контекстом и активно учествују у њиховом очувању. – ИСТ.ОО.С.3.7. Учествују у организовању и спровођењу заједничких активности у вези са културом сећања и залажу се за равноправност различитих заједница, њихових традиција и културног идентитета.	
--	---	---	--

Програм за наставни предмет: ГЕОГРАФИЈА

Циљ и задаци предмета: Циљ наставе географије је да осигура да сви ученоци стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају и разумеју географске објекте, појаве, процесе и законитости у простору, њихове узрочно-последичне везе и односе, развију географску писменост и географски начин мишљења, свести и одговорног односа према свом завичају, држави, континенту и свету као целини и толерантног става према различитим народима, њиховим културама и начину живота.

Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	РЕГИЈА И РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА	2	- повезује постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; - објасни појам регионална географија и процес регионализације; - разликује типове географских регија на фотографији; - именује по један пример за физиономску и функционалну регију; - исказује своје мишљење о значају и улози географије у свакодневном животу;	Наставне методе: - вербална: метода усменог излагања и разговора, - визуелна: текстуална, демонстративна, илустративна, - методе активног учења: кооперативна, интерактивно учење. Облици рада: - рад у паровима, рад у мањим групама, индивидуални рад, фронтални рад.	- Путем израде задатака у уџбенику, - усменим одговарањем ученика, - ученички радови, - тестирање, - евалуација.
2.	ГЕОГРАФСKE РЕГИЈЕ ЕВРОПЕ	20	- прикаже границе Јужне Европе на карти, објасни значај регије, именује државе које припадају Јужној Европи и прикаже групе народа које је насељавају; - наброји чланице бивше СФРЈ, одреди географски положај свих држава чланица и њихових главних градова и уме да наведе природне одлике свих држава; - одреди географски положај	Корелација: - српски језик, математика, ликовна култура, историја, биологија, физика, хемија, информатика и рачунарство, техника и технологија. Међупредметне компетенције: - компетенција за учење; - одговорно учешће у демократском друштву; - естетичка компетенција;	

			Италије, Шпаније и Грчке, наведе њихов главни град, планине, низије, веће реке и типове климе; - прикаже границе Средње Европе на карти, објасни значај регије, именује државе које припадају Средњој Европи и прикаже групе народа које је насељавају; - одреди географски положај Немачке, наведе главни град, планине, низије, веће реке и типове климе; - прикаже границе Западне Европе на карти, објасни значај регије, именује државе које припадају Западној Европи и прикаже групе народа које је насељавају; - одреди географски положај Француске и УК Велике Британије и Северне Ирске, наведе њихов главни град, планине, низије, веће реке и типове климе; - прикаже границе Северне и Источне Европе на карти, објасни значај регија, именује државе које им припадају и прикаже групе народа које их насељавају; - одреди географски положај	- комуникација; - одговоран однос према околини; - одговоран однос према здрављу; - предузимљивост и оријентација ка предузетништву; - рад са подацима и информацијама; - сарадња; - дигитална компетенција. Активности наставника: - усмерава, - наводи, - ствара ситуацију, - сугерише, - поставља проблем, - дели ученике у парове или групе, - подстиче, - дискутује, - анализира, - мотивише, - координира, - користи наставна средства (слике, презентације, моделе), - наводи на повезивање и примену знања, - поставља занимљива питања, - даје повратну информацију.	
--	--	--	---	--	--

			Краљевине Норвешке и Руске Федерације, наведе главне градове, веће реке, планине, низије, као и типове климе; - објасни појам интеграција; - именује чланице Европске уније и наведе циљеве Уније.	Активности ученика: - препознају, - описују, - објашњавају, - уочавају, - процењују, - класификују, - доносе закључке, - истражују, - илуструју, - читавају податке, - демонстрирају, - користе функције специјализованих званичних дигиталних алата, - бележе.	
3.	АЗИЈА	16	- одреди географски положај Азије и границе пружања континента; - наведе природне карактеристике Азије – заливе, острва, полуострва, планине, висоравни, пустиње; - наведе природне карактеристике Азије – климатске типове, реке, језера, биљне и животињске врсте; - наведе и покаже највеће, најдубље и најсланије језеро на свету; - наведе најнасељеније државе Азије и израчуна густину насељености Азије; - објасни због чега су неки делови Азије слабо насељени; - именује расне типове, породице народа и њихов размештај на простору Азије; - анализира религијску карту Азије; - објасни значење популационе политике и њене		

			последнице у Кини; - наведе високоразвијене земље Азије; - наведе пољопривредне културе које се узгајају на простору Азије; - објасни значење појмова Далеки и Блиски исток; - именује регије Азије; - прикаже границе изучаваних регија на карти; - објасни саобраћајни значај изучаваних регија; - представи религијску структуру изучаваних регија; - прикаже групе народа које насељавају простор изучаваних регија; - наведе државе које припадају изучаваним регијама Азије;		
--	--	--	---	--	--

4.	АФРИКА	13	- одреди географски положај Африке и границе пружања континента; - наведе и покаже на карти природне карактеристике Африке – заливе, острва, полуострва, планине, висоравни, пустиње, климатске типове, реке, језера; - објасни значење појмова <i>оаза, сахел, шот, вади</i>; - израчуна густину насељености и да анализира карту густине насељености Африке; - именује породице народа, прикаже њихов размештај на териотрији континента; - представи религијску структуру Африке; - препозна ком расном типу припада становништво племенских заједница; - наведе развијене земље Африке, пољопривредне културе које се узгајају и најзначајније руде које се експлоатишу; - објасни значење појма <i>сафари туризам</i>; - наведе по једно културно обележје (традицију, обичаје,		
----	--------	----	---	--	--

			уметност, музику, храну) за сваку поменућу племенску заједницу;		
5.	СЕВЕРНА АМЕРИКА	8	- именује истраживаче Северне Америке; - одреди географски положај Северне Америке и границе пружања континента; - објасни регионалну поделу; - именује и покаже на карти природне карактеристике Северне Америке– заливе, острва, полуострва, планине, висоравни, пустиње, климатске типове, реке, језера; - израчуна густину насељености, анализира карту густине насељености Северне Америке, именује породице народа, прикаже њихов размештај на териотрији континента и да представи религијску структуру Северне Америке; - именује староседеоце континента и покажа које пределе су населили; - објасни значење појма <i>Силицијумска долина</i>; - именује високоразвијене земље Северне Америке		

6.	ЈУЖНА АМЕРИКА	5	- одреди географски положај Јужне Америке и границе пружања континента; - објасни појам <i>конквистадор</i>; - наведе природне карактеристике Јужне Америке – заливе, острва, полуострва, планине, висоравни, пустиње, климатске типове, реке, језера; - објасни појмове <i>кампус</i> и <i>љанос</i>; - израчуна густину насељености, анализира карту густине насељености Јужне Америке, именује породице народа, прикаже њихов размештај на територији континента и да представи религијску структуру Јужне Америке; - именује високоразвијене земље Јужне Америке.		
7.	АУСТРАЛИЈА И ОКЕАНИЈА	5	-одреди географски положај Аустралије и границе пружања континента; - наведе природне карактеристике Аустралије – заливе, острва, полуострва, планине, висоравни, пустиње, климатске типове, реке, језера;		

			- објасни појам <i>кирк</i>; - именује староседеоце континента; - одреди географски положај Океаније; - наведе веће архипелаге и острва која им припадају.		
8.	ПОЛАРНЕ ОБЛАСТИ	3	- одреди географски положај Антарктика и Арктика; - именује истраживаче који су допринели открићу поларних области; - наведе најкрупније облике рељефа; - наведе државе које полажу право на истраживање Антарктика; - наведе континенте који представљају део северне поларне области.		
Укупно		72			

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда - ГЕОГРАФИЈА

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
ГЕОГРАФСKE РЕГИЈЕ ЕВРОПЕ	– ГЕО.ОО.О.1.6. Изводе закључке о демографском (природно и механичко кретање, структуре становништва), насеобинском (сеоска и градска насеља и урбанизација) и привредном развоју (привредне и ванпривредне делатности). – ГЕО.ОО.О.1.8. Одређују припадност географских објеката одређеној регији. – ГЕО.ОО.О.1.9. Упоређују географске одлике изабраних регија у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.10. Повезују објекте геонаслеђа и геодиверзитета са географским процесима којима они настају у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.11. Разликују категорије заштићених природних и културних добара и наводе примере у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.2.3. Очитавају податке са графикона, табела и тематских карата. – ГЕО.ОО.О.2.5. Препознају и читају математичке, географске и допунске	–ГЕО.ОО.С.1.6. Пореди утицај различитих географских фактора на развој и размештај становништва, насеља и привреде. –ГЕО.ОО.С.1.7. Анализирају факторе настанка и развоја држава у Европи и свету у ближој и даљој прошлости. –ГЕО.ОО.С.1.8. Изводе закључке о елементима географских регија у Србији, Европи и свету. –ГЕО.ОО.С.1.9. Идентификују узроке загађивања и предлажу мере заштите воде, ваздуха и земљишта у својој локалној средини, Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.1.10. Аргументују своје мишљење о примењеним мерама заштите природе у Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.2.3. Израђују графиконе, табеле, схеме и тематске карте (картограме) над основом коју представља нема карта. –ГЕО.ОО.С.2.4. Изводе закључке о метеоролошким појавама на основу резултата мерења климатских елемената у географској средини. –ГЕО.ОО.С.2.5. Израчунавају вредности основних демографских показатеља (стопе наталитета, морталитета, природног прираштаја,	– ГЕО.ОО.Н.1.2. Уочавају контрасте у области демографских промена, развоја привреде и процеса урбанизације у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. – ГЕО.ОО.Н.1.3. Повезују процесе у Земљиним сферама са развојем и функционисањем друштва у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. –ГЕО.ОО.Н.1.4. Изводе закључке о утицајима природних и антропогених процеса на стање квалитета животне средине у својој локалној средини, Србији и свету. – ГЕО.ОО.Н.2.1. Доносе закључке о просторним и узрочно-последичним везама између физичко- географских фактора (рељеф, клима, воде и земљиште) и друштвено-географских елемената (становништво, привреда, насеља и држава) на основу информација са географских карата. – ГЕО.ОО.Н.2.3. Доводе у везу демографске промене са трансформацијом насеља и привредним развојем на основу израчунавања вредности

	елементе карте. – ГЕО.ОО.О.2.7. Уз помоћ апликација инсталираних на паметним телефонима и другим ИКТ уређајима проналазе основне географске објекте у расположивим географским базама података. – ГЕО.ОО.О.3.1. На личном примеру показују еколошки одговорно понашање (правилно одлагање отпада, рециклажа, учешће у активностима уређења околине).	имиграције, емиграције, миграционог салда, укупне промене броја становника и густине насељености) на основу готових статистичких података. – ГЕО.ОО.С.2.6. Одабирају изворе података релевантне за истраживање конкретне географске регије. – ГЕО.ОО.С.2.8. Изводе закључке о географским појавама на основу посматрања елемената географске средине. – ГЕО.ОО.С.3.2. Заступају друштвено прихватљиве ставове (поштовање различитости, толеранција, итд.) у анализи географских феномена. - ГЕО.ОО.С.3.4. Образлажу примену географских знања у свакодневном животу.	друштвено- географских показатеља. – ГЕО.ОО.Н.2.4. Спровode истраживање појединих природних и/или друштвених појава у конкретној географској регији. – ГЕО.ОО.Н.2.5. Самостално изводе закључке о појединим појавама у географској средини на основу једноставних мерења и на друге начине прикупљених података о њима. – ГЕО.ОО.Н.2.6. Анализирају географске карте тумачењем размере, садржине, намене и просторног обухвата. – ГЕО.ОО.Н.3.1. Дискутују о демографским (депопулација, емиграција), еколошким (загађење животне средине), економским (сиромаштво, незапосленост), урбаним (бесправна градња) и руралним (деаграризација) проблемима, тако што аргументовано износе свој став поштујући ставове других. – ГЕО.ОО.Н.3.3. Предлажу мере заштите географског омотача на основу анализе промена у Земљиним сферама.
АЗИЈА	– ГЕО.ОО.О.1.6. Изводе закључке о демографском (природно и механичко кретање, структуре становништва), насеобинском (сеоска и градска насеља и	– ГЕО.ОО.С.1.6. Пореде утицај различитих географских фактора на развој и размештај становништва, насеља и привреде. – ГЕО.ОО.С.1.7. Анализирају факторе настанка и развоја држава у	– ГЕО.ОО.Н.1.2. Уочавају контрасте у области демографских промена, развоја привреде и процеса урбанизације у репрезентативним регијама Србије, Европе и света.

	урбанизација) и привредном развоју (привредне и ванпривредне делатности). – ГЕО.ОО.О.1.8. Одређују припадност географских објеката одређеној регији. – ГЕО.ОО.О.1.9. Упоредују географске одлике изабраних регија у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.10. Повезују објекте геонаслеђа и геодиверзитета са географским процесима којима они настају у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.11. Разликују категорије заштићених природних и културних добара и наводе примере у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.2.3. Очитавају податке са графикона, табела и тематских карата. – ГЕО.ОО.О.2.5. Препознају и читају математичке, географске и допунске елементе карте. – ГЕО.ОО.О.2.7. Уз помоћ апликација инсталираних на паметним телефонима и другим ИКТ уређајима проналазе основне географске објекте у расположивим географским базама података. – ГЕО.ОО.О.3.1. На личном примеру показују еколошки одговорно понашање	Европи и свету у ближој и даљој прошлости. –ГЕО.ОО.С.1.8. Изводе закључке о елементима географских регија у Србији, Европи и свету. –ГЕО.ОО.С.1.9. Идентификују узроке загађивања и предлажу мере заштите воде, ваздуха и земљишта у својој локалној средини, Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.1.10. Аргументују своје мишљење о примењеним мерама заштите природе у Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.2.3. Израђују графиконе, табеле, схеме и тематске карте (картограме) над основом коју представља нема карта. –ГЕО.ОО.С.2.4. Изводе закључке о метеоролошким појавама на основу резултата мерења климатских елемената у географској средини. –ГЕО.ОО.С.2.5. Израчунавају вредности основних демографских показатеља (стопе наталитета, морталитета, природног прираштаја, имиграције, емиграције, миграционог салда, укупне промене броја становника и густине насељености) на основу готових статистичких података. –ГЕО.ОО.С.2.6. Одабирају изворе података релевантне за истраживање конкретне географске регије. –ГЕО.ОО.С.2.8. Изводе закључке о географским појавама на основу посматрања елемената географске	–ГЕО.ОО.Н.1.3. Повезују процесе у Земљиним сферама са развојем и функционисањем друштва у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. – ГЕО.ОО.Н.1.4. Изводе закључке о утицајима природних и антропогених процеса на стање квалитета животне средине у својој локалној средини, Србији и свету. –ГЕО.ОО.Н.2.1. Доносе закључке о просторним и узрочно-последичним везама између физичко- географских фактора (рељеф, клима, воде и земљиште) и друштвено-географских елемената (становништво, привреда, насеља и држава) на основу информација са географских карата. –ГЕО.ОО.Н.2.3. Доводе у везу демографске промене са трансформацијом насеља и привредним развојем на основу израчунавања вредности друштвено- географских показатеља. –ГЕО.ОО.Н.2.4. Спроводе истраживање појединих природних и/или друштвених појава у конкретној географској регији. –ГЕО.ОО.Н.2.5. Самостално изводе закључке о појединим појавама у географској средини на основу једноставних мерења и на друге начине прикупљених података о њима.
--	--	--	--

	(правилно одлагање отпада, рециклажа, учешће у активностима уређења околине).	средине. –ГЕО.ОО.С.3.2. Заступају друштвено прихватљиве ставове (поштовање различитости, толеранција, итд.) у анализи географских феномена. – ГЕО.ОО.С.3.4. Образлажу примену географских знања у свакодневном животу.	–ГЕО.ОО.Н.2.6. Анализирају географске карте тумачењем размере, садржине, намене и просторног обухвата. –ГЕО.ОО.Н.3.1. Дискутују о демографским (депопулација, емиграција), еколошким (загађење животне средине), економским (сиромаштво, незапосленост), урбаним (бесправна градња) и руралним (деаграризација) проблемима, тако што аргументовано износе свој став поштујући ставове других. –ГЕО.ОО.Н.3.3. Предлажу мере заштите географског омотача на основу анализе промена у Земљиним сферама.
АФРИКА	–ГЕО.ОО.О.1.6. Изводе закључке о демографском (природно и механичко кретање, структуре становништва), насеобинском (сеоска и градска насеља и урбанизација) и привредном развоју (привредне и ванпривредне делатности). – ГЕО.ОО.О.1.8. Одређују припадност географских објеката одређеној регији. – ГЕО.ОО.О.1.9. Упореджују географске одлике изабраних регија у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.10. Повезују објекте геонаслеђа и геодиверзитета са географским	–ГЕО.ОО.С.1.6. Пореде утицај различитих географских фактора на развој и размештај становништва, насеља и привреде. –ГЕО.ОО.С.1.7. Анализирају факторе настанка и развоја држава у Европи и свету у ближој и даљој прошлости. –ГЕО.ОО.С.1.8. Изводе закључке о елементима географских регија у Србији, Европи и свету. –ГЕО.ОО.С.1.9. Идентификују узроке загађивања и предлажу мере заштите воде, ваздуха и земљишта у својој локалној средини, Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.1.10. Аргументују своје мишљење о примењеним мерама	–ГЕО.ОО.Н.1.2. Уочавају контрасте у области демографских промена, развоја привреде и процеса урбанизације у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. –ГЕО.ОО.Н.1.3. Повезују процесе у Земљиним сферама са развојем и функционисањем друштва у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. – ГЕО.ОО.Н.1.4. Изводе закључке о утицајима природних и антропогених процеса на стање квалитета животне средине у својој локалној средини, Србији и свету. –ГЕО.ОО.Н.2.1. Доносе закључке о просторним и узрочно-

	процесима којима они настају у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.11. Разликују категорије заштићених природних и културних добара и наводе примере у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.2.3. Очитавају податке са графикона, табела и тематских карата. – ГЕО.ОО.О.2.5. Препознају и читају математичке, географске и допунске елементе карте. – ГЕО.ОО.О.2.7. Уз помоћ апликација инсталираних на паметним телефонима и другим ИКТ уређајима проналазе основне географске објекте у расположивим географским базама података. – ГЕО.ОО.О.3.1. На личном примеру показују еколошки одговорно понашање (правилно одлагање отпада, рециклажа, учешће у активностима уређења околине).	заштите природе у Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.2.3. Израђују графиконе, табеле, схеме и тематске карте (картограме) над основом коју представља нема карта. –ГЕО.ОО.С.2.4. Изводе закључке о метеоролошким појавама на основу резултата мерења климатских елемената у географској средини. –ГЕО.ОО.С.2.5. Израчунавају вредности основних демографских показатеља (стопе наталитета, морталитета, природног прираштаја, имиграције, емиграције, миграционог салда, укупне промене броја становника и густине насељености) на основу готових статистичких података. –ГЕО.ОО.С.2.6. Одабирају изворе података релевантне за истраживање конкретне географске регије. –ГЕО.ОО.С.2.8. Изводе закључке о географским појавама на основу посматрања елемената географске средине. –ГЕО.ОО.С.3.2. Заступају друштвено прихватљиве ставове (поштовање различитости, толеранција, итд.) у анализи географских феномена. - ГЕО.ОО.С.3.4. Образлажу примену географских знања у свакодневном животу.	последичним везама између физичко- географских фактора (рељеф, клима, воде и земљиште) и друштвено-географских елемената (становништво, привреда, насеља и држава) на основу информација са географских карата. –ГЕО.ОО.Н.2.3. Доводе у везу демографске промене са трансформацијом насеља и привредним развојем на основу израчунавања вредности друштвено- географских показатеља. –ГЕО.ОО.Н.2.4. Спроводе истраживање појединих природних и/или друштвених појава у конкретној географској регији. –ГЕО.ОО.Н.2.5. Самостално изводе закључке о појединим појавама у географској средини на основу једноставних мерења и на друге начине прикупљених података о њима. –ГЕО.ОО.Н.2.6. Анализирају географске карте тумачењем размере, садржине, намене и просторног обухвата. –ГЕО.ОО.Н.3.1. Дискутују о демографским (депопулација, емиграција), еколошким (загађење животне средине), економским (сиромаштво, незапосленост), урбаним (бесправна градња) и руралним (деаграризација) проблемима, тако што
--	---	---	---

			аргументовано износе свој став поштујући ставове других. –ГЕО.ОО.Н.3.3. Предлажу мере заштите географског омотача на основу анализе промена у Земљиним сферама.
СЕВЕРНА АМЕРИКА	–ГЕО.ОО.О.1.6. Изводе закључке о демографском (природно и механичко кретање, структуре становништва), насеобинском (сеоска и градска насеља и урбанизација) и привредном развоју (привредне и ванпривредне делатности). – ГЕО.ОО.О.1.8. Одређују припадност географских објеката одређеној регији. – ГЕО.ОО.О.1.9. Упореджују географске одлике изабраних регија у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.10. Повезују објекте геонаслеђа и геодиверзитета са географским процесима којима они настају у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.11. Разликују категорије заштићених природних и културних добара и наводе примере у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.2.3. Очитавају податке са графикона, табела и тематских карата. – ГЕО.ОО.О.2.5. Препознају и читају математичке,	–ГЕО.ОО.С.1.6. Пореде утицај различитих географских фактора на развој и размештај становништва, насеља и привреде. –ГЕО.ОО.С.1.7. Анализирају факторе настанка и развоја држава у Европи и свету у ближој и даљој прошлости. –ГЕО.ОО.С.1.8. Изводе закључке о елементима географских регија у Србији, Европи и свету. –ГЕО.ОО.С.1.9. Идентификују узроке загађивања и предлажу мере заштите воде, ваздуха и земљишта у својој локалној средини, Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.1.10. Аргументују своје мишљење о примењеним мерама заштите природе у Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.2.3. Израђују графиконе, табеле, схеме и тематске карте (картограме) над основом коју представља нема карта. –ГЕО.ОО.С.2.4. Изводе закључке о метеоролошким појавама на основу резултата мерења климатских елемената у географској средини. –ГЕО.ОО.С.2.5. Израчунавају вредности основних демографских показатеља (стопе наталитета,	–ГЕО.ОО.Н.1.2. Уочавају контрасте у области демографских промена, развоја привреде и процеса урбанизације у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. –ГЕО.ОО.Н.1.3. Повезују процесе у Земљиним сферама са развојем и функционисањем друштва у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. –ГЕО.ОО.Н.1.4. Изводе закључке о утицајима природних и антропогених процеса на стање квалитета животне средине у својој локалној средини, Србији и свету. –ГЕО.ОО.Н.2.1. Доносе закључке о просторним и узрочно-последичним везама између физичко- географских фактора (рељеф, клима, воде и земљиште) и друштвено-географских елемената (становништво, привреда, насеља и држава) на основу информација са географских карата. –ГЕО.ОО.Н.2.3. Доводе у везу демографске промене са трансформацијом насеља и привредним развојем на основу израчунавања вредности

	географске и допунске елементе карте. – ГЕО.ОО.О.2.7. Уз помоћ апликација инсталираних на паметним телефонима и другим ИКТ уређајима проналазе основне географске објекте у расположивим географским базама података. – ГЕО.ОО.О.3.1. На личном примеру показују еколошки одговорно понашање (правилно одлагање отпада, рециклажа, учешће у активностима уређења околине).	морталитета, природног прираштаја, имиграције, емиграције, миграционог салда, укупне промене броја становника и густине насељености) на основу готових статистичких података. –ГЕО.ОО.С.2.6. Одабирају изворе података релевантне за истраживање конкретне географске регије. –ГЕО.ОО.С.2.8. Изводе закључке о географским појавама на основу посматрања елемената географске средине. –ГЕО.ОО.С.3.2. Заступају друштвено прихватљиве ставове (поштовање различитости, толеранција, итд.) у анализи географских феномена. ГЕО.ОО.С.3.4. Образлажу примену географских знања у свакодневном животу.	друштвено- географских показатеља. –ГЕО.ОО.Н.2.4. Спровode истраживање појединих природних и/или друштвених појава у конкретној географској регији. –ГЕО.ОО.Н.2.5. Самостално изводе закључке о појединим појавама у географској средини на основу једноставних мерења и на друге начине прикупљених података о њима. –ГЕО.ОО.Н.2.6. Анализирају географске карте тумачењем размере, садржине, намене и просторног обухвата. –ГЕО.ОО.Н.3.1. Дискутују о демографским (депопулација, емиграција), еколошким (загађење животне средине), економским (сиромаштво, незапосленост), урбаним (бесправна градња) и руралним (деаграризација) проблемима, тако што аргументовано износе свој став поштујући ставове других. –ГЕО.ОО.Н.3.3. Предлажу мере заштите географског омотача на основу анализе промена у Земљиним сферама.
ЈУЖНА АМЕРИКА	–ГЕО.ОО.О.1.6. Изводе закључке о демографском (природно и механичко кретање, структуре становништва), насеобинском (сеоска и градска насеља и	–ГЕО.ОО.С.1.6. Пореде утицај различитих географских фактора на развој и размештај становништва, насеља и привреде. –ГЕО.ОО.С.1.7. Анализирају факторе настанка и развоја држава у	–ГЕО.ОО.Н.1.2. Уочавају контрасте у области демографских промена, развоја привреде и процеса урбанизације у репрезентативним регијама Србије, Европе и света.

	урбанизација) и привредном развоју (привредне и ванпривредне делатности). – ГЕО.ОО.О.1.8. Одређују припадност географских објеката одређеној регији. – ГЕО.ОО.О.1.9. Упоређују географске одлике изабраних регија у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.10. Повезују објекте геонаслеђа и геодиверзитета са географским процесима којима они настају у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.11. Разликују категорије заштићених природних и културних добара и наводе примере у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.2.3. Очитавају податке са графикона, табела и тематских карата. – ГЕО.ОО.О.2.5. Препознају и читају математичке, географске и допунске елементе карте. – ГЕО.ОО.О.2.7. Уз помоћ апликација инсталираних на паметним телефонима и другим ИКТ уређајима проналазе основне географске објекте у расположивим географским базама података. – ГЕО.ОО.О.3.1. На личном примеру показују еколошки одговорно понашање	Европи и свету у ближој и даљој прошлости. –ГЕО.ОО.С.1.8. Изводе закључке о елементима географских регија у Србији, Европи и свету. –ГЕО.ОО.С.1.9. Идентификују узроке загађивања и предлажу мере заштите воде, ваздуха и земљишта у својој локалној средини, Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.1.10. Аргументују своје мишљење о примењеним мерама заштите природе у Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.2.3. Израђују графиконе, табеле, схеме и тематске карте (картограме) над основом коју представља нема карта. –ГЕО.ОО.С.2.4. Изводе закључке о метеоролошким појавама на основу резултата мерења климатских елемената у географској средини. –ГЕО.ОО.С.2.5. Израчунавају вредности основних демографских показатеља (стопе наталитета, морталитета, природног прираштаја, имиграције, емиграције, миграционог салда, укупне промене броја становника и густине насељености) на основу готових статистичких података. –ГЕО.ОО.С.2.6. Одабирају изворе података релевантне за истраживање конкретне географске регије. –ГЕО.ОО.С.2.8. Изводе закључке о географским појавама на основу посматрања елемената географске	–ГЕО.ОО.Н.1.3. Повезују процесе у Земљиним сферама са развојем и функционисањем друштва у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. – ГЕО.ОО.Н.1.4. Изводе закључке о утицајима природних и антропогених процеса на стање квалитета животне средине у својој локалној средини, Србији и свету. –ГЕО.ОО.Н.2.1. Доносе закључке о просторним и узрочно-последичним везама између физичко- географских фактора (рељеф, клима, воде и земљиште) и друштвено-географских елемената (становништво, привреда, насеља и држава) на основу информација са географских карата. –ГЕО.ОО.Н.2.3. Доводе у везу демографске промене са трансформацијом насеља и привредним развојем на основу израчунавања вредности друштвено- географских показатеља. –ГЕО.ОО.Н.2.4. Спровode истраживање појединих природних и/или друштвених појава у конкретној географској регији. –ГЕО.ОО.Н.2.5. Самостално изводе закључке о појединим појавама у географској средини на основу једноставних мерења и на друге начине прикупљених података о њима.
--	--	--	--

	(правилно одлагање отпада, рециклажа, учешће у активностима уређења околине).	средине. –ГЕО.ОО.С.3.2. Заступају друштвено прихватљиве ставове (поштовање различитости, толеранција, итд.) у анализи географских феномена. ГЕО.ОО.С.3.4. Образлажу примену географских знања у свакодневном животу.	–ГЕО.ОО.Н.2.6. Анализирају географске карте тумачењем размере, садржине, намене и просторног обухвата. –ГЕО.ОО.Н.3.1. Дискутују о демографским (депопулација, емиграција), еколошким (загађење животне средине), економским (сиромаштво, незапосленост), урбаним (бесправна градња) и руралним (деаграризација) проблемима, тако што аргументовано износе свој став поштујући ставове других. –ГЕО.ОО.Н.3.3. Предлажу мере заштите географског омотача на основу анализе промена у Земљиним сферама.
АУСТРАЛИЈА И ОКЕАНИЈА	–ГЕО.ОО.О.1.6. Изводе закључке о демографском (природно и механичко кретање, структуре становништва), насеобинском (сеоска и градска насеља и урбанизација) и привредном развоју (привредне и ванпривредне делатности). – ГЕО.ОО.О.1.8. Одређују припадност географских објеката одређеној регији. – ГЕО.ОО.О.1.9. Упореджују географске одлике изабраних регија у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.10. Повезују објекте геонаслеђа и геодиверзитета са географским	–ГЕО.ОО.С.1.6. Пореде утицај различитих географских фактора на развој и размештај становништва, насеља и привреде. –ГЕО.ОО.С.1.7. Анализирају факторе настанка и развоја држава у Европи и свету у ближој и даљој прошлости. –ГЕО.ОО.С.1.8. Изводе закључке о елементима географских регија у Србији, Европи и свету. –ГЕО.ОО.С.1.9. Идентификују узроке загађивања и предлажу мере заштите воде, ваздуха и земљишта у својој локалној средини, Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.1.10. Аргументују своје мишљење о примењеним мерама	–ГЕО.ОО.Н.1.2. Уочавају контрасте у области демографских промена, развоја привреде и процеса урбанизације у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. –ГЕО.ОО.Н.1.3. Повезују процесе у Земљиним сферама са развојем и функционисањем друштва у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. –ГЕО.ОО.Н.1.4. Изводе закључке о утицајима природних и антропогених процеса на стање квалитета животне средине у својој локалној средини, Србији и свету. –ГЕО.ОО.Н.2.1. Доносе закључке о просторним и узрочно-

	процесима којима они настају у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.11. Разликују категорије заштићених природних и културних добара и наводе примере у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.2.3. Очитавају податке са графикона, табела и тематских карата. – ГЕО.ОО.О.2.5. Препознају и читају математичке, географске и допунске елементе карте. – ГЕО.ОО.О.2.7. Уз помоћ апликација инсталираних на паметним телефонима и другим ИКТ уређајима проналазе основне географске објекте у расположивим географским базама података. – ГЕО.ОО.О.3.1. На личном примеру показују еколошки одговорно понашање (правилно одлагање отпада, рециклажа, учешће у активностима уређења околине).	заштите природе у Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.2.3. Израђују графиконе, табеле, схеме и тематске карте (картограме) над основом коју представља нема карта. –ГЕО.ОО.С.2.4. Изводе закључке о метеоролошким појавама на основу резултата мерења климатских елемената у географској средини. –ГЕО.ОО.С.2.5. Израчунавају вредности основних демографских показатеља (стопе наталитета, морталитета, природног прираштаја, имиграције, емиграције, миграционог салда, укупне промене броја становника и густине насељености) на основу готових статистичких података. –ГЕО.ОО.С.2.6. Одабирају изворе података релевантне за истраживање конкретне географске регије. –ГЕО.ОО.С.2.8. Изводе закључке о географским појавама на основу посматрања елемената географске средине. –ГЕО.ОО.С.3.2. Заступају друштвено прихватљиве ставове (поштовање различитости, толеранција, итд.) у анализи географских феномена. ГЕО.ОО.С.3.4. Образлажу примену географских знања у свакодневном животу.	последичним везама између физичко- географских фактора (рељеф, клима, воде и земљиште) и друштвено-географских елемената (становништво, привреда, насеља и држава) на основу информација са географских карата. –ГЕО.ОО.Н.2.3. Доводе у везу демографске промене са трансформацијом насеља и привредним развојем на основу израчунавања вредности друштвено- географских показатеља. –ГЕО.ОО.Н.2.4. Спровode истраживање појединих природних и/или друштвених појава у конкретној географској регији. –ГЕО.ОО.Н.2.5. Самостално изводе закључке о појединим појавама у географској средини на основу једноставних мерења и на друге начине прикупљених података о њима. –ГЕО.ОО.Н.2.6. Анализирају географске карте тумачењем размере, садржине, намене и просторног обухвата. –ГЕО.ОО.Н.3.1. Дискутују о демографским (депопулација, емиграција), еколошким (загађење животне средине), економским (сиромаштво, незапосленост), урбаним (бесправна градња) и руралним (деаграризација) проблемима, тако што
--	--	--	--

			аргументовано износе свој став поштујући ставове других. –ГЕО.ОО.Н.3.3. Предлажу мере заштите географског омотача на основу анализе промена у Земљиним сферама.
ПОЛАРНЕ ОБЛАСТИ	–ГЕО.ОО.О.1.6. Изводе закључке о демографском (природно и механичко кретање, структуре становништва), насеобинском (сеоска и градска насеља и урбанизација) и привредном развоју (привредне и ванпривредне делатности). – ГЕО.ОО.О.1.8. Одређују припадност географских објеката одређеној регији. – ГЕО.ОО.О.1.9. Упореджују географске одлике изабраних регија у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.10. Повезују објекте геонаслеђа и геодиверзитета са географским процесима којима они настају у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.1.11. Разликују категорије заштићених природних и културних добара и наводе примере у Србији и свету. – ГЕО.ОО.О.2.3. Очитавају податке са графикона, табела и тематских карата. – ГЕО.ОО.О.2.5. Препознају и читају математичке,	–ГЕО.ОО.С.1.6. Пореде утицај различитих географских фактора на развој и размештај становништва, насеља и привреде. –ГЕО.ОО.С.1.7. Анализирају факторе настанка и развоја држава у Европи и свету у ближој и даљој прошлости. –ГЕО.ОО.С.1.8. Изводе закључке о елементима географских регија у Србији, Европи и свету. –ГЕО.ОО.С.1.9. Идентификују узроке загађивања и предлажу мере заштите воде, ваздуха и земљишта у својој локалној средини, Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.1.10. Аргументују своје мишљење о примењеним мерама заштите природе у Србији и свету. –ГЕО.ОО.С.2.3. Израђују графиконе, табеле, схеме и тематске карте (картограме) над основом коју представља нема карта. –ГЕО.ОО.С.2.4. Изводе закључке о метеоролошким појавама на основу резултата мерења климатских елемената у географској средини. –ГЕО.ОО.С.2.5. Израчунавају вредности основних демографских показатеља (стопе наталитета,	–ГЕО.ОО.Н.1.2. Уочавају контрасте у области демографских промена, развоја привреде и процеса урбанизације у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. –ГЕО.ОО.Н.1.3. Повезују процесе у Земљиним сферама са развојем и функционисањем друштва у репрезентативним регијама Србије, Европе и света. –ГЕО.ОО.Н.1.4. Изводе закључке о утицајима природних и антропогених процеса на стање квалитета животне средине у својој локалној средини, Србији и свету. –ГЕО.ОО.Н.2.1. Доносе закључке о просторним и узрочно-последичним везама између физичко- географских фактора (рељеф, клима, воде и земљиште) и друштвено-географских елемената (становништво, привреда, насеља и држава) на основу информација са географских карата. –ГЕО.ОО.Н.2.3. Доводе у везу демографске промене са трансформацијом насеља и привредним развојем на основу израчунавања вредности

	географске и допунске елементе карте. – ГЕО.ОО.О.2.7. Уз помоћ апликација инсталираних на паметним телефонима и другим ИКТ уређајима проналазе основне географске објекте у расположивим географским базама података. – ГЕО.ОО.О.3.1. На личном примеру показују еколошки одговорно понашање (правилно одлагање отпада, рециклажа, учешће у активностима уређења околине).	морталитета, природног прираштаја, имиграције, емиграције, миграционог салда, укупне промене броја становника и густине насељености) на основу готових статистичких података. –ГЕО.ОО.С.2.6. Одабирају изворе података релевантне за истраживање конкретне географске регије. –ГЕО.ОО.С.2.8. Изводе закључке о географским појавама на основу посматрања елемената географске средине. –ГЕО.ОО.С.3.2. Заступају друштвено прихватљиве ставове (поштовање различитости, толеранција, итд.) у анализи географских феномена. ГЕО.ОО.С.3.4. Образлажу примену географских знања у свакодневном животу.	друштвено- географских показатеља. –ГЕО.ОО.Н.2.4. Спровode истраживање појединих природних и/или друштвених појава у конкретној географској регији. –ГЕО.ОО.Н.2.5. Самостално изводе закључке о појединим појавама у географској средини на основу једноставних мерења и на друге начине прикупљених података о њима. –ГЕО.ОО.Н.2.6. Анализирају географске карте тумачењем размере, садржине, намене и просторног обухвата. –ГЕО.ОО.Н.3.1. Дискутују о демографским (депопулација, емиграција), еколошким (загађење животне средине), економским (сиромаштво, незапосленост), урбаним (бесправна градња) и руралним (деаграризација) проблемима, тако што аргументовано износе свој став поштујући ставове других. –ГЕО.ОО.Н.3.3. Предлажу мере заштите географског омотача на основу анализе промена у Земљиним сферама.
--	---	---	--

Програм за наставни предмет: ФИЗИКА

Циљ и задаци предмета

Циљ наставе физике је да осигура да сви ученици стекну базичну и научну писменост и да напредује ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне природне законе, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду. **Задаци** наставе физике су: стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе физике буду у пуној мери реализовани; развијање функционалне писмености; упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици; разумевања појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона; развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање; развијање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности у мишљењу и вештине јасног и прецизног изражавања; развијање логичког и апстрактног мишљења; схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења; решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја, развијање способности за примену знања из физике; схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине; развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи; развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији.

Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему= специфични циљеви/задаци	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	СИЛА И КРЕТАЊЕ	25	Ученик треба да уме да слаже и разлаже векторске физичке величине(силу). Да разуме статички случај равнотеже тела када је резултанта сила, које делују на тело, једнака нули. Да користи равнотежу момената сила. Да може да примени Архимедов закон.	. Упознавање са наставним садржајем, циљевима, исходима и критеријумома оцењивања -стицање увида у предзнање ученика за даље планирање рада Методе рада: усмено излагање, разговор, илустрација, демонстрација, писање и читање рада на тексту, практични	Посматрање односа ученика према раду Испитивање: усмено, путем разговора, усмено излагање ученика на задату тему, писмено тестовима, радним листовима, реферати, пројекти,

2.	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛЕ ТРЕЊА	12	Ученик треба да стекне појам о гравитацији и гравитационом пољу и да разликује силу теже од тежине тела (бестежинско стање). Упозна силу трења.	лабораторијски радови Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Активности наставника: извор знања, креатор, организатор, координатор активности, мотиватор	индивидуализација и диференцирани задаци, иницијални, полугодишњи и годишњи тестови и, критеријумски тестови(провгера остварености стандарда)
3.	РАВНОТЕЖА ТЕЛА	11	Ученик треба да уме да слаже и разлаже векторске физичке величине(силу). Да разуме статички случај равнотеже тела када је резултанта сила, које делују на тело, једнака нули. Да користи равнотежу момената сила. Да може да примени Архимедов закон.	Активности ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијатива, ангажовање ученика током наставе и код куће кроз истраживачке и проблемске задатке	Формативно и сумативно оцењивање и бележење напредовања ученика
4.	МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА	15	Ученици треба да разумеју да је рад силе једнак промени енергије. Да на практичним примерима умеју да израчунавају снагу разних машина и уређаја. Да знају да се укупна енергија у механици састоји од збира кинетичке и потенцијалне енергије. Да могу на нивоу примене да се користе законом одржања енергије. Да користе јединице енергије и снаге у SI.	Интерактивна настава, проблемска настава Корелација са математиком, информатиком и рачунарством, ТО.	

5.	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	9	Ученик треба да зна да се укупна енергија тела (система тела) састоји од кинетичке, потенцијалне и унутрашње енергије. Да зна да постоји веза између унутрашње енергије и кретања молекула тела. Да прави разлику између температуре и топлоте		
Укупно		72			

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда – ФИЗИКА

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
СИЛА И КРЕТАЊЕ	- ФИЗ.ОО.О.1.1. Разликују врсте кретања према облику путање и промени брзине. - ФИЗ.ОО.О.1.2. На једноставним примерима анализирају узајамно деловање тела. - ФИЗ.ОО.О.2.1. Наводе начине на које се природне појаве могу истражити и објаснити. - ФИЗ.ОО.О.2.2. Интерпретирају табеларни и графички приказ података у физичким истраживањима и свакодневном животу.	- ФИЗ.ОО.С.1.1. Примењују релације између физичких величина којима се описује механичко кретање. - ФИЗ.ОО.С.1.2. Објашњавају разлику између скаларних и векторских физичких величина. - ФИЗ.ОО.С.1.3. Примењују Њутнове законе механике. - ФИЗ.ОО.С.1.4. Разликују појмове маса и тежина. - ФИЗ.ОО.С.2.1. Формулишу једноставна истраживачка питања уз усмеравање наставника. - ФИЗ.ОО.С.2.3. Табеларно и графички систематизују резултате	- ФИЗ.ОО.Н.1.1. Анализирају утицај односа сила на кретање тела. - ФИЗ.ОО.Н.2.1. На основу разматрања различитих начина истраживања и мерења, бирају и планирају оне који су најпоузданији и најекономичнији. - ФИЗ.ОО.Н.2.2. Критички разматрају доступне податке у поставци задатка, начин решавања, тачност решења и физички смисао добијених решења. - ФИЗ.ОО.Н.2.5. Примерима илуструју да се научна знања у датој дисциплини стално

	- ФИЗ.ОО.О.2.4. На основу упутства реализују једноставне експерименте и описују њихов ток. - ФИЗ.ОО.О.2.5. Изражавају физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI). - ФИЗ.ОО.О.3.1. Примењују основна знања о кретању у ситуацијама из свакодневног живота. - ФИЗ.ОО.О.3.5. На примерима из свакодневног живота препознају улогу физике у технолошком развоју. - ФИЗ.ОО.О.3.8. Позитивно вреднују допринос физике у развоју људске заједнице.	истраживања и мерења. - ФИЗ.ОО.С.2.4. Представљају резултат мерења средњом вредношћу. - ФИЗ.ОО.С.2.6. Разликују и користи префиксе нано, микро, мили, кило, мега и гига. - ФИЗ.ОО.С.3.5. Критички и одговорно користе дигиталне технологије за истраживање и информисање у циљу учења физике.	проверавају, критички преиспитују и потврђују или мењају на основу истраживања и аргумената. - ФИЗ.ОО.Н.3.5. У дискусији аргументовано заступају научни поглед на свет.
КРЕТАЊЕ ПОД УТИЦАЈЕМ ЗЕМЉИНЕ ТЕЖЕ	- ФИЗ.ОО.О.1.1. Разликују врсте кретања према облику путање и промени брзине. - ФИЗ.ОО.О.1.2. На једноставним примерима анализирају узајамно деловање тела. - ФИЗ.ОО.О.2.1. Наводе начине на које се природне појаве могу истражити и објаснити. - ФИЗ.ОО.О.2.2. Интерпретирају табеларни и графички приказ података у	- ФИЗ.ОО.С.1.1. Примењују релације између физичких величина којима се описује механичко кретање. - ФИЗ.ОО.С.1.2. Објашњавају разлику између скаларних и векторских физичких величина. - ФИЗ.ОО.С.1.3. Примењују Њутнове законе механике. - ФИЗ.ОО.С.1.4. Разликују појмове маса и тежина. - ФИЗ.ОО.С.2.1. Формулишу једноставна истраживачка питања уз	- ФИЗ.ОО.Н.1.1. Анализирају утицај односа сила на кретање тела. - ФИЗ.ОО.Н.2.1. На основу разматрања различитих начина истраживања и мерења, бирају и планирају оне који су најпоузданији и најекономичнији. - ФИЗ.ОО.Н.2.2. Критички разматрају доступне податке у поставци задатка, начин решавања, тачност решења и физички смисао добијених решења. - ФИЗ.ОО.Н.2.5. Примерима

	физичким истраживањима и свакодневном животу. - ФИЗ.ОО.О.2.3. Очитавају мерну скалу и записују резултат мерења. - ФИЗ.ОО.О.2.4. На основу упутства реализују једноставне експерименте и описују њихов ток. - ФИЗ.ОО.О.2.5. Изражавају физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI). - ФИЗ.ОО.О.3.1. Примењују основна знања о кретању у ситуацијама из свакодневног живота. - ФИЗ.ОО.О.3.2. Описују принцип рада простих машина у свакодневним ситуацијама. - ФИЗ.ОО.О.3.7. Конструктивно сарађују са другима у истраживањима, пројектима и другим активностима.	усмеравање наставника. - ФИЗ.ОО.С.2.2. Безбедно и правилно користе различите методе, технике и процедуре за прикупљање података. - ФИЗ.ОО.С.2.3. Табеларно и графички систематизују резултате истраживања и мерења. - ФИЗ.ОО.С.2.4. Представљају резултат мерења средњом вредношћу. - ФИЗ.ОО.С.2.5. Анализирају податке добијене експериментом и истраживањем и изводе закључке. - ФИЗ.ОО.С.2.6. Разликују и користе префиксе нано, микро, мили, кило, мега и гига. - ФИЗ.ОО.С.3.1. Користе знање из геометријске оптике да би објаснили функционисање ока и отклањање мана ока. - ФИЗ.ОО.С.3.2. Примењујући стечена знања из физике, објашњавају функционисање музичких инструмената. - ФИЗ.ОО.С.3.3. Критички вреднују коришћење различитих извора енергије. - ФИЗ.ОО.С.3.4. Изражавају критички став према медијским садржајима који се баве употребом научних достигнућа за бољи квалитет живота. - ФИЗ.ОО.С.3.5. Критички и одговорно користе дигиталне технологије за истраживање и	илуструју да се научна знања у датој дисциплини стално проверавају, критички преиспитују и потврђују или мењају на основу истраживања и аргумената. - ФИЗ.ОО.Н.3.1. Објашњавају примену физике у спорту. - ФИЗ.ОО.Н.3.5. У дискусији аргументовано заступају научни поглед на свет.
--	---	---	---

		информисање у циљу учења физике.	
РАВНОТЕЖА ТЕЛА	- ФИЗ.ОО.О.2.1. Наводе начине на које се природне појаве могу истражити и објаснити. - ФИЗ.ОО.О.2.2. Интерпретирају табеларни и графички приказ података у физичким истраживањима и свакодневном животу. - ФИЗ.ОО.О.3.1. Примењују основна знања о кретању у ситуацијама из свакодневног живота. - ФИЗ.ОО.О.3.2. Описују принцип рада простих машина у свакодневним ситуацијама. - ФИЗ.ОО.О.3.8. Позитивно вреднују допринос физике у развоју људске заједнице.	- ФИЗ.ОО.С.1.5. Објашњавају услове равнотеже тела. - ФИЗ.ОО.С.2.5. Анализирају податке добијене експериментом и истраживањем и изводе закључке. - ФИЗ.ОО.С.2.6. Разликују и користи префиксе нано, микро, мили, кило, мега и гига. - ФИЗ.ОО.С.3.5. Критички и одговорно користе дигиталне технологије за истраживање и информисање у циљу учења физике.	- ФИЗ.ОО.Н.1.1. Анализирају утицај односа сила на кретање тела. - ФИЗ.ОО.Н.2.1. На основу разматрања различитих начина истраживања и мерења, бирају и планирају оне који су најпоузданији и најекономичнији. - ФИЗ.ОО.Н.2.5. Примерима илуструју да се научна знања у датој дисциплини стално проверавају, критички преиспитују и потврђују или мењају на основу истраживања и аргумената. - ФИЗ.ОО.Н.3.5. У дискусији аргументовано заступају научни поглед на свет.
МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА	- ФИЗ.ОО.О.1.3. Разликују кинетичку и потенцијалну енергију тела. - ФИЗ.ОО.О.2.1. Наводе начине на које се природне појаве могу истражити и објаснити. - ФИЗ.ОО.О.2.2. Интерпретирају табеларни и графички приказ података у физичким истраживањима и свакодневном животу. - ФИЗ.ОО.О.2.5. Изражавају физичке величине у	- ФИЗ.ОО.С.1.8. Анализирају утицај одговарајућих физичких величина на вредности механичког рада, енергије и снаге. - ФИЗ.ОО.С.2.1. Формулишу једноставна истраживачка питања уз усмеравање наставника. - ФИЗ.ОО.С.2.3. Табеларно и графички систематизују резултате истраживања и мерења. - ФИЗ.ОО.С.2.6. Разликују и користи префиксе нано, микро, мили, кило, мега и гига. - ФИЗ.ОО.С.3.3. Критички вреднују	- ФИЗ.ОО.Н.1.3. Примењују закон одржања енергије. - ФИЗ.ОО.Н.1.4. Разликују појмове температура и количина топлоте и анализирају различите начине преноса топлоте. - ФИЗ.ОО.Н.2.1. На основу разматрања различитих начина истраживања и мерења, бирају и планирају оне који су најпоузданији и најекономичнији. - ФИЗ.ОО.Н.2.2. Критички разматрају доступне податке у поставци задатка, начин решавања,

	одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI). - ФИЗ.ОО.О.3.1. Примењују основна знања о кретању у ситуацијама из свакодневног живота. - ФИЗ.ОО.О.3.2. Описују принцип рада простих машина у свакодневним ситуацијама. - ФИЗ.ОО.О.3.6. Понашају се еколошки одговорно, поштују мере штедње енергије и употребу обновљивих извора енергије.	коришћење различитих извора енергије.	тачност решења и физички смисао добијених решења. - ФИЗ.ОО.Н.2.5. Примерима илуструју да се научна знања у датој дисциплини стално проверавају, критички преиспитују и потврђују или мењају на основу истраживања и аргумената. - ФИЗ.ОО.Н.3.1. Објашњавају примену физике у спорту. - ФИЗ.ОО.Н.3.5. У дискусији аргументовано заступају научни поглед на свет.
ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	- ФИЗ.ОО.О.1.6. На примерима анализирају промене димензија тела услед промене температуре. - ФИЗ.ОО.О.1.8. Објашњавају честични састав супстанције. - ФИЗ.ОО.О.2.4. На основу упутства реализују једноставне експерименте и описују њихов ток. - ФИЗ.ОО.О.2.5. Изражавају физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (SI). - ФИЗ.ОО.О.3.5. На примерима из свакодневног живота препознају улогу физике у технолошком развоју.	- ФИЗ.ОО.С.1.9. Идентификују под којим условима долази до промене агрегатних стања. - ФИЗ.ОО.С.2.5. Анализирају податке добијене експериментом и истраживањем и изводе закључке. - ФИЗ.ОО.С.3.3. Критички вреднују коришћење различитих извора енергије. - ФИЗ.ОО.С.3.4. Изражавају критички став према медијским садржајима који се баве употребом научних достигнућа за бољи квалитет живота.	- ФИЗ.ОО.Н.1.4. Разликују појмове температура и количина топлоте и анализирају различите начине преноса топлоте. - ФИЗ.ОО.Н.2.1. На основу разматрања различитих начина истраживања и мерења, бирају и планирају оне који су најпоузданији и најекономичнији. - ФИЗ.ОО.Н.2.2. Критички разматрају доступне податке у поставци задатка, начин решавања, тачност решења и физички смисао добијених решења. - ФИЗ.ОО.Н.3.5. У дискусији аргументовано заступају научни поглед на свет.

	- ФИЗ.ОО.О.3.6. Понашају се еколошки одговорно, поштују мере штедне енергије и употребу обновљивих извора енергије.		
--	---	--	--

Наставни предмет: МАТЕМАТИКА

Циљ и задаци предмета: да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.					
Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постижање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	21	Ученик уме да: – израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција; – одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима; – на основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег бројевног израза са реалним бројевима;	Увести појам квадрата рационалног броја p/q и илустровати га површином квадрата чија је страница управо p/q , на основу чега ученици треба да закључе да је квадрат произвољног рационалног броја ненегативан број. При израчунавању квадрата рационалних бројева равноправан статус треба дати квадрирању бројева у запису p/q и у децималном запису. Код решавања једначина облика $x^2 = a$, ученици уз наставникову помоћ	Започети иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази. Прикупљање информација из различитих извора (свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови) помаже наставнику да сагледа постигнућа (развој и напредовање) ученика и степен остварености исхода. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање

			–одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку; – нацрта график функције нацрта график функције $y = kx$, $k \in \mathbb{P} \setminus \{0\}$; – примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама;	изводе следеће закључке: дата једначина се може свести на једначину $x^2 = a = b^2$ и може имати једно ($a = 0$) или два решења ($a > 0$), али може бити и без решења ($a < 0$). Приликом увођења ознаке за квадратни корен нагласити разлику између, на пример, вредности и решења једначине $x^2 = 4$. У даљем раду показати да неке једначине облика $x^2 = a$ (на пример $x^2 = 2$) немају решења у скупу рационалних бројева, тј. да се у скупу рационалних мерних бројева не може израчунати мерни број стране квадрата чија је површина 2 (не инсистирати да ученици репродукују одговарајући доказ). На тај начин мотивисати увођење ирационалних бројева, јер из претходног следи да осим рационалних бројева треба имати на располагању и неке друге бројеве (на пример оне чији квадратни корен није рационалан број). Тада се уводи скуп реалних бројева као унија два дисјунктна скупа – скупа рационалних и скупа ирационалних бројева. Сада је природно и да се „рационална” права прошири у реалну праву и покаже како на таквој реалној правој постоје рационалне и ирационалне тачке. Нагласити, међутим, да скуп (позитивних) ирационалних бројева,	повратне информације, а важно је ученике оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у учењу.
--	--	--	---	---	--

				осим квадратних корена рационалних бројева, садржи и многе друге елементе, од којих ће неки бити поменути касније (рецимо број π). На конкретним примерима ученици треба да уоче да сваки рационалан број има коначну или бесконачну периодичну децималну репрезентацију, а ирационални бројеви бесконачну непериодичну репрезентацију и обратно (ове чињенице не треба доказивати у општем случају). При израчунавању вредности корена и рачунања са коренима, када су њихове вредности ирационални бројеви, користити калкулатор или расположиве софтвере. За све реалне бројеве без обзира да ли имају коначну или бесконачну децималну репрезентацију увести појам приближне вредности и појам апсолутне грешке. Правила заокругљивања реалних бројева увести на следећи начин: на конкретним примерима, посматрањем могућих граница (интервала) у зависности од прецизности, ученици бирају приближне вредности тако да се при заокругљивању бира вредност са мањом апсолутном грешком, након	
--	--	--	--	--	--

				чега се формулишу правила. Основна својства операција сабирања и множења реалних бројева посматрати и анализирати у поређењу с одговарајућим својствима у скупу рационалних бројева. Основна својства операције кореновања у $\mathbb{R}^+$ треба такође реализовати на примерима при чему се посебно третирају збир, разлика, производ и количник корена и њихови односи са кореном збира, разлике, производа и количника. При том посебну пажњу обратити на једнакост и њено тумачење. У оквиру ове теме се обрађује и функција директне пропорционалности $y = kx$ коју треба увести на конкретним примерима блиским искуству ученика (раст дужине пута са временом путовања при константној брзини, смањење водостаја реке ако је дневни пад протока константан ...). У почетним примерима ученици цртају тачкасти график којим се приказује функција за дискретне вредности променљиве, након чега се долази до конструкције графичког приказа у координатном систему. Тематску јединицу продужена пропорција треба, такође, реализовати на конкретним примерима (подела дате суме у	
--	--	--	--	--	--

				датој размери, одређивање углова троугла ако је дат њихов однос, присуство метала у легурама ...). Посебну пажњу поклонити вези продужене пропорције са класичном двојном пропорцијом.	
2.	ПТАГОРИНА ТЕОРЕМА	19	– примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима;	Питагорина теорема је од великог значаја за даље математичко образовање и потребно је пажљиво методички и дидактички обрадити. Као мотивација за тему могу се користити историјски подаци најпре о потреби човека за употребом и конструкцијом правоуглих троуглова током изградње различитих објеката у укупном напретку цивилизације, а чије је законитости Питагора уочио и математички уобличио и формулисао. На примеру египатског троугла експериментом са конопцем, цртежом или симулацијом на неком од динамичких софтвера упознати ученике са теоремом, а затим је и исказати и дати комплетан доказ. Потребно је да ученици схвате концепт Питагорине теореме, а не да напамет науче исказ. У том циљу током вежбања инсистирати на различитим ознакама катета и хипотенузе, као и различитим положајима самог правоуглог троугла, како би се ученици оспособили да Питагорину теорему користе касније у образовању у	Започети иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази. Прикупљање информација из различитих извора (свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови) помаже наставнику да сагледа постигнућа (развој и напредовање) ученика и степен остварености исхода. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а важно је ученике оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у учењу.

				различитим задацима из планиметрије, стереометрије и тригонометрије. Упознати ученике са карактеристичним Питагориним тројкама кроз примере и напоменути да таквих тројки има бесконачно много. Формулисати обрат Питагорине теореме и применити га у задацима. У другом делу теме пажњу је потребно усмерити на примену Питагорине теореме на конструкције дужи чији је мерни број дужине ирационалан број и примену на квадрат, правоугаоник, једнакокраки и једнакостранични троугао, ромб и правоугли и једнакокраки трапез. Ученици треба да примењују Питагорину теорему и на једнакокрако правоугли троугао, правоугли троугао са углом од 30° и одређивање растојања двеју тачака у координатном систему. Уколико наставник има техничких могућности у учионици, након усвајања Питагорине теореме на традиционалан начин, део ове теме може обрадити коришћењем неког од бесплатних динамичких софтвера који ученицима може још очигледније дочарати Питагорину теорему и примену теореме у различитим геометријским задацима и проблемима из свакодневног живота.	
--	--	--	--	--	--

3.	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИИ ИЗРАЗИ	48	–трансформише збир, разлику и производ полинома; –примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; –растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); –примени трансформације полинома на решавање једначина;	У првом делу ове теме уводи се појам степена променљиве природним бројем и изводе се основна својства те операције (множење и дељење степена једнаких основа, степеновање степена, као и правила за степен производа и количника). Ученици треба у потпуности да овладају одговарајућим трансформацијама да би, између осталог, били припремљени за упознавање са операцијама са полиномима које следе. Такође, уводи се појам степена са изложником који је нула или негативан цео број, али само у случају основе која је декадна јединица. Примери обухватају краће записивање врло малих рационалних бројева (примене у физици), као и канонско представљање рационалних бројева у децималном запису. Други део теме обухвата операције с целим алгебарским изразима (полиномима). Најпре се уводи појам полинома и увежбава израчунавање вредности таквог израза за конкретне вредности променљивих који у њему учествују. Затим се дефинишу основне операције са полиномима (сабирање, одузимање и множење) и увежбава довођење полинома на сређени облик. Притом се, по потреби, користи дистрибутивни	Започети иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази. Прикупљање информација из различитих извора (свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови) помаже наставнику да сагледа постигнућа (развој и напредовање) ученика и степен остварености исхода. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а важно је ученике оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у учењу.
----	--	----	---	--	---

				закон (у облику $(a + b)(x + y) = ax + ay + bx + by$) и формула за квадрат бинома (у облику $(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$). У наставку ове теме ученици треба да, на погодним примерима, уоче потребу растављања полинома на чиниоце (посебно у циљу решавања једначина). Затим треба увежбати то растављање коришћењем претходно наведених формула (али сада записаних у облику $ax + ay + bx + by = (a + b)(x + y)$), односно $a^2 + 2ab + b^2 = (a + b)^2$), као и формуле за разлику квадрата. Примере растављања тзв. непотпуног квадратног тринома обрађивати само на додатној настави. Сем поменутих примена на решавање једначина (на пример, облика $ax^2 + bx = 0$ и $x^2 - cx = 0$), овде се могу приказати примери решавања геометријских проблема за које је потребно познавање операција са полиномима.	
4.	МНОГОУГАО	21	–примени својства страница, углова и дијагонала многоугла –израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост –конструише ортоцентар и тежиште троугла; –примени ставове подударности	Многоугао увести као део равни ограничен многоугаоном линијом. Нагласити разлику између конвексних и неконвексних многоуглова, али даља разматрања ограничити само на конвексне многоуглове. Ученике треба наводити да уоче зависност броја дијагонала, као и зависност збира унутрашњих углова од броја темена многоугла. Приликом увођења	Започети иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази. Прикупљање информација из различитих извора (свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови) помаже наставнику да

			при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима;	правилних многоуглова, ученици треба да уоче да постоје многоуглови који нису правилни иако су све њихове странице једнаке, као и да постоје многоуглови који нису правилни иако су сви њихови углови једнаки. Посебно истаћи осну симетричност правилног многоугла и број оса симетрије, као и чињенице да се око правилног многоугла може описати круг и да се у њега може уписати круг. Из одговарајућих формула за једнакостранични троугао, ученици, уз помоћ наставника ако је потребно, изводе формуле којима се у правилном шестоуглу успостављају везе између странице, дуже дијагонале, краће дијагонале, полупречника уписаног и описаног круга. Кроз разноврсне примере и задатке (који се односе на троуглове, четвороуглове и правилне многоуглове) истицати примену ставова подударности троуглова и поступно развијати код ученика вештину доказивања. Доказати најважније особине троуглова и паралелограма. Увести појмове ортоцентар, тежишна дуж и тежиште троугла, и навести њихове особине. Примену ставова подударности и њихових последица проширити и на конструктивне задатке. Истаћи разлику између	сагледа постигнућа (развој и напредовање) ученика и степен остварености исхода. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а важно је ученике оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у учењу.
--	--	--	---	--	---

				цртања и конструкције. Посебно треба издвојити 1) конструкције троуглова које поред датих страница/углова одређује и једна висина, односно тежишна дуж; 2) конструкције паралелограма и трапеца које поред датих страница/углова одређује и висина; 3) конструкције делтоида; 4) конструкције правилних многоуглова са 3, 4, 6, 8 или 12 темена које одређује страница, односно полупречник описаног/уписаног круга. На примерима илустровати ситуације када конструктивни задатак има више решења или нема решења, али не инсистирати на оваквим задацима. Израчунавање обима и површине многоугла илустровати разноврсним примерима и задацима. Приликом израчунавања површине користити разлагање многоуглова на троуглове и четвороуглове. Посебну пажњу посветити израчунавању површине правилног шестоугла. Важно је укључити и одређени број практичних примена рачунања површина.	
5.	КРУГ		–примени својства централног и периферијског угла у кругу; –израчуна обим и површину круга и његових делова;	Полазећи од раније стечених знања и дефиниција кружне линије и кружне површи, треба размотрити могуће положаје и односе круга и праве, а такође и два круга у равни. Ученике треба подсетити на	Започети иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази. Прикупљање информација из различитих извора (свакодневна посматрања,

		18	– преслика дати геометријски објекат ротацијом;	дефиниције тангенте и тетиве круга и искористити Питагорину терему за успостављање везе између полупречника круга, тетиве и централног одстојања тетиве. Централне теме су увођење појмова централног и периферијског угла, уочавање и доказивање тврђења о њиховом међусобном односу, као и одређивање обима и површине круга. Ученици би требало да експериментално утврде сталност односа обима и пречника кружнице. Када се уведе број π, ученике треба информативно упознати са његовом ирационалном природом. После обраде обима и површине круга, треба извести формуле за дужину кружног лука, површину кружног исечка и кружног прстена. У практичним израчунавањима користити приближну вредност 3,14 али повремено радити и са проценама 3,142; $22/7$; 3,1. У оквиру дела теме који се односи на ротацију, треба се ограничити на ротације једноставнијих фигура око задате тачке и за задати угао. Објаснити ученицима позитиван и негативан смер ротације и урадити неколико примера ротације у координатном систему. Важно је да ученици уоче да се дужине дужи и величине углова не мењају при ротацији.	активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови) помаже наставнику да сагледа постигнућа (развој и напредовање) ученика и степен остварености исхода. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а важно је ученике оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у учењу.
--	--	----	--	---	--

6.	ОБРАДА ПОДАТАКА	5	одређује средњу вредност, медијану и модус.	Ову тему реализовати као пројектни задатак: прикупљање, обрада и анализа података добијених анкетом. Теме се могу одабрати из животног окружења и њихов садржај би требало да буде близак узрасту ученика (на пример: коришћење ИКТ од стране ученика, расподела слободног времена ученика, еколошка свест младих ...). Број питања у анкети не мора бити велики, највише 5-6, а истраживање треба реализовати тако да узорак не буде премали, али ни превелик и да се може реализовати у најближем окружењу (школа, породица, комшилук ...). Наставник објашњава пројектни задатак, а ученици предлажу теме за истраживање и 5–6 анкетних питања. Сваки ученик добија по 4–5 анкетних листића. На једном (нумерички потпуно припремљеном) примеру се илуструју сви наведени – познати и нови појмови. Формирају се нехомогене истраживачке групе. Свака група обрађује једно питање за које је задужена (може се користити и Ексел) и припрема презентацију резултата. Групе приказују резултате свог истраживања (таблични приказ резултата обраде питања из анкете,	. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а важно је ученике оспособљавати и охрабрити да процењују сопствени напредак у учењу.
----	----------------------------	---	---	---	--

				процентуалну расподелу, графички приказ, израчунавање средње вредности, медијане и мода), тумаче добијене резултате и изводе закључке.	
7.	ОБНАВЉАЊЕ ГРАДИВА, ИНИЦИЈАЛНИ ТЕСТ	4			
8.	ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ	4+4			
Укупно		144			

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда – МАТЕМАТИКА

1. НАСТАВНА ТЕМА – РЕАЛНИ БРОЈЕВИ		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.О.1.2. Извршавају и правилно користе рачунске операције, њихова својства и релације у скупу природних, целих и рационалних бројева. - МАТ.А.ОО.О.1.3. Изводе основне поступке при раду са општим бројевима. - МАТ.А.ОО.О.1.4. Користе директну и обрнуту пропорционалност у познатом контексту. - МАТ.Г.ОО.О.1.10. Препознају подударне и симетричне геометријске фигуре у равни. - МАТ.С.ОО.О.1.11. Елементарно тумаче табеларно или графички представљене податке.	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу.	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке.

	- МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	- МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.С.1.2. Имају шира знања о својствима природних, целих и рационалних бројева и усвојили су појам реалног броја, укључујући разлику између рационалних и ирационалних бројева. - МАТ.А.ОО.С.1.4. Уочавају зависност међу променљивим величинама и примењују линеарну функцију. - МАТ.С.ОО.С.1.10. Анализирају и графички представљају једноставније скупове податка.	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогiju како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима. - МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима. - МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје

	закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.
НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.Н.1.2. Ефикасно манипулишу бројевним и целим алгебарским изразима. - МАТ.А.ОО.Н.1.3. Оспособљени су за елементарно математичко моделирање у познатом контексту.	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогију у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција.

	проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	- МАТ.ОО.Н.3.5. Спровodeћи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спровode анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.
--	---	---

2. НАСТАВНА ТЕМА – ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.О.1.7. Израчунавају мерне величине једноставних геометријских објеката користећи одговарајуће формуле и Питагорину теорему. - МАТ.Г.ОО.О.1.8. Користе јединице мере за дужину, површину, запремину, масу, време и углове. - МАТ.Г.ОО.О.1.9. Изводе најједноставније геометријске конструкције. - МАТ.Г.ОО.О.1.10. Препознају подударне и симетричне геометријске фигуре у равни.	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре

	помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.С.1.5. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката, користе разлагања на једноставније објекте, служе се различитим јединицама мере. - МАТ.Г.ОО.С.1.6. Користе Питагорину теорему за одређивање елемената геометријских фигура и тела.	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогију како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима. - МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења.	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима. - МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете,

	- МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.
НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.Н.1.4. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката када потребни елементи нису непосредно дати. - МАТ.Г.ОО.Н.1.5. Конструирају геометријске фигуре, по потреби примењујући више познатих тврђења. - МАТ.Г.ОО.Н.1.6. Доказују геометријска тврђења, по потреби примењујући више познатих тврђења (Питагорина теорема и њен обрат, Талесова теорема, ставови подударности и сличности, значајне тачке троугла, збир углова многоугла, и друго). - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогiju у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема.	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спровodeћи поступке

тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима.	- МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спровode анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.
---	--	---

3. НАСТАВНА ТЕМА – АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ. СТЕПЕНИ		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.О.1.2. Извршавају и правилно користе рачунске операције, њихова својства и релације у скупу природних, целих и рационалних бројева. - МАТ.А.ОО.О.1.3. Изводе основне поступке при раду са општим бројевима.	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествују у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествују у играма које помажу да развију основне математичке	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и

	вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.С.1.2. Имају шира знања о својствима природних, целих и рационалних бројева и усвојили су појам реалног броја, укључујући разлику између рационалних и ирационалних бројева. - МАТ.А.ОО.С.1.4. Уочавају зависност међу променљивим величинама и примењују линеарну функцију. квадратне мреже.	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогiju како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима. - МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака.	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима. - МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима.

	- МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	- МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.
--	---	--

НАПРЕДНИ НИВО

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.Н.1.2. Ефикасно манипулишу бројевним и целим алгебарским изразима. - МАТ.А.ОО.Н.1.3. Оспособљени су за елементарно математичко моделирање у познатом контексту.	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогију у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спровodeћи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са

	креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спровode анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.
--	--	---

3. НАСТАВНА ТЕМА – МНОГОУГАО		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.О.1.6. Препознају основне геометријске објекте у равни и простору и знају њихова основна својства. - МАТ.Г.ОО.О.1.7. Израчунавају мерне величине једноставних геометријских објеката користећи одговарајуће формуле и Питагорину теорему. - МАТ.Г.ОО.О.1.9. Изводе најједноставније геометријске конструкције. - МАТ.Г.ОО.О.1.10. Препознају подударне и симетричне геометријске фигуре у равни.	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор.	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл.

	- МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	- МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.С.1.5. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката, користе разлагања на једноставније објекте, служе се различитим јединицама мере. - МАТ.Г.ОО.С.1.6. Користе Питагорину теорему за одређивање елемената геометријских фигура и тела. - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима. - МАТ.Г.ОО.С.1.8. Конструирају једноставне геометријске фигуре.	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогiju како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима. - МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака.	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима. - МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима.

	- МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	- МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.
--	---	--

НАПРЕДНИ НИВО

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.Н.1.4. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката када потребни елементи нису непосредно дати. - МАТ.Г.ОО.Н.1.5. Конструирају геометријске фигуре, по потреби примењујући више познатих тврђења. - МАТ.Г.ОО.Н.1.6. Доказују геометријска тврђења, по потреби примењујући више познатих тврђења (Питагорина теорема и њен обрат, Талесова теорема, ставови подударности и сличности, значајне тачке троугла, збир углова многоугла, и друго). - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима.	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогију у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спровodeћи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са

	креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спровode анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.
--	--	---

5. НАСТАВНА ТЕМА – ПРИМЕНЕ ПОДУДАРНОСТИ		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.О.1.6. Препознају основне геометријске објекте у равни и простору и знају њихова основна својства. - МАТ.Г.ОО.О.1.7. Израчунавају мерне величине једноставних геометријских објеката користећи одговарајуће формуле и Питагорину теорему. - МАТ.Г.ОО.О.1.9. Изводе најједноставније геометријске конструкције. - МАТ.Г.ОО.О.1.10. Препознају подударне и симетричне геометријске фигуре у равни.	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор.	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл.

	- МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	- МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.С.1.5. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката, користе разлагања на једноставније објекте, служе се различитим јединицама мере. - МАТ.Г.ОО.С.1.6. Користе Питагорину теорему за одређивање елемената геометријских фигура и тела. - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима. - МАТ.Г.ОО.С.1.8. Конструирају једноставне геометријске фигуре. - МАТ.Г.ОО.С.1.9. Знају и користе основне изометријске трансформације и пресликавају фигуре конструкцијски или уз помоћ дате квадратне мреже.	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогију како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима. - МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима. - МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о

	разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	сопственим аналитичким способностима.
НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.Н.1.4. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката када потребни елементи нису непосредно дати. - МАТ.Г.ОО.Н.1.5. Конструирају геометријске фигуре, по потреби примењујући више познатих тврђења. - МАТ.Г.ОО.Н.1.6. Доказују геометријска тврђења, по потреби примењујући више познатих тврђења (Питагорина теорема и њен обрат, Талесова теорема, ставови подударности и сличности, значајне тачке троугла, збир углова многоугла, и друго). - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима.	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогију у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спроводећи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спроводе анализу податка у контексту других области и доносе

	као интелектуални изазов.	закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.
--	---------------------------	--

6. НАСТАВНА ТЕМА – ПОЛИНОМИ		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.О.1.2. Извршавају и правилно користе рачунске операције, њихова својства и релације у скупу природних, целих и рационалних бројева. - МАТ.А.ОО.О.1.3. Изводе основне поступке при раду са општим бројевима. - МАТ.А.ОО.О.1.4. Користе директну и обрнуту пропорционалност у познатом контексту.	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака.	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у

	- МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.
СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.С.1.2. Имају шири знања о својствима природних, целих и рационалних бројева и усвојили су појам реалног броја, укључујући разлику између рационалних и ирационалних бројева. - МАТ.А.ОО.С.1.4. Уочавају зависност међу променљивим величинама и примењују линеарну функцију.	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогiju како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима. - МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима. - МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.

	софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	
НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.А.ОО.Н.1.1. Користе скуповете, скуповне операције и релације у садржајима из геометрије и алгебре. - МАТ.А.ОО.Н.1.2. Ефикасно манипулишу бројевним и целим алгебарским изразима. - МАТ.А.ОО.Н.1.3. Оспособљени су за елементарно математичко моделирање у познатом контексту.	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогију у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спроводећи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спроводе анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.

7. НАСТАВНА ТЕМА – КРУГ		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.О.1.6. Препознају основне геометријске објекте у равни и простору и знају њихова основна својства. - МАТ.Г.ОО.О.1.7. Израчунавају мерне величине једноставних геометријских објеката користећи одговарајуће формуле и Питагорину теорему. - МАТ.Г.ОО.О.1.8. Користе јединице мере за дужину, површину, запремину, масу, време и углове.	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.

СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.С.1.5. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката, користе разлагања на једноставније објекте, служе се различитим јединицама мере. - МАТ.Г.ОО.С.1.6. Користе Питагорину теорему за одређивање елемената геометријских фигура и тела. - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима.	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогију како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима. - МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата.	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима. - МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.

	- МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	
НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.Г.ОО.Н.1.4. Израчунавају и процењују мерне величине геометријских објеката када потребни елементи нису непосредно дати. - МАТ.Г.ОО.Н.1.6. Доказују геометријска тврђења, по потреби примењујући више познатих тврђења (Питагорина теорема и њен обрат, Талесова теорема, ставови подударности и сличности, значајне тачке троугла, збир углова многоугла, и друго). - МАТ.Г.ОО.С.1.7. Знају и користе основна тврђења (ставове подударности и сличности, итд.) о геометријским фигурама (угао, троугао, четвороугао, многоугао и круг) у једноставнијим проблемима.	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогiju у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спроводећи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спровode анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.

8. НАСТАВНА ТЕМА – ОБРАДА ПОДАТАКА		
ОСНОВНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.С.ОО.О.1.11. Елементарно тумаче табеларно или графички представљене податке. - МАТ.С.ОО.О.1.12. Разумеју концепт случајног догађаја и користе класичну дефиницију вероватноће у најједноставнијим примерима.	- МАТ.ОО.О.2.1. Усвајају математичке концепте користећи менталне слике. - МАТ.ОО.О.2.2. Користе конкретизацију како би разумели апстрактне математичке појмове. - МАТ.ОО.О.2.3. Повезују познате чињенице како би извукли очигледне закључке. - МАТ.ОО.О.2.4. Примењују једноставне математичке процедуре при решавању математичког захтева једноставног познатог контекста. - МАТ.ОО.О.2.5. Учествоју у методи вођеног откривања дајући одговоре на једноставна питања која их воде ка решењу. - МАТ.ОО.О.2.6. Учествоју у играма које помажу да развију основне математичке вештине, а чине да градиво ученицима постане приступачно и учење занимљиво. - МАТ.ОО.О.2.7. Употребљавају геометријски прибор и калкулатор. - МАТ.ОО.О.2.8. Користе едукативне софтвере и апликације које пружају интерактивно искуство учења математике и решавања задатака. - МАТ.ОО.О.2.9. Усвајају основне математичке концепте кроз вежбу, упорност, уредност, систематичност и одговарајући интелектуални напор. - МАТ.ОО.О.2.10. Схватају да грешке нису неуспех, већ део процеса учења.	- МАТ.ОО.О.3.1. Користе основни математички језик. - МАТ.ОО.О.3.2. Стичу основне вештине које ће им бити корисне у свакодневним ситуацијама, као што су: мерење, управљање новцем и доношење одлука уопште. - МАТ.ОО.О.3.3. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за базичним аритметичким, алгебарским и геометријским знањима. - МАТ.ОО.О.3.4. Разумеју да је математичко знање важно за друге дисциплине и науке. - МАТ.ОО.О.3.5. Користе знања из алгебре и геометрије за разумевање облика и величина, као и за сналажење у простору, што им помаже да уоче и опишу околину, уметничка дела, архитектонска остварења и сл. - МАТ.ОО.О.3.6. Користе информације и статистичке податке за доношење личних одлука. - МАТ.ОО.О.3.7. Развијају самопоуздање у своје математичке способности за решавање реалних проблема. - МАТ.ОО.О.3.8. Развијају уредност, систематичност и прецизност.

СРЕДЊИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.С.ОО.С.1.10. Анализирају и графички представљају једноставније скуповете податка. - МАТ.С.ОО.С.1.11. Примењују класичну дефиницију вероватноће у једноставнијим случајевима.	- МАТ.ОО.С.2.1. Користе аналогiju како би повезали сличне математичке ситуације и пронашли решење у различитим, али сродним проблемима. - МАТ.ОО.С.2.2. Разлажу математички проблем на његове саставне делове (анализа), а затим те делове повезују у целовито решење (синтеза), што им омогућава да разумеју како различити делови математичких задатака међусобно утичу један на други и како се решења могу интегрисати у целину. - МАТ.ОО.С.2.3. Користе индуктивно закључивање за откривање правила/тврђења. - МАТ.ОО.С.2.4. Прелазе са конкретног на апстрактно мишљење. - МАТ.ОО.С.2.5. Истражују различите приступе проблему, уз подршку наставника или вршњака. - МАТ.ОО.С.2.6. Индивидуално и тимски реализују краће пројекте у којима решавају проблеме везане за реалне ситуације. - МАТ.ОО.С.2.7. Користе игре за дубље разумевање математичких појмова, развијање аналитичких вештина и логичког размишљања. - МАТ.ОО.С.2.8. Користе одговарајуће софтвере за решавање задатака и усвајање математичких концепата. - МАТ.ОО.С.2.9. Отворени су за критичко преиспитивање сопствених решења, али и за расправу о различитим методама решавања математичких проблема.	- МАТ.ОО.С.3.1. Адекватно користе математички језик и разумеју његову улогу у научној комуникацији. - МАТ.ОО.С.3.2. Приступају проблемима у свакодневним ситуацијама логично и систематски. - МАТ.ОО.С.3.3. Доносе математички засноване одлуке у вези са новчаним, еколошким и здравственим питањима. - МАТ.ОО.С.3.4. Имају темеље за даље школовање, у којем ће имати потребу за дубљим разумевањем алгебре и геометрије. - МАТ.ОО.С.3.5. Интегришу своје математичко знање у друге предмете, посебно у природним наукама, што им омогућава боље разумевање тих садржаја. - МАТ.ОО.С.3.6. Користе знања из алгебре и геометрије у техничком образовању, уметности и другим областима. - МАТ.ОО.С.3.7. Схватају употребу статистичких података у природним и друштвеним наукама. - МАТ.ОО.С.3.8. Имају развијену свест о сопственим аналитичким способностима.

НАПРЕДНИ НИВО		
Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)	Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)	Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)
- МАТ.С.ОО.Н.1.8. Користе класичну дефиницију вероватноће и основна својства вероватноће.	- МАТ.ОО.Н.2.1. Користе генерализацију за формирање тврђења, које потом доказују. - МАТ.ОО.Н.2.2. Користе анализу и синтезу за решавање комплекснијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.3. Користе аналогiju у односу на објекте, својства и поступке (не само за сличност између једноставних проблема). - МАТ.ОО.Н.2.4. Користе апстракцију без ослањања на конкретизацију. - МАТ.ОО.Н.2.5. Користе ИКТ алате за решавање сложенијих математичких проблема. - МАТ.ОО.Н.2.6. Реализују пројекте у којима повезују различите дисциплине кроз једноставне математичке моделе. - МАТ.ОО.Н.2.7. Користе игре у циљу развоја способности апстрактног и креативног размишљања, као и способности критичке анализе и решавања проблема. - МАТ.ОО.Н.2.8. Показују радозналост за апстрактне математичке концепте и виде их као интелектуални изазов.	- МАТ.ОО.Н.3.1. Користе математички језик строго поштујући његову семантику и синтаксу. - МАТ.ОО.Н.3.2. Јасно изражавају своје математичке мисли и идеје. - МАТ.ОО.Н.3.3. Користе аналитичке и логичке вештине у сложенијим животним ситуацијама. - МАТ.ОО.Н.3.4. Припремљени су за наставак образовања у дисциплинама које захтевају висок ниво математичких компетенција. - МАТ.ОО.Н.3.5. Спровodeћи поступке доказивања, развијају способност критичког мишљења и аналитичког расуђивања. - МАТ.ОО.Н.3.6. Користе математичко-логичка знања и вештине у критичком и конструктивном дијалогу у вези са различитим друштвеним и природним појавама. - МАТ.ОО.Н.3.7. Спровode анализу податка у контексту других области и доносе закључке. - МАТ.ОО.Н.3.8. Имају развијену интелектуалну радозналост и љубав према математици.

Наставни предмет: БИОЛОГИЈА

Циљ и задаци предмета: Ученик треба да,изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином,разуме значај биолошке разноврсности и потребу за одрживим развојем и развије одговоран однос према себи и природи.					
Редн и број теме	Област/тема	Оријен тацион и број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко- методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	Наслеђивање и еволуција	8	Ученик ће бити у стању да:одреди однос итмеђу гена и хромозома и основну улогу генетичког материјала у ћелији Шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према Менделовом правилу Одреди положај организама на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о њиховој грађи	Ученик треба да повезује оно што учи са оним што зна из биологије Учи кроз сарадњу и дискусију са наставником и другим ученицима табеларно приказује резултате,са извођењем закључака монолог дијалог фронтални индивидуални рад	Посматрање активности ученика Испитивање-усмено и писмено Ученички радови Пројекти Бележење активности ученика Формативно и сумативно оцењивање
2.	Јединство грађе и функције као основа живота	31	Користи микроскоп за посматрање грађе гљива,биљних и животињских ткива Разврста организме према задатим критеријума применом дихотомих кључева Повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом	Користи лабораторијски прибор Самостално истражује и доноси закључке Монолог Дијалог Фронтални Индивидуални рад	Посматрање активности ученика Испитивање-усмено и писмено Ученички радови Пројекти Бележење активности ученика Формативно и сумативно оцењивање

3.	Порекло и разноврсност живота	14	Анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције	Смишља нове примере,повезује садржаје у нове целине Монолог Дијалог Фронтални индивидуални	Посматрање активности ученика Испитивање-усмено и писмено Ученички радови Пројекти Бележење активности ученика Формативно и сумативно оцењивање
4.	Живот у екосистему	11	Илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције Идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране Повеже утицај абиотичких фактора са животним формама које насељавају неки биом	Повезује оно што учи са оним што зна из биологије и других предмета,као и из живота Монолог Дијалог Фронтални индивидуални	Посматрање активности ученика Испитивање-усмено и писмено Ученички радови Пројекти Бележење активности ученика Формативно и сумативно оцењивање
5.	Човек и здравље	8	Анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене исхране Идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома Планира време за рад,одмор и рекреацију Доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци	Самостално прикупља и анализира податке и информације,доноси закључке Монолог Дијалог Фронтални индивидуални	Посматрање активности ученика Испитивање-усмено и писмено Ученички радови Пројекти Бележење активности ученика
Укупно		72			

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда - БИОЛОГИЈА

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
1. Наслеђивање и еволуција	СПК2 БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и уважавају мишљења других. СПК3 БИО.ОО.О.3.2. Развијају толеранцију, превазилазе предрасуде и промовишу социјалну укљученост јер разумеју заједничко порекло живих бића и утицај наследног материјала и средине на развој особина организама. БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са	СПК2 БИО.ОО.С.2.1. Истражују допринос научника развоју биологије и значај научних открића за развој друштва БИО.ОО.С.2.5. Примењују знања из математике, природних и друштвених наука у истраживачком и експерименталном раду. СПК3 БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	СПК1 БИО.ОО.Н.1.2. Објашњавају функцију генетичког материјала у ћелији (хромозом, ДНК, РНК, ген) и пренос наследне информације кроз генерације СПК2 БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају податке, објашњавају трендове и изводе закључке.

	истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других. БИО.ОО.О.3.11. Развијају поверење у закључке засноване на научним доказима.		
2. Јединство грађе и функције као основа живота	СПК2 БИО.ОО.О.2.1. Поштују безбедносна правила приликом практичног и теренског рада. БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и уважавају мишљења других. БИО.ОО.О.2.4. Посматрају, уочавају, прате и описују појаве у животу организама из окружења и презентују резултате истраживања. БИО.ОО.О.2.5. Уз помоћ наставника изводе једноставне експерименте у	СПК1 БИО.ОО.С.1.3. Повезују изглед, грађу и функционисање живих бића са условима животне средине на очигледним примерима. СПК2 БИО.ОО.С.2.2. Постављају једноставна истраживачка питања о биолошким појавама и процесима. БИО.ОО.С.2.3. Користе једноставне методе, технике и процедуре за сакупљање и систематизацију података	СПК2 БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају податке, објашњавају трендове и изводе закључке.

	којима се истражује утицај спољашње и унутрашње средине на процесе код живих бића. СПК3 БИО.ОО.О.3.4. Развијају радозналост према природи. БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других. БИО.ОО.О.3.11. Развијају поверење у закључке засноване на научним доказима.	истраживања. БИО.ОО.С.2.4. Графички и табеларно приказују резултате истраживања користећи научни језик. БИО.ОО.С.2.5. Примењују знања из математике, природних и друштвених наука у истраживачком и експерименталном раду. БИО.ОО.С.2.6. Користе више различитих релевантних извора информација током истраживачког рада. БИО.ОО.С.2.7. Истражују живи свет на терену: прикупљају узорке, фотографишу, прате појаве и процесе, врше мерења. БИО.ОО.С.2.10. Микроскопирањем уочавају кључне структуре организама СПК3 БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	
3. Порекло и разноврсност живота	СПК2 БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и	СПК1 БИО.ОО.С.1.6. Одређују положај главних група на Дрвету живота	СПК1 БИО.ОО.Н.1.3. Конструирају филогенетски низ на основу

	уважавају мишљења других. БИО.ОО.О.2.4. Посматрају, уочавају, прате и описују појаве у животу организама из окружења и презентују резултате истраживања СПК3 БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других. БИО.ОО.О.3.11. Развијају поверење у закључке засноване на научним доказима.	на основу познавања основних карактеристика организама, разликујући сличност и сродност међу њима. СПК3 БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	истраживања сродничких односа појединих група и њиховог еволутивног порекла. СПК2 БИО.ОО.Н.2.2. Користе критеријуме, организују податке и закључују на алгоритамски начин користећи дихотоме кључеве. БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају податке, објашњавају трендове и изводе закључке
4. Живот у екосистему	СПК1 БИО.ОО.О.1.3. Примерима илуструју узроке и последице штетног деловања антропогеног фактора на живи	СПК1 БИО.ОО.С.1.4. Анализирају како различити фактори спољашње и унутрашње средине утичу на	СПК1 БИО.ОО.Н.1.6. Критички вреднују антропогени утицај на животну средину и

	свет и животну средину СПК2 БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и уважавају мишљења других. БИО.ОО.О.2.3. Проналазе на интернету и у литератури податке о адаптацијама карактеристичних врста на услове који владају у екосистемима типичним за Србију. БИО.ОО.О.2.4. Посматрају, уочавају, прате и описују појаве у животу организама из окружења и презентују резултате истраживања СПК3 БИО.ОО.О.3.5. Представљају на креативан начин право на здраву животну средину и обавезу да је штите од нарушавања. БИО.ОО.О.3.7. Конструктивно сарађују у активностима које имају за циљ очување здравља, животне средине и биодиверзитета непосредне	животне процесе. БИО.ОО.С.1.9. Увиђају узајамне утицаје између делова екосистема СПК2 БИО.ОО.С.2.2. Постављају једноставна истраживачка питања о биолошким појавама и процесима. БИО.ОО.С.2.3. Користе једноставне методе, технике и процедуре за сакупљање и систематизацију података истраживања. БИО.ОО.С.2.4. Графички и табеларно приказују резултате истраживања користећи научни језик. БИО.ОО.С.2.5. Примењују знања из математике, природних и друштвених наука у истраживачком и експерименталном раду. БИО.ОО.С.2.6. Користе више различитих релевантних извора информација током истраживачког рада.	биодиверзитет. СПК2 БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају податке, објашњавају трендове и изводе закључке СПК3 БИО.ОО.Н.3.1. Иницирају, осмишљавају и учествују у реализацији активности са циљем подизања свести о очувању здравља, квалитета животне средине и значају одрживог развоја. БИО.ОО.Н.3.2. Израђују процедуре активности за очување биодиверзитета
--	---	---	--

	околине. БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других. БИО.ОО.О.3.11. Развијају поверење у закључке засноване на научним доказима.	БИО.ОО.С.2.7. Истражују живи свет на терену: прикупљају узорке, фотографишу, прате појаве и процесе, врше мерења. БИО.ОО.С.2.9. Приказују односе, појаве и процесе у различитим екосистемима на различите креативне начине. СПК3 БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	
5. Човек и здравље	СПК2 БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и уважавају мишљења других. СПК3 БИО.ОО.О.3.1. Избегавају ризична понашања и прихватају да су пубертетске промене (физичке, психичке,	СПК1 БИО.ОО.С.1.12. Критички вреднују важност здравих стилова живота у превенцији болести. СПК2 БИО.ОО.С.2.3. Користе једноставне методе, технике и процедуре за сакупљање и систематизацију података истраживања.	СПК2 БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају податке, објашњавају трендове и изводе закључке СПК3 БИО.ОО.Н.3.1. Иницирају, осмишљавају и учествују у реализацији активности са циљем подизања свести о очувању здравља, квалитета животне средине и значају

	емоционалне и социјалне) део одрастања. БИО.ОО.О.3.2. Развијају толеранцију, превазилазе предрасуде и промовишу социјалну укљученост јер разумеју заједничко порекло живих бића и утицај наследног материјала и средине на развој особина организама. БИО.ОО.О.3.3. Усвајају навике и знања који доприносе заштити и очувању сопственог здравља и здравља других људи. БИО.ОО.О.3.7. Конструктивно сарађују у активностима које имају за циљ очување здравља, животне средине и биодиверзитета непосредне околине. БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и	БИО.ОО.С.2.4. Графички и табеларно приказују резултате истраживања користећи научни језик. БИО.ОО.С.2.5. Примењују знања из математике, природних и друштвених наука у истраживачком и експерименталном раду. БИО.ОО.С.2.6. Користе више различитих релевантних извора информација током истраживачког рада. СПКЗ БИО.ОО.С.3.1. Решавају проблеме одрастања повезујући их са физиолошким процесима који их узрокују. БИО.ОО.С.3.2. Процењују сопствене животне навике у односу на елементе здравог начина живота и принципе одрживог развоја БИО.ОО.С.3.4. Изражавају критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиливима живота, климатским променама, загађивању животне средине и изумирању биљних и животињских врста. БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и	одрживог развоја. БИО.ОО.Н.3.3. Примерима илуструју значај биотехнолошких производа и процеса у превенцији и лечењу многих болести, производњи хране и заштити животне средине.
--	--	---	---

	одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других. БИО.ОО.О.3.11. Развијају поверење у закључке засноване на научним доказима.	вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	
--	--	---	--

Програм рада за наставни предмет: ХЕМИЈА

Циљ и задаци предмета: Циљ учења хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку школовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу и тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.					
Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	Хемија као експериментална наука и хемија у свету око нас	3	Идентификација и објашњавање појмова који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама и принципима одрживог развоја;	Материјал заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине) Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика за истраживачке и проблемске задатке. Методе: монолошко-дијалогска, демонстрациона, илустративна Облици рада: фронтални, појединачни, групни	Посматрање, испитивање, домаћи задаци, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, истраживачки задаци
2.	Хемијска лабораторија Демонстрациони огледи	7 + 3	Правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама и показивање одговорног односа према здрављу и животној средини;	Заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине).	Посматрање, испитивање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци,

				Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика за истраживачке и проблемске задатке. Методе: монолошко-дијалогска, демонстрациона, илустративна, проблемска Облици рада: фронтални, појединачни, групни, рад у пару	тестирање, ученички пројекти (експерименти у кућним условима и у школској лабораторији), истраживачки задаци
3.	Атоми и хемијски елементи Демонстрациони огледи	9 + 2	Експериментално испитивање у групи или појединачно физичких и хемијских особина супстанци, описивање и објашњавање физичких и хемијских особина и физичких и хемијских промена супстанци; Повезивање физичких и хемијских особина супстанци са применом у свакодневном животу и различитим професијама; Налажење потребних информација у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику;	Заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине). Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика за истраживачке и проблемске задатке. Методе: монолошко-дијалогска, демонстрациона, илустративна, проблемска Облици рада: фронтални, појединачни, групни, рад у пару	Посматрање, испитивање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци, тестирање, ученички пројекти (експерименти у кућним условима и у школској лабораторији)

4.	Молекули елемената и једињења, јони и јонска једињења Демонстрациони огледи	9 + 1	Објашњавање основне разлике између хемијских елемената и једињења, препознавање примера хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Представљање структуре атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула. Повезивање распореда електрона са положајем елемента у Периодном систему елемената и особинама елемента; Разликовање типова хемијских веза, препознавање типа хемијске везе у супстанцама и повезивање са особинама тих супстанци;	Заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине). Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика истраживачке и проблемске задатке Методе: монолошко-дијалогска, демонстрациона, илустративна, проблемска Облици рада: фронтални, појединачни, групни, рад у пару	Посматрање, испитивање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци, тестирање
5.	Хомогене и хетерогене смеше Демонстрациони огледи	11 + 2	Објашњавање по чему се разликују чисте супстанце и хетерогене смеше и илустровање примерима; Разликовање хомогене и хетерогене смеше, навођење примера из свакодневног живота и раздвајање смеша;	Заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине). Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом,	Посматрање, испитивање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци, тестирање, критеријумски тест, истраживачки пројекти

			Објашњавање процеса растварања супстанце и квантитативно значење појма растворљивости супстанце; Извођење израчунавања у вези са масеним процентним саставом раствора;	развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика за истраживачке и проблемске задатке Методе: монолошко-дијалогска, демонстрациона, илустративна, проблемска Облици рада: фронтални, појединачни, групни, рад у пару	
6.	Хемијске реакције и хемијске једначине Демонстрациони огледи	8 + 1	Разликовање хемијских елемената и једињења на основу хемијских симбола и формула; Писање једначине хемијских реакција и објашњавање њиховог квалитативног и квантитативног значења.	Заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (математиком и физиком). Улога наставника: повезивање садржаја са другим наукама, подстицање критичког мишљења. Улога ученика: усвајање нових појмова и корелисање чињеница са математиком и физиком Методе: монолошко-дијалогска, демонстрациона, илустративна, проблемска Облици рада: фронтални, појединачни, рад у пару	Посматрање, испитивање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци, тестирање
7.	Израчунавања у хемији Демонстрациони огледи	12 + 1	Квантитативно тумачење хемијских симбола и формула користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса.	Заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине). Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом,	Посматрање, испитивање, тестирање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци

				развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика истраживачке и проблемске задатке Методе: монолошко-дијалогска, демонстрациона, илустративна, проблемска Облици рада: фронтални, појединачни, рад у пару	
8.	Водоник и кисеоник и њихова једињења. Соли Демонстрациони огледи	12 + 1	Описивање и објашњавање физичких и хемијских особина водоника и кисеоника; Разликовање оксида, киселина, хидроксида и соли на основу хемијске формуле и назива и описивање основних особина ових класа једињења; Испитивање индикаторима рН вредност раствора и процењивање киселости раствора; Тумачење ознака са амбалаже супстанци/комерцијалних производа:	Заснован на очигледности, личном искуству и корелацији са другим наставним дисциплинама (биологијом, технологијом, медицином, заштитом животне средине). Улога наставника: наставник као извор знања, креатор, мотиватор, водитељ. Улога ученика: повезивање садржаја са свакодневним животом, развијање функционалних знања, подстицање креативности, иницијативе и ангажовање ученика истраживачке и проблемске задатке Методе: монолошко-дијалогска, демонстрациона, илустративна, проблемска Облици рада: фронтални, појединачни, групни, рад у пару	Посматрање, испитивање, тестирање, формативно праћење напредовања ученика, давањем повратне информације и сугестија за даљи рад, домаћи задаци, истраживачки пројекти
Укупно		72			

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда – ХЕМИЈА

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
1. Наслеђивање и еволуција	СПК2 БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и уважавају мишљења других. СПК3 БИО.ОО.О.3.2. Развијају толеранцију, превазилазе предрасуде и промовишу социјалну укљученост јер разумеју заједничко порекло живих бића и утицај наследног материјала и средине на развој особина организама. БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са	СПК2 БИО.ОО.С.2.1. Истражују допринос научника развоју биологије и значај научних открића за развој друштва БИО.ОО.С.2.5. Примењују знања из математике, природних и друштвених наука у истраживачком и експерименталном раду. СПК3 БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	СПК1 БИО.ОО.Н.1.2. Објашњавају функцију генетичког материјала у ћелији (хромозом, ДНК, РНК, ген) и пренос наследне информације кроз генерације СПК2 БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају податке, објашњавају трендове и изводе закључке.

	истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других. БИО.ОО.О.3.11. Развијају поверење у закључке засноване на научним доказима.		
2. Јединство грађе и функције као основа живота	СПК2 БИО.ОО.О.2.1. Поштују безбедносна правила приликом практичног и теренског рада. БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и уважавају мишљења других. БИО.ОО.О.2.4. Посматрају, уочавају, прате и описују појаве у животу организама из окружења и презентују резултате истраживања. БИО.ОО.О.2.5. Уз помоћ наставника изводе једноставне експерименте у	СПК1 БИО.ОО.С.1.3. Повезују изглед, грађу и функционисање живих бића са условима животне средине на очигледним примерима. СПК2 БИО.ОО.С.2.2. Постављају једноставна истраживачка питања о биолошким појавама и процесима. БИО.ОО.С.2.3. Користе једноставне методе, технике и процедуре за сакупљање и систематизацију података	СПК2 БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају податке, објашњавају трендове и изводе закључке.

	којима се истражује утицај спољашње и унутрашње средине на процесе код живих бића. СПК3 БИО.ОО.О.3.4. Развијају радозналост према природи. БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других. БИО.ОО.О.3.11. Развијају поверење у закључке засноване на научним доказима.	истраживања. БИО.ОО.С.2.4. Графички и табеларно приказују резултате истраживања користећи научни језик. БИО.ОО.С.2.5. Примењују знања из математике, природних и друштвених наука у истраживачком и експерименталном раду. БИО.ОО.С.2.6. Користе више различитих релевантних извора информација током истраживачког рада. БИО.ОО.С.2.7. Истражују живи свет на терену: прикупљају узорке, фотографишу, прате појаве и процесе, врше мерења. БИО.ОО.С.2.10. Микроскопирањем уочавају кључне структуре организама СПК3 БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	
3. Порекло и разноврсност живота	СПК2 БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и	СПК1 БИО.ОО.С.1.6. Одређују положај главних група на Дрвету живота	СПК1 БИО.ОО.Н.1.3. Конструирају филогенетски низ на основу

	уважавају мишљења других. БИО.ОО.О.2.4. Посматрају, уочавају, прате и описују појаве у животу организама из окружења и презентују резултате истраживања СПК3 БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других. БИО.ОО.О.3.11. Развијају поверење у закључке засноване на научним доказима.	на основу познавања основних карактеристика организама, разликујући сличност и сродност међу њима. СПК3 БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	истраживања сродничких односа појединих група и њиховог еволутивног порекла. СПК2 БИО.ОО.Н.2.2. Користе критеријуме, организују податке и закључују на алгоритамски начин користећи дихотоме кључеве. БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају податке, објашњавају трендове и изводе закључке
4. Живот у екосистему	СПК1 БИО.ОО.О.1.3. Примерима илуструју узроке и последице штетног деловања антропогеног фактора на живи	СПК1 БИО.ОО.С.1.4. Анализирају како различити фактори спољашње и унутрашње средине утичу на	СПК1 БИО.ОО.Н.1.6. Критички вреднују антропогени утицај на животну средину и

	свет и животну средину СПК2 БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и уважавају мишљења других. БИО.ОО.О.2.3. Проналазе на интернету и у литератури податке о адаптацијама карактеристичних врста на услове који владају у екосистемима типичним за Србију. БИО.ОО.О.2.4. Посматрају, уочавају, прате и описују појаве у животу организама из окружења и презентују резултате истраживања СПК3 БИО.ОО.О.3.5. Представљају на креативан начин право на здраву животну средину и обавезу да је штите од нарушавања. БИО.ОО.О.3.7. Конструктивно сарађују у активностима које имају за циљ очување здравља, животне средине и биодиверзитета непосредне	животне процесе. БИО.ОО.С.1.9. Увиђају узајамне утицаје између делова екосистема СПК2 БИО.ОО.С.2.2. Постављају једноставна истраживачка питања о биолошким појавама и процесима. БИО.ОО.С.2.3. Користе једноставне методе, технике и процедуре за сакупљање и систематизацију података истраживања. БИО.ОО.С.2.4. Графички и табеларно приказују резултате истраживања користећи научни језик. БИО.ОО.С.2.5. Примењују знања из математике, природних и друштвених наука у истраживачком и експерименталном раду. БИО.ОО.С.2.6. Користе више различитих релевантних извора информација током истраживачког рада.	биодиверзитет. СПК2 БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају податке, објашњавају трендове и изводе закључке СПК3 БИО.ОО.Н.3.1. Иницирају, осмишљавају и учествују у реализацији активности са циљем подизања свести о очувању здравља, квалитета животне средине и значају одрживог развоја. БИО.ОО.Н.3.2. Израђују процедуре активности за очување биодиверзитета
--	---	---	--

	околине. БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других. БИО.ОО.О.3.11. Развијају поверење у закључке засноване на научним доказима.	БИО.ОО.С.2.7. Истражују живи свет на терену: прикупљају узорке, фотографишу, прате појаве и процесе, врше мерења. БИО.ОО.С.2.9. Приказују односе, појаве и процесе у различитим екосистемима на различите креативне начине. СПК3 БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	
5. Човек и здравље	СПК2 БИО.ОО.О.2.2. Активно учествују у тимском раду и уважавају мишљења других. СПК3 БИО.ОО.О.3.1. Избегавају ризична понашања и прихватају да су пубертетске промене (физичке, психичке,	СПК1 БИО.ОО.С.1.12. Критички вреднују важност здравих стилова живота у превенцији болести. СПК2 БИО.ОО.С.2.3. Користе једноставне методе, технике и процедуре за сакупљање и систематизацију података истраживања.	СПК2 БИО.ОО.Н.2.3. Анализирају податке, објашњавају трендове и изводе закључке СПК3 БИО.ОО.Н.3.1. Иницирају, осмишљавају и учествују у реализацији активности са циљем подизања свести о очувању здравља, квалитета животне средине и значају

	емоционалне и социјалне) део одрастања. БИО.ОО.О.3.2. Развијају толеранцију, превазилазе предрасуде и промовишу социјалну укљученост јер разумеју заједничко порекло живих бића и утицај наследног материјала и средине на развој особина организама. БИО.ОО.О.3.3. Усвајају навике и знања који доприносе заштити и очувању сопственог здравља и здравља других људи. БИО.ОО.О.3.7. Конструктивно сарађују у активностима које имају за циљ очување здравља, животне средине и биодиверзитета непосредне околине. БИО.ОО.О.3.8. Развијају способност вербалног изражавања чињеница, идеја, ставова и мишљења о биолошким појавама. БИО.ОО.О.3.9. Критички и	БИО.ОО.С.2.4. Графички и табеларно приказују резултате истраживања користећи научни језик. БИО.ОО.С.2.5. Примењују знања из математике, природних и друштвених наука у истраживачком и експерименталном раду. БИО.ОО.С.2.6. Користе више различитих релевантних извора информација током истраживачког рада. СПКЗ БИО.ОО.С.3.1. Решавају проблеме одрастања повезујући их са физиолошким процесима који их узрокују. БИО.ОО.С.3.2. Процењују сопствене животне навике у односу на елементе здравог начина живота и принципе одрживог развоја БИО.ОО.С.3.4. Изражавају критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиливима живота, климатским променама, загађивању животне средине и изумирању биљних и животињских врста. БИО.ОО.С.3.5. Планирају, воде и	одрживог развоја. БИО.ОО.Н.3.3. Примерима илуструју значај биотехнолошких производа и процеса у превенцији и лечењу многих болести, производњи хране и заштити животне средине.
--	--	---	---

	одговорно користе дигиталне технологије у активностима у вези са истраживањем биолошких појава и процеса. БИО.ОО.О.3.10. Критички и конструктивно процењују свој рад и учење, као и рад других. БИО.ОО.О.3.11. Развијају поверење у закључке засноване на научним доказима.	вреднују сопствено учење, чиме развијају самопоуздање и истрајност	
--	--	--	--

Програм рада за наставни предмет: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ и задаци предмета	Циљ наставе и учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.		
Корелација са другим предметима (међупредметна повезаност)	Информатика и рачунарство, физика, математика, хемија		
Годишњи фонд часова	72	Недељни фонд часова	2

Редн и број теме	Област/тема	Оријент ациони број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко- методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	6	- повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада; - повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава; - анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине; - истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству; - повеже занимања у области производних техника и технологија са сопственим интересовањем;	Програм наставе и учења технике и технологије захтева разноврстан методички приступ с обзиром на различитост функција и карактера појединих делова програмских садржаја, као и психофизичке могућности ученика. За успешно остваривање програма, односно циља учења, потребно је организовати наставу у складу са следећим захтевима: - уводити ученике у свет технике и савремене технологије на занимљив и атрактиван начин, чиме се подстиче њихово интересовање за техничко стваралаштво; - омогућити ученицима да исказују властите креативне способности, да траже и налазе сопствена техничка решења и да се доказују у раду; - систематизовано излагати ученике проблемским ситуацијама – расподела комплексних задатака на низ једноставнијих захтева, идентификовање елемента који ученик мора узети у разматрање приликом решавања проблемских ситуација, као и подстицање ученика на коришћење различитих когнитивних процеса као што су индуктивно и дедуктивно закључивање, поређење, класификација, предвиђање резултата, трансфер знања од познатог на непознато; - обезбедити услове да ученици на	Вреднују се процес и продукти учења. У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност и др). Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да се од сваког члана тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање). Писмене провере у зависности од области (критеријумски тестови, петнаестоминутни тестови, полугодишњи или годишњи тестови). Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. Ако наставник са ученицима
2.	САОБРАЋАЈ	6	- разликује врсте транспортних машина; - повеже подсистеме код возила друског саобраћаја са њиховом улогом; - провери техничку исправност бицикла; - демонстрира поступке одржавања бицикла или мопеда;		
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	18	- самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање; - користи CAD технологију за креирање техничке документације; - образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета; - управља моделима користећи рачунар; - објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја;		

4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	20	- самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање; - користи CAD технологију за креирање техничке документације; - образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета; - управља моделима користећи рачунар; - објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја;	најефикаснији начин стичу трајна и применљива научно-технолошка знања и да се навикавају на правилну примену техничких средстава и технолошких поступака; – не инсистирати на запамћивању података, поготову мање значајних чињеница и теоријских садржаја који немају директну примену у свакодневном животу; – ради што успешније корелације одговарајућих садржаја, усклађивања терминологије, научног осмишљавања садржаја и рационалног стицања знања, умења и навика, неопходна је стална сарадња са наставницима информатике и рачунарства, физике, математике, хемије, биологије и ликовне културе. у циљу развоја међупредметних компетенција; – приликом конкретизације појединих садржаја, нарочито упознавања нових и савремених технологија, у обзир узимати специфичности средине и усклађивати их са њеним потребама.	договори показатеље на основу којих сви могу да прате напредак у учењу, ученици се уче да размишљају о квалитету свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој рад унапредили. Оцењивање тако постаје инструмент за напредовање у учењу. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.
5.	КОНСТРУКТОРС КО МОДЕЛОВАЊЕ	22	- самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта; - изради производ у складу са принципима безбедности на раду; - тимски представи идеју, потупак израде и производ; - креира рекламу за израђен производ; - врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје; - процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (прецизност, педантност и сл.).		
Укупно		72			

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	– ТЕХ.ОО.О.3.1. Примењују мере заштите на раду ради сопствене и сигурности осталих учесника у процесу рада. – ТЕХ.ОО.О.3.4. Применом правила рационалног коришћења енергије у домаћинству штеде кућни буџет. – ТЕХ.ОО.О.3.5. Препознају своје способности и афинитете према различитим занимањима у области технике. – ТЕХ.ОО.О.2.5. Употребом савремених техничких и технолошких достигнућа увиђају значај технике и технологије у свакодневном животу.	– ТЕХ.ОО.С.1.5. Анализирају да ли је коришћење одређене технике и технологије у складу са принципима очувања животне средине. – ТЕХ.ОО.С.3.2. Примењују знање о енергетски ефикасним уређајима при куповини уређаја. – ТЕХ.ОО.С.3.4. Повезују стечена знања из технике и технологије са сродним садржајима из других наставних предмета.	– ТЕХ.ОО.Н.3.1. Анализирају расположиве информације при куповини техничког уређаја.

САОБРАЋАЈ	– ТЕХ.ОО.О.3.3. Примењују правила безбедности као активни учесници у саобраћају.	– ТЕХ.ОО.С.3.4. Повезују стечена знања из технике и технологије са сродним садржајима из других наставних предмета. – ТЕХ.ОО.С.1.6. Повезују примере примене ИКТ-а у управљању саобраћајним системима са безбедношћу у саобраћају.	– ТЕХ.ОО.Н.2.4. Уочавају међусобну повезаност најважнијих подсистема (погонски, преносни, управљачки и кочиони) код возила друмског саобраћаја и других саобраћајних средстава.
ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	– ТЕХ.ОО.О.2.1. Мере и контролишу основне физичке величине правилном применом прибора и инструмената за мерење и контролу. – ТЕХ.ОО.О.2.3. Цртају једноставне предмете скицом и техничким цртежом примењујући правила техничког цртања.	– ТЕХ.ОО.С.2.2. Самостално или тимски израђују техничку документацију у оквиру мини пројекта користећи прибор за техничко цртање или рачунарске апликације. – ТЕХ.ОО.С.2.3. На основу техничких цртежа израђују 3Д моделе користећи одговарајуће софтвере. – ТЕХ.ОО.С.2.5. Анализирају примере примене вештачке интелигенције претрагом	– ТЕХ.ОО.Н.1.3. Познају развој основних компоненти рачунара, таблет уређаја и паметних телефона. – ТЕХ.ОО.Н.3.3. Креирају програме за управљање процесима и уређајима на даљину помоћу ИКТ-а. – ТЕХ.ОО.Н.3.4. Прате достигнућа у области вештачке интелигенције ради личног усавршавања (стицање информација о примени у

		интернета и других расположивих ресурса. – ТЕХ.ОО.С.3.4. Повезују стечена знања из технике и технологије са сродним садржајима из других наставних предмета.	свакодневном животу).
РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	– ТЕХ ОО.О.1.1. Повезују врсте, својства и начин обраде са употребом материјала. – ТЕХ ОО.О.1.2. Познају основне врсте машина у зависности од функција које обављају. – ТЕХ ОО.О.1.4. Наводе главне загађиваче ваздуха, воде и земљишта и описују њихов утицај на животну средину.	– ТЕХ.ОО.С.1.1. Пореде традиционалне и савремене технологије обраде материјала. – ТЕХ.ОО.С.3.4. Повезују стечена знања из технике и технологије са сродним садржајима из других наставних предмета. – ТЕХ.ОО.С.3.5. Иницирају и учествују у активностима рециклаже и заштите животне средине у локалној заједници.	– ТЕХ.ОО.Н.1.2. Повезују основе конструкција различитих врста работа са њиховом наменом.
КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	– ТЕХ.ОО.О.3.2. Израђују једноставне моделе и макете самостално или у тиму, у	– ТЕХ.ОО.С.3.3. Креирају рекламни материјал ради промоције самостално или	– ТЕХ.ОО.Н.1.1. На основу критичке анализе карактеристика електричних

	циљу развоја и усавршавања мануелних вештина и радних навика.	тимски израђеног пројекта. – ТЕХ.ОО.С.3.4. Повезују стечена знања из технике и технологије са сродним садржајима из других наставних предмета.	машина и уређаја, креирају, самостално или тимски, иновативни електромеханички модел машине или уређаја. – ТЕХ.ОО.Н.2.1. На основу анализе конструкторског модела, предлажу мере његовог унапређења уз уважавање естетских компоненти. – ТЕХ.ОО.Н.2.2. Анализирају конструкцију и управљање робота користећи доступан школски рачунарски интерфејс. – ТЕХ.ОО.Н.3.2. При реализацији сопствених идеја, претходно представљених техничким цртежом или употребом одговарајуће апликације, користе расположиве интерфејс технологије. – ТЕХ.ОО.Н.2.3. Састављају и управљају роботом помоћу интерфејса, користећи основе вештачке интелигенције.
--	--	--	---

Програм рада за наставни предмет: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ и задаци предмета: Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.					
Редн и број теме	Област/тема	Оријен тацион и број часова	Исходи	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко- методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	РАЧУНАРСТВО	14	Ученици треба да овладају библиотеком текстуалног програмског језика и исцртавају елементе 2 Д графике, употребљавају петљу и генератор насумичних бројева, да решава једноставне програмске задатке, проналази и отклања грешке у кодовима	– уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике; – употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; – планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; – проналази и отклања грешке у програму;	Провера и вредновање ће бити више усмерено на праћење и вредновање практичних радова и вежбања, понекад (ређе) тестирањем. Квизови, тестовезнања и слично користити ће се првенствено за увежбавање и утврђивање појмова и чињеничних знања, а мање за формирање коначних оцена.
2.	ИКТ	10	Ученици треба да овладају алатом за обраду текста, презентовање, користе векторску и растерску графику, креирају ГИФ анимацију, звучни и видео	– разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; – користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у	Посматрање, ученички радови, пројекти, истраживања, самоевалуација ученика, презентовање свог звучног записа и његово

			запис као и алатима за снимање екрана.	програму за обраду текста; – објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; – креира растерску слику у изабраном програму; – креира векторску слику у изабраном програму; – користи алате за уређивање и трансформацију слике; – креира гифанимацију; – креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана;	сагледавање из више углова, (уметничког, техничког...) у циљу постизања вештине изражавања и вежбања јавног наступа. Праћење напредовања ученика и оцењивање.
3.	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	4	Упознати треба да користе интернет на безбедан начин, препознају непримерене садржаје, поштује себе и друге у виртуелном свету, користи и разуме хипервезе, разуме коришћење докумената у облаку и нивое приступа;	– разликује појмове URL, DNS, IP адреса; – објасни појмове хипер веза и хипер текст; – креира, форматира и шаље електронску пошту; – обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; – препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; – сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа;	Посматрање, ученички радови, пројекти, истраживања, самоевалуација ученика, презентовање свог видео материјала и његово сагледавање из више углова, (уметничког, техничког...) у циљу постизања вештине изражавања и вежбања јавног наступа. Изјашњавање о властитом раду и раду других. Користиће се и вршњачко оцењивање.

				– подешава хипер везе према делу садржаја, другом документу или веб локацији;	
4.	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	8 (Икт и Дигитална писменост 4, Рачунарство 4)	Ученици треба да се оспособе за израду пројеката, постану део тима, међусобно сарађују, помажу једни другима и користе знања из других предмета за израду властигог пројектног задатка;	– сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен..	Посматрање, ученички радови, пројекти, истраживања, самоевалуација ученика, презентовање и објављивање на веб страници школе радова који буду вредновани као најуспешнији.

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
ИКТ	– ИНФ.ОО.О.1.1. Разликују хардвер од софтвера и именују основне компоненте дигиталних уређаја.	– ИНФ.ОО.С.2.1. Креирају или адаптирају датотеке у одговарајућем софтверу примењујући акције уметања елемената – слике, табеле, графиконе и друге садржаје. – ИНФ.ОО.С.2.4. Информације пронађене на интернету користе у складу са ауторским правима, уз навођење извора и атрибуција.	– ИНФ.ОО.О.3.2. Обезбеђују правилно и дуготрајно функционисање дигиталног уређаја, примењујући правила физичке и софтверске заштите.
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	– ИНФ.ОО.С.1.3. Правилно примењују аритметичке операторе и уграђене функције над табеларно записаним подацима. – ИНФ.ОО.С.1.4. Објашњавају концепт умрежавања рачунара и интернета. – ИНФ.ОО.С.1.5. Процењују валидност информација пронађених на интернету.	– ИНФ.ОО.С.2.3. Информацијама које проналазе на интернету приступају критички – ИНФ.ОО.О.2.2. Самостално претражују интернет, проналазе информације и преузимају их на свој дигитални уређај. – ИНФ.ОО.О.2.3. Путем интернета остварују безбедну и примерену комуникацију са другим корисницима. – ИНФ.ОО.Н.2.1. Самостално или у сарадњи са другим	– ИНФ.ОО.С.3.1. Постављају резултате свог или групног рада на интернет ради дељења са другима. -ИНФ.ОО.О.3.1. Користећи дигиталне технологије, ефикасно учествују у групном раду. – ИНФ.ОО.О.3.3. Препознајући штетност електронског отпада, одлажу га на еколошки исправан начин.

		ученицима креирају, деле и организују дигиталне садржаје у облаку	
РАЧУНАРСТВО	– ИНФ.ОО.О.1.3. Представљају решење једноставног проблема помоћу алгорита који садржи излистане улазне податке, дефинисан начин њихове обраде и приказан очекивани резултат (излаз).	– ИНФ.ОО.О.2.4. Препознају који од понуђених програма (визуелних и текстуалних) је креиран на основу датог алгорита. – ИНФ.ОО.С.2.6. Креирају и тестирају рачунарски програм, којим аутоматизују решавање проблема примереног узрасту.	– ИНФ.ОО.Н.1.2. Користе библиотеке, функције и сложеније типове података за креирање сложенијих рачунарских програма. – ИНФ.ОО.Н.3.1. Израђују дигитална решења узрасту примерених реалних проблема (еколошких, културолошких, здравствених итд.) и тиме унапређују квалитет живота у локалној заједници.

Програм рада за наставни предмет: **ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ**

Циљ и задаци предмета		.Циљ физичког васпитања јесте да , равномерним и систематским моторичким активностима, повезаним са осталим васпитно образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика,(когнитивном, афективном, моторичком), развоју ммоторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.			
Редн и број теме	Област/тема	Оријент ациони број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко- методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1	Развој и провера моторичких способности	10	Ученици ће унапредити своје моторичке способности: брзину, издржљивост,координацију, агилност,снагу и стећи основне знања о развоју и провери моторичких способности	*Усмено објашњење и демонстрација *Трчања, скокови, бацања, репетитивне вежбе уз евидентирање резултата	*Вредновање степена развоја моторичких способности на почетку и крају школске године и упоређивање са податцима из приручника за праћење физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања *Вредновање залагања ученика
2	Атлетика: • Трчања • Скокови • бацања	14	- Ученици ће овладати техником спринтерског трчања и трчања у кривини и техником примопредаје штафетне палице - Ученици ће усвојити технику скока увис „маказе“ - Ученици ће овладати леђном техником бацања кугле	*Усмено објашњење и демонстрација *од простог ка сложеном – усвајање технике најпре по фазама а затим у целости, најпре у споријем кретању а затим при максималној брзини..	*Вредновање залагања ученика *Однос ученика према настави: редовност, поштовање правила, одговоран однос према справама и рквизитима, хигијенске навике

					*Степен напредовања и усвојености технике
3	Вежбе на тлу и справама: • Тло • Прескок • Греда • Вратио • кругови	14	• Ученици ће на тлу извести комбинацију ритмичких и акробатских вежби • Ученици ће извести прескок .згрчка и разношка са заножњем • Ученице ће извести вежбу на греди • Ученици ће савладати вежбе на вратили . наскок у упор, саскок саседом, њихање и саскок из зањиха • Ученици ће овладати њихањем , саскоком и висом стражњи и стрмоглави	*Усмено објашњење и демонстрација *Поновити најпре вежбе из 5. И 6. Разреда *објашњење и примена асистенције	*Вредновање залагања ученика *Однос ученика према настави: редовност, поштовање правила, одговоран однос према справама и рквизитима, хигијенске навике *Степен напредовања и усвојености технике
4	Одбојка. • Елементи технике • Елементи тактике • Правила и суђење	18	Ученици ће овладати елементима технике: одбијање лопте прстима и чекићем, сервисом , смечирањем и блокирањем, научити основне елементе групне и колективне тактике и основе правила и суђења	*Усмено објашњење и демонстрација *Од једноставнијег ка сложенем	Вредновање залагања ученика *Однос ученика према настави: редовност, поштовање правила, одговоран однос према справама и рквизитима, хигијенске навике *Степен напредовања и усвојености технике
5	Ритммика и плес: • Вежбе без реквизита • Вежбе са обручем/виј	5	• Ученици ће извести вежбу без реквизита у 4/4 такту • Ученице ће извести вежбу са обручем/вијачом • Ученици ће овладати једном	*Усмено објашњење и демонстрација *Од једноставнијег ка сложенем , од познатог ка непознатом *музичка пратња	Вредновање залагања ученика *Однос ученика према настави: редовност, поштовање правила, одговоран однос

	ачом • Народно коло		варијантом „Моравца“		према справама и рквизитима, хигијенске навике *Степен напредовања и усвојености технике
6	Упознавање са планом и програмом рада	1	Ученици ће бити упознати са програмом за текућу годину, циљевима и задацима	Усмено представљање плана и задатака, обавеза	
7	Полигони	8	Ученици ће кроз више повезаних задатака из области спортских игара и вежби на справама и тлу остварити напредак у развоју моторичких способности: брзине, координације, спретности, издржљивости	*Усмено објашњење и демонстрација *Од једноставнијег ка сложеном	Вредновање залагања ученика Степен напредовања у односу на иницијални резултат
8	Футсал	12	Ученици ће примењивати техничке и тактичке елементе у игри уз примену правила и суђења	Мењање позиција у игри,	Вредновање залагања ученика *Однос ученика према настави: редовност, поштовање правила, одговоран однос према справама и рквизитима, хигијенске навике
9	Рукомет	6	Ученици ће примењивати техничке и тактичке елементе у игри уз примену правила и суђења	Мењање позиција у игри,	Вредновање залагања ученика *Однос ученика према настави: редовност, поштовање правила, одговоран однос

					према справама и рквизитима, хигијенске навике
<u>10</u>	Кошарка	8	Ученици ће примењивати техничке и тактичке елементе у игри уз примену правила и суђења	Мењање позиција у игри,	Вредновање залагања ученика *Однос ученика према настави: редовност, поштовање правила, одговоран однос према справама и рквизитима, хигијенске навике
<u>11</u>	Активност по избору ученика	12	Ученици ће по сопственом избору спровести активности	Могућност поделе на групе са различитим садржајима рада	Вредновање залагања ученика *Однос ученика према настави: редовност, поштовање правила, одговоран однос према справама и рквизитима, хигијенске навике
Укупно		108			

Стандарди образовних постигнућа за крај седмог разреда: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Ниво образовних стандарда ТЕМА/ОБЛАСТ	Основни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК3)	Средњи ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)	Напредни ниво (СПК 1, СПК 2, СПК 3)
Теоријски час- план и програм рада Значај вежбања за здравље	– ФЗВ.ОО.О.1.1. Дају типичне примере за различите типове физичке активности. – ФЗВ.ОО.О.1.2. Тумаче основне препоруке за физичку активност деце и адолесцената.	– ФЗВ.ОО.С.1.1. Анализирају користи од редовне физичке активности. – ФЗВ.ОО.С.1.10. Препознају развојне промене и њихов утицај на бављење физичком активношћу.	– ФЗВ.ОО.Н.1.3. Објашњавају повезаност физичке активности, начина исхране и здравља.
1.Антропомеријска мерења и мерење физичких способности 2.Вежбе за развој експлозивне снаге и брзине, мускулатуре трупа и мускулатуре руку и раменог појаса- рад по станица, понављајући метод	– ФЗВ.ОО.О.3.4. Анализирају и вреднују своју свакодневну физичку активност. – ФЗВ.ОО.О.2.3. Редовно учествују у различитим вежбањима ради унапређивања моторичких способности. – ФЗВ.ОО.О.2.4. Бирају одговарајуће стратегије при решавању различитих кретних проблема.	– ФЗВ.ОО.С.1.2. Анализирају значај моторичких способности за добро здравље и учествовање у спорту. – ФЗВ.ОО.С.3.2. Правилно реагују у случају повреде приликом физичке активности. – ФЗВ.ОО.С.3.3. Користе и комбинују специјализоване моторичке вештине у разноврсним ситуацијама (игра, рекреација, такмичење, свакодневне животне активности).	– ФЗВ.ОО.Н.1.2. Критички анализирају сопствени образац исхране.

Усавршавање технике истрајног трчања и високог старт –Усавршавање технике спринтерског трчања и ниског старта. Трчање деоница до 60 m. Техника штафетног трчања (4 x 60 m). Скок увис опкорачном техником. Бацања кугле 3 kg девојчице, 4 kg дечаци – бочна техника. Бацање „вортекс-а” у даљ.	– ФЗВ.ОО.О.1.3. Препознају и описују промене које настају у организму током физичке активности. – ФЗВ.ОО.О.2.2. Баве се физичком активношћу у природи при чему се одговорно односе према животној средини. – ФЗВ.ОО.О.3.2. Адекватно користе основне термине из области физичког вежбања, спорта и физичке активности у различитим ситуацијама.	– ФЗВ.ОО.С.1.5. Анализирају утицај срединских фактора (температура, влажност ваздуха, загађеност ваздуха/воде, УВ зрачење, ветар и др.) на физичку активност и здравље људи. – ФЗВ.ОО.С.1.6. Демонстрирају добру контролу и координацију покрета приликом извођења сложенијих специјализованих моторичких вештина.	– ФЗВ.ОО.Н.2.2. Истражују како учествовање у активностима у природи доприноси личном здрављу и здрављу заједнице.
Вежбе на тлу и вежбе на справама 1.Тло:Сасатав са елементима акробатике и ритмике који обухвата 2 елемента акробатике(премет странце, колутови, став на шакама), скоком, окретима за 180 и 360 степени, равнотежом-	– ФЗВ.ОО.О.1.6. Примењују правила безбедног ношења, постављања, коришћења и одлагања опреме и реквизита за вежбање. – ФЗВ.ОО.О.1.7. Демонстрирају добру контролу и координацију покрета приликом извођења основних моторичких вештина. – ФЗВ.ОО.О.1.11.	– ФЗВ.ОО.С.1.3. Демонстрирају технике помагања, чувања себе и других приликом вежбања – ФЗВ.ОО.С.2.3. Користе повратне информације ради побољшања контроле и координације тела приликом извођења моторичких вештина. – ФЗВ.ОО.С.1.6. Демонстрирају добру контролу и координацију покрета приликом извођења сложенијих специјализованих	– ФЗВ.ОО.Н.3.4. Уз одговарајућу помоћ креирају и спроводе план за побољшање или очување сопственог нивоа физичке активности и моторичких способности и прате његове ефекте.

5ч 2.Козлић: -2ч *прескок згрчком и разношком 3,.Вратило:узмак, премах ногом до седа разножно, премах другом ногом до седа и саскок саседом -3ч 4.Греда наскок : ходање у успону , са предножењем , уназад, окрети за 180 у успону и чучњу, саскок -3ч 5.Кругови: њихање, вис узнето, вис стрмоглави, вис стрежњи, саскок-3ч	Придржавају се правила понашања доприносећи безбедној и позитивној атмосфери за вежбање.	моторичких вештина.	
Одбојка Елементи технике: —основни положај – техника одигравања лопте прстима основни положај – техника одигравања лопте „чекићем”, –игра преко мреже у три контакта – –доњи (школски) сервис,	– ФЗВ.ОО.О.1.11. Придржавају се правила понашања доприносећи безбедној и позитивној атмосфери за вежбање.	– ФЗВ.ОО.С.3.7. Препознају ризик седентарних активности и коригују свој образац дневних активности у складу са тим. – ФЗВ.ОО.С.3.8. Учествоју у догађајима који промовишу физичку активност и здравље у школи, при чему се одговорно односе према животној средини.	– ФЗВ.ОО.Н.3.1. Са самопоуздањем се редовно баве физичком активношћу у складу са сопственим потребама и интересовањима.

–техника смечирања у олакшаним условима (нижа мрежа, подбацивање лопте и сл.), –индивидуални блок, –горњи сервис,			
Кошарка – елементи технике и тактике примењени у игри–игра са применом правила.	– ФЗВ.ОО.О.1.10. Ефективно комуницирају и сарађују током физичке активности. – ФЗВ.ОО.О.3.9. Вреднују допринос физичке активности здрављу и благостању.	– ФЗВ.ОО.С.3.8. Учествоју у догађајима који промовишу физичку активност и здравље у школи, при чему се одговорно односе према животној средини.	– ФЗВ.ОО.Н.3.2. Решавају проблемске ситуације, креирајући различита решења у одабраним спортским и рекреативним активностима. – ФЗВ.ОО.Н.3.3. Учествоју у догађајима који промовишу физичку активност, здравље и заштиту животне средине у локалној заједници.
Рукомет – елементи технике и тактике примењени у игри	– ФЗВ.ОО.О.1.9. Придржавају се правила игре/активности и прихватају исход игре/активности. – ФЗВ.ОО.О.1.10. Ефективно комуницирају и сарађују током физичке активности.	– ФЗВ.ОО.С.3.6. Примењују принципе толеранције и фер-плеја у физичкој активности и спорту.	– ФЗВ.ОО.Н.3.1. Са самопоуздањем се редовно баве физичком активношћу у складу са сопственим потребама и интересовањима. – ФЗВ.ОО.Н.3.3. Учествоју у догађајима који промовишу физичку активност, здравље и заштиту животне средине у

			локалној заједници.
Футсал – елементи технике и тактике примењени у игри	– ФЗВ.ОО.О.1.9. Придржавају се правила игре/активности и прихватају исход игре/активности. – ФЗВ.ОО.О.3.7. Користе и комбинују разноврсне основне моторичке вештине у различитим ситуацијама (игра, спорт, рекреација, свакодневне животне ситуације).	– ФЗВ.ОО.С.3.6. Примењују принципе толеранције и фер-плеја у физичкој активности и спорту. – ФЗВ.ОО.С.3.8. Учествоју у догађајима који промовишу физичку активност и здравље у школи, при чему се одговорно односе према животној средини.	– ФЗВ.ОО.Н.2.4. Учествоју у организацији школских такмичења и манифестација који промовишу физичку активност и здравље.
Ритмика и плес - вежбе са реквизитима(обруч, вијача) и без – састав од 20 4/4 такта - дечаци	– ФЗВ.ОО.О.2.5. Користе одговарајућа вербална и невербална средства (плес, покрет) да искажу осећања и комуницирају са вршњацима.	– ФЗВ.ОО.С.3.9. Вреднују национално наслеђе у физичкој активности, спорту и плесу, као и наслеђе других.	– ФЗВ.ОО.Н.3.6. Подстичу друге да се баве физичком активношћу ради очувања здравља.
Полигони – 1.атлетски 2.полигон спортских игара	– ФЗВ.ОО.О.1.8. Демонстрирају добру контролу и координацију покрета приликом извођења једноставнијих специјализованих моторичких вештина.	– ФЗВ.ОО.С.1.11. Познају стручну терминологију везану за физичку активност, вежбање и спорт.	– ФЗВ.ОО.Н.3.7. Идентификују понуду спортских и рекреативних активности и ресурса у локалној средини.

Активност по избору	– ФЗВ.ОО.О.3.9. Вреднују допринос физичке активности здрављу и благостању.	– ФЗВ.ОО.С.1.14. Препознају штетне утицаје употребе психоактивних супстанци, допинга и енергетских пића. – ФЗВ.ОО.С.1.12. Објашњавају основне принципе правилне исхране.	– ФЗВ.ОО.С.3.9. Уз одговарајућу помоћ креирају и спроводе план правилне исхране.
---------------------	--	---	--

Програми изборних наставних предмета за седми разред

Наставни предмет: ВЕРСКА НАСТАВА

Циљ и задаци предмета: Развијање љубави према Богу, свести и одговорности учешћа у заједници са Богом.					
Редни бројте ме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему Ученик по завршетку ће:	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	I – УВОД	1	- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе; - моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. - бити мотивисан да похађа часове Православног катихизиса	Упознавање са садржајем програма и начином рада	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Врсте наставе Настава се реализује кроз следеће облике наставе: теоријска настава (35
2.	II – БОГОПОЗНАЊЕ	7	- моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу; - моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања - моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога заволимо за нас постаје личност - непоновљиво и бескрајно важно биће; - моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога; - моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу	- Процес сазнавања као дело целе личности: чула, разум, слободна воља, искуство - Личносно познање, упознавање кроз љубав - Познање Бога - Бог је један, али није сам (Бог је заједница три личности: Отац, Син и Свети Дух)	

			три личности; • моћи да вреднује своје понашање на основу љубави коју исказује према својим ближњима; • бити подстакнут на одговорније обликовање заједничког живота са другима.		часова) • практична настава (1 час) Место реализације наставе • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе
3.	III – ЈЕДИНСТВО ЦРКВЕ ХРИСТОВЕ	7	• моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју; • бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво; • знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима; • умети да интерпретира Символ вере; • знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији; • моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог Човека;	Сабори као израз јединства Цркве • Васељенски сабори • Символ вере • Христос је истинити Бог и истинити Човек	
4.	IV - СВЕТОТАЈНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ	7	• моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...) • моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве; • знати да је Причешће врхунац светотајинског живота • моћи да препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву; • бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина	• Светотајински живот Цркве • Света Литургија као светајна Цркве • Свете Тајне Крштења и Миропомазања • Света Тајна Исповести • Света Тајна брака (слика Христа и Цркве) • Монашка заједница (искорак ка	

			живота; • моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу; • моћи да разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ); • моћи да препозна своју службу у Цркви; • моћи да у молитвословљима уочи важност природних елемената (воде, грозђа, жита, светлости...) • бити подстакнут на учествовање у светотајинском животу Цркве;	животу будућег века) • Света Тајна Рукоположења • Молитвословља Цркве	разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. • Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонованја наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. Евалуација наставе Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: • процењивањем реакције ученика или прикупљањем
5.	V - СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ	7	• моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија; • моћи да објасни просветитељску улогу и значај Светога Саве за српски народ; • бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина; • моћи да препозна неговање српских православних обичаја као начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља • моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе; • бити подстакнут да прослављање Крсне славе везује за Литургију • бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине. • моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво	• Света браћа Кирило и Методије • Свети Сава • Срби светитељи (вероучитељ ће на више часова описати живот и подвиге неколико светитеља Српске Цркве по избору: - Света лоза Немањиха - Св. цар Лазар - Св. Василије Острошки - Св. Николај Жички и Охридски - Св. Петар Цетињски - Св. Вукашин из Клепаца) • Крсна слава и обичаји (литије, храмовне и градске славе...) • Српска црквена баштина	

			Православног катихизиса у 7. разреду.		коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова;
Укупно		36			

Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ и задаци предмета: Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Посебност Грађанског васпитања је у томе што је оно део ширег концепта образовања за демократију и грађанско друштво и у том смислу је повезано са другим предметима, ваннаставним активностима и, уопште, етосом школе. У корелацији је са српским (матерњим) језиком - развој политичког живота у модерној српској држави, историјом - развој уставности, парламентаризма и грађанских права и слобода.

Редни број теме	Област/тема	Оријентациони број часова	Исходи за тему	Начини и поступци за постизање исхода (дидактичко-методичка решења, активности)	Начин и поступци за процену и проверу остварености постигнућа и циљева
1.	ЉУДСКА ПРАВА	8	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -наведе и опише основне карактеристике људских права -својим речима опише везу између права појединца и општег добра -дискутује о односу права и правде и о сукобу права -образложи личну одговорност у заштити свога здравља -штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права	• Интерактивне методе • Истраживачке методе • Дискусија • Аргументовање • Анализа случаја • Покретање иницијативе и акције • Радионице • Симулације • Играње улога • Студије случаја • Дебате • Дискусије • Пројекти • Истраживања • Промоције	Продукти ученичких активности (постери, аудио-визуелни записи, презентације, прикази резултата истраживања, представе...) Формативно оцењивање и бележење напредовања ученика
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	10	-образложи сврху постојања политичких странака -аргументује потребу ограничења и контролу власти -наведе кораке од предлагања до усвајања закона -образложи на примеру утицај	• Интерактивне методе • Дистраживачке методе • Дискусија • Аргументовање • Анализа случаја • Покретање иницијативе и акције	Продукти ученичких активности (постери, аудио-визуелни записи, презентације, прикази резултата истраживања, представе...) Формативно оцењивање и

			грађана на одлуке Народне скупштине	• Радионице • Симулације • Играње улога • Студије случаја • Дебате • Дискусије • Пројекти • Истраживања • Промоције	бележење напредовања ученика
3.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	9	-препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска -препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се -учествује у организацији, реализацији и сумулацији Народне скупштине	• Интерактивне методе • Дстраживачке методе • Дискусија • Аргументовање • Анализа случаја • Покретање иницијативе и акције • Радионице • Симулације • Играње улога • Студије случаја • Дебате • Дискусије • Пројекти • Истраживања • Промоције	Продукти ученичких активности (постери, аудио-визуелни записи, презентације, прикази резултата истраживања, представе...) Формативно оцењивање и бележење напредовања ученика
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	9	-у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин -проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора	• Интерактивне методе • Дстраживачке методе • Дискусија • Аргументовање • Анализа случаја • Покретање иницијативе и акције • Радионице • Симулације • Играње улога • Студије случаја • Дебате	Продукти ученичких активности (постери, аудио-визуелни записи, презентације, прикази резултата истраживања, представе...) Формативно оцењивање и бележење напредовања ученика

				• Дискусије • Пројекти • Истраживања • Промоције	
Укупно		36			

Слободне наставне активности за седми разред

Ученици се на почетку школске године опредељују за једну од понуђених слободних наставних активности:

- моја животна средина,
- уметност,
- предузетништво,
- домаћинство,
- филозофија са децом,
- врлине и вредности као животни компас II

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА– 36 часова

Циљ учења слободне наставне активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.

Задаци наставе предмета Моја животна средина су да ученици:

- развијају образовање о еколошком отиску, биокапацитету, еколошком дугу и одрживом развоју;
- стичу знања о правилном управљању отпадом;
- разумеју значај рециклаже, ремедијације и поновне употребе добара и сировина;
- стичу способност за уочавање, формулисање, анализирање и решавање проблема;
- развијају образовање о обновљивим изворима енергије;
- развијају одговоран однос према разноврсности живог света;
- поседују развијену свест о личном ангажовању у заштити и очувању наше планете.

Програм за наставни предмет: МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Ред. бр.	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Начин реализације	Начин праћења остварености циљева и постигнућа ученика
1.	ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК	Наставне методе: - Вербално-текстуална метода, - метода демонстрације, - самосталан рад ученика, - метода руковођења самосталним радом ученика–пројекти, истраживања, - проблемско-истраживачка настава, - презентације, - демонстрације, - студије случаја, - симулације, - метода сценске комуникације, - играње улога, - дебата. Облици рада: Фронтални, групни, у пару, индивидуални. Активности наставника:	Посматрање, праћење учешћа ученика у активностима, ученички радови, квизови, описно оцењивање ученика, самооцењивање, изложбе.
2.	УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ		
3.	РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА		
4.	ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ		

		Наставник као извор знања, креатор, организатор и координатор активности, уводи у тему, представља кључне појмове садржаја, подстиче на активност, мотивише, усмерава, прати, оцењује... негује позитивну климу у одељењу. Активности ученика: - Посматрање, - описивање, - процењивање, - груписање, - праћење, - бележење, - практиковање, - експериментисање, - истраживање, - сакупљање, - креирање, - играње улога, - активности у оквиру мини-пројекта.	
--	--	--	--

УМЕТНОСТ – 36 часова

Циљ учења слободне наставне активности *Уметност* је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Програм за наставни предмет: УМЕТНОСТ

Ред. бр.	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Начин реализације	Начин праћења остварености циљева и постигнућа ученика
1.	ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА	Радионице, презентације, гледање аудио-визуелних садржаја, истраживачки и пројектни задаци, студије случаја, играње улога, дискусије, размене мишљења и искустава, посета другим институцијама и слично.	Посматрање, праћење учешћа ученика у активностима, ученички радови, квизови, описно оцењивање ученика, самооцењивање, изложбе.
2.	ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ		
3.	МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА		

ПРЕДУЗЕТНИШТВО – 36 часова

Циљ учења слободне наставне активности *Предузетништво* је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву.

Програм за наставни предмет: ПРЕДУЗЕТНИШТВО

Ред. бр.	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Начин реализације	Начин праћења остварености циљева и постигнућа ученика
1.	ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА	Радионице, презентације, истраживачки и пројектни задаци, студије случаја, играње улога, дискусије, размене мишљења и искустава, посета другим институцијама и слично.	Посматрање, праћење учешћа ученика у активностима, ученички радови, квизови, описно оцењивање ученика, самооцењивање.
2.	СВЕТ РАДА		
3.	ПОКРЕНИ СЕБЕ И ДРУГЕ		
4.	УЧЕНИЧКА ПРЕДУЗЕЋА		

ДОМАЋИНСТВО – 36 ЧАСОВА

Циљ и задаци: да ученици стекну нова знања, интегришу, функционализују и унапреде претходна знања и вештине, усвоје вредности и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала.

Задаци предмета:

- стицање знања и вештина у вези с важним активностима у свакодневном животу и развијање способности примене стечених знања и умења у областима организације и функционисања савремене породице и домаћинства, исхране, културе становања и одевања;
- развијање вештина, ставова и навика одржавања одевних предмета и обуће, домаћинства и околине;
- развијање способности правилног и безбедног коришћења различитих средстава, оруђа и материјала у домаћинству;
- развијање способности за поуздано и стручно коришћење различитих уређаја у домаћинству, нових информационих и комуникационих технологија;
- развијање еколошке свести и спремности да се сопственим деловањем доприноси очувању здраве околине, стандарда и квалитета живљења;
- развијање позитивних и конструктивних ставова о коришћењу научних сазнања за унапређивање квалитета живота;
- развијање сарадничких односа са околином, неговање способности слушања и уважавања мишљења других, подстицање способности толеранције, изношења става и формулисања аргумената за изнети став;
- развијање свести о сопственим знањима и способностима.

Ред. бр.	Тема/област	Начин реализације	Начин праћења реализације циљева и напредовања ученика
1.	САВРЕМЕНО ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА (5 часова)	Ученици би требало да направе план активности своје породице на дневном, недељном или месечном нивоу, и да истраже културно наслеђе своје породице.	Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i> . На почетку сваког часа, наставник пружа ученицима могућност да сами себе процене у теми часа која ће се обрађивати (базирано на дотадашњим стеченим знањима у другим наставним предметима или свакодневном животном искуству). То се може реализовати тако што ће ученици

			проценити своје знање на стикеру, а наставник залепити те стикере на помоћној табли и сл. За ову намену наставници могу позвати ученике да подигну онолико прстију своје шаке којом оценом процењују своја предзнања (један прст одговара оцени недовољан (1), пет прстију одговара оцени одличан (5). Такође, наставник позива ученике на крају сваког часа да процене себе, у смислу, колико су напредовали у стицању знања, вештина, формирању ставова, током часа. То би, уједно, могла бити и ученичка евалуација наставниковог рада на часу. Наставник сваку врсту оцењивања јасно и прецизно образлаже ученику, поштујући његов интегритет.
2.	КУЛТУРА СТАНОВАЊА (8 часова)	Ученици би могли и да покрену сакупљачку акцију секундарних сировина, да је прошире на целу школу и/ или локалну заједницу. За то би требало да направе тим, поделе улоге у тиму, осмисле све фазе акције, начин оглашавања, прикупљања и улагања новца који добију после продатих секундарних сировина. Такође, ученици могу да направе изложбу од кућног отпада: пластичних флаша, лименки, старе хартије, стаклене амбалаже. Изложба би могла бити и продајна, а зарађен новац ученици би могли да употребе за хуманитарну акцију или за опремање кабинета/учионице (кутка) за домаћинство.	проценити своје знање на стикеру, а наставник залепити те стикере на помоћној табли и сл. За ову намену наставници могу позвати ученике да подигну онолико прстију своје шаке којом оценом процењују своја предзнања (један прст одговара оцени недовољан (1), пет прстију одговара оцени одличан (5). Такође, наставник позива ученике на крају сваког часа да процене себе, у смислу, колико су напредовали у стицању знања, вештина, формирању ставова, током часа. То би, уједно, могла бити и ученичка евалуација наставниковог рада на часу. Наставник сваку врсту оцењивања јасно и прецизно образлаже ученику, поштујући његов интегритет.
3.	КУЛТУРА ОДЕВАЊА (4 часа)	Кроз практични рад треба овладати вештинама одржавања одеће направљене од различитих материјала (прање, уклањање флека, пеглање, одлагање, пришивање дугмета), правилно читати и тумачити декларације на етикетама обуће и одеће, осмислити пано и представити одржавање одеће направљене од различитих материјала. У овом делу наставе ученици могу да направе презентацију на тему Рециклирани памук и његова употреба. Такође, могу организовати прикупљачку акцију старе, памучне гардеробе, пронаћи која текстилна трговина откупљује стару гардеробу или организује акцију старо за ново. Нову	У <i>Домаћинству</i> као слободној наставној активности најважније је да наставник прати напредак ученика у вештинама комуникације (вршњачкој и са одраслима), критичког мишљења, мотивисаности, предузимљивости, организацијским вештинама, културним навикама, односу према сопственом здрављу, здрављу његове околине, као и о бризи за очување животне средине, креативности и решавању проблема. Наравно, наставник уз помоћ одељењског старешине и ПП-службе је способан да

		гардеробу, зарађену тим путем, донирати прихватилишту за младе или сигурним кућама.	примени прилагођавање метода, али и садржаја за ученике са посебним потребама у наставном процесу. Наравно, то се односи и на израду посебног наставног материјала, као и правила оцењивања.
4.	КУЛТУРА ПОНАШАЊА (4 часа)	Ученици у групама треба да направе план буџета и набавки, направе избор артикала на основу података о квалитету и цени артикала, планирају путовање, направе буџет и план обиласка културно-историјских знаменитости. Одраде вежбу званичне кореспонденције као: писање биографије, упућивање захтева, молби, жалби и сл.	
5.	СРЕДСТВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИЧНЕ ХИГИЈЕНЕ И ХИГИЈЕНЕ ДОМАЋИНСТВА (5 часова)	Ученици треба да истраже и да направе план набавке кућне апотеке и апотеке за путовање. Како и чиме могу да заштите дрво, метал и зидове од атмосферског утицаја, такође треба да истраже како да уклоне мрље са стакла, намештаја, металних предмета, одеће и обуће у домаћинству. Ученици могу да истражују у групама и резултате презентују на паноу, Power Point презентацијом, кратком анимацијом или усмено.	
	ИСХРАНА У ДОМАЋИНСТВУ (9 часова)	У оквиру ове теме планиране су вежбе које се могу изводити у групама: састављање јеловника (расподела укупних енергетских потреба по појединим оброцима у току дана (кроз симулацију ситуације одласка код нутриционисте по савет: детета спортисте, потхрањене особе, особе са вишком килограма, труднице, детета у пубертету).	

6.		Ученици могу да истражују навике у исхрани код нас и у свету, као и последице тих навика. Увежбавају припрему хране у сировом стању, као што су: салате и сокови од воћа и поврћа, припремају млечне напитке, воћни јогурт, као и десерт.
----	--	---

ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ – 36 часова

Циљ учења слободне наставне активности *Филозофија са децом* је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења.

Задаци наставе предмета Филозофија са децом је да ученици:

- критички и самостално мисле и анализирају проблеме из свог окружења;
- рационално аргументују своје ставове;
- јасно изразе своје мисли и осећања;
- практикују интелектуалну отвореност и радозналост;
- препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог
- развије осетљивост за социјални и културни контекст
- реузме одговорност за сопствене поступке, однос према природном и друштвеном окружењу,
- усвоји интелектуалне врлине истинољубивости.

- Програм за наставни предмет: ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ

Ред. бр.	НАСТАВНЕ ТЕМЕ	Начин реализације	Начин праћења остварености циљева и постигнућа ученика
	Појам добра/зла Појам уметности Појам правде Појам слободе	Наставне методе: - Вербално-текстуална метода, - метода демонстрације, - проблемско-истраживачка настава, - презентације, - дијалогска метода - истраживачке радионице - дебата.	Наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како дају креативна решења, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд. осебно поуздани показатељи

Појам среће Појам толеранције Појам вршњачког насиља Појам истине/лажи Појам живота Појам времена и простора Појам пријатељства Појам храбрости Појам бога Појам човека Појам мудрости и знања Појам света Појам природе Појам једнакости и различитости Појам љубави	Облици рада: Фронтални, групни, у пару, индивидуални. Активности наставника: Наставник као извор знања, креатор, организатор и координатор активности, уводи у тему, представља кључне појмове садржаја, подстиче на активност, мотивише, усмерава, прати, оцењује... негује позитивну климу у одељењу. Активности ученика: - посматрање, - описивање, - процењивање, - дискутовање, - бележење, - практиковање, - истраживање, - сакупљање, - креирање - аргументовање.	су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиди последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, како решавају задатке који садрже аспекте истраживачког рада. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова. Евалуатори овог програма не морају бити само наставници који изводе наставу. Допринос процесу евалуације могу дати сама деца (само-евалуација), родитељи заинтересовани за резултате рада са њиховом децом, али и колеге и стручни сарадници који могу даље користити резултате евалуације за планирање својих активности.
--	--	---

ВРЛИНЕ И ВРЕДНОСТИ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС II – 36 часова

Циљ и задаци програма:

Циљ програма је оснаживање личног развоја ученика и подстицање развоја вредности и врлина као главних ослонаца и водича у животу за добробит појединца и друштва, као и развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге.

Задаци:

- Развијање универзалних животних вредности
- Подстицање и развијање капацитета за показивање саосећање са другим људима, препозна примере бриге за друге и покаже спремност да помогне другоме у складу са својим могућностима
- Оспособљавање ученика да препознају врлине код себе и других људи и оснажи их да развијају врлине које желе
- Развијање социјалних вештина код ученика кроз подстицање развоја асертивне комуникације, препознавање емоција, самоконтролу.

Р. Број	Тема/област	Начин реализације	Начин праћења реализације циљева и напредовања ученика	Исходи
1.	Животне вредности Живот. Породица. Здравље. Слобода. Љубав. Образовање. Мир. Другарство. Заједништво.	Радионице, рад на пројекту, покретање акција, волонтирање, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, студије случаја, промоције, организовање кампања, гледање филмова, гостујући	Континуирано праћење напретка ученика (ангажовање, аргументовање, залагање), вредновање квалитета постављених питања, повезивање појава, налажење примера, закључивање, размена мишљења, дискусије, проналажење креативних	Ученик зна да: - наведе неколико универзалних животних вредности и доведе их у везу са људским понашањем - покаже саосећање са другим људима, препозна примере бриге за друге и покаже спремност да помогне другоме у складу са својим могућностима

	Опште добро. Социјална правда или једнакост.	предавачи	решења, квизови, улазни/излазни тестови	- образложи значај дружења и наведе како се другарство негује - препозна примере негативног понашања где је лична добробит испред општег добра - у дискусији покаже вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, „напада“ проблем а не особу - сарађује и буде члан тима - идентификује код себе врлине које поседује и које жели да развије - препозна и именује врлине код блиских особа и ликова у књижевности, филму - сарађује и буде члан тима - разликује асертивну комуникацију од агресивне и пасивне - наведе неколико техника самоконтроле осећања - прихвати одговорност за сопствено понашање - образложи карактеристике конструктивног решавања конфликта - наведе неколико глобалних и локалних организација које се баве хуманитарним радом
2.	Људске врлине Праведност. Истинољубивост. Одговорност. Захвалност. Поштење. Толеранција. Емпатија. Поверење. Солидарност. Самоприхватање. Одмереност.	Радионице, рад на пројекту, покретање акција, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, студије случаја, промоције, организовање кампања, гледање филмов	Континуирано праћење напретка ученика (ангажовање, аргументовање, залагање), вредновање квалитета постављених питања, повезивање појава, налажење примера, закључивање, размена мишљења, дискусије, проналажење креативних решења, квизови, улазни/излазни тестови	
3.	Социјалне вештине Просоцијално понашање. Брига за себе и друге. Сарадња. Асертивна комуникација. Препознавање сопствених и туђих осећања. Самоконтрола. Волонтирање. Конструктивно решавање	Радионице, рад на пројекту, покретање акција, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, студије случаја, промоције, организовање кампања, гледање филмов	Континуирано праћење напретка ученика (ангажовање, аргументовање, залагање), вредновање квалитета постављених питања, повезивање појава, налажење примера, закључивање, размена мишљења, дискусије, проналажење креативних решења, квизови, улазни/излазни тестови	

	конфликата. Одређивање приоритета. Критичко мишљење.			- исказе поштовање и захвалност према људима који чине добра дела за опште добро * Додатно исходи који се односе на седми и осми разред: • доведе у везу вредности, врлине и осећања са понашањем људи • критички разматра систем вредности у друштву • препозна активности којима се промовишу људске врлине и вредности и изражава позитиван став према томе
4.	Добročинство Филантропија – појам и значај. Добročинитељи и задужбинарство некад и сад. Црвени крст. Хуманитарне невладине организације. Добротворне фондације. Осмишљавање и реализација мање акције за добробит неког појединца, групе или заједнице.	Радионице, рад на пројекту, покретање акција, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, студије случаја, промоције, организовање кампања, гледање филмов	Континуирано праћење напретка ученика (ангажовање, аргументовање, залагање), вредновање квалитета постављених питања, повезивање појава, налажење примера, закључивање, размена мишљења, дискусије, проналажење креативних решења, квизови, улазни/излазни тестови	

Напомена: Слободна наставна активности Вредности и врлине као животни компас I и II нуде се ученицима од петог до осмог разреда с тим да је могу бирати само једном у другом циклуса. Програми су исти садржајно, али су по исходима захтевнији у 7. и 8. разреду, па самим тим потребна су прилагођавања с обзиром на узраст ученика.

Програм допунске и додатне наставе у седмом разреду

Програм допунске и додатне наставе за седми разред – СРПСКИ ЈЕЗИК

Програм допунске наставе – српски језик

Општи циљеви и задаци		Подстицање ученика на самостално закључивање и повезивање језика са свакодневним животом. Развијање љубави према књижевности и мотивисање за напредовање у учењу.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Причање о догађају и доживљају уз коришћење наративе, дескрипције, дијалога и монолога	2	Увежбавање ученика за усмено и писмено изражавање уз комбиновање различитих типова казивања.	Индивидуални приступ (уважавање способности, тешкоћа са којима се ученици сусрећу, личног напредовања), рад у пару и рад у групи	Посматрање и праћење напретка у раду на редовној настави, као и вођење евиденције о напредовању ученика
2.	Правопис- знаци интерпункције, писање малог и великог слова, правилно коришћење управног говора, писање речце не	3	Правилно коришћење знакова интерпункције, малог и великог слова, управног говора и речце не уз глаголе и именске речи.		
3.	Одређивање границе просте реченице у сложеној, реченични чланови	5	Препознавање простих реченица у оквиру сложене, обнављање знања о реченичним члановима		
4.	Народна књижевност, лирске и епске народне песме, подела на родове и врсте, стилска средства	4	Обнављање знања о књижевним родовима и врстама, вежбање аналитичког и синтетичког приступа народној књижевности.		
5.	Фонетика- подела гласова, гласовне промене	4	Фонетика- подела гласова, гласовне промене- обнављање и вежбање на примерима		

6.	Глаголски облици- прости и сложени, лични и нелични	4	Глаголски облици- прости и сложени, лични и нелични- обнављање и вежбање		
7.	Анализа ауторског и народног прозног дела и ауторске песме	4	Увежбавање анализе ауторског и народног прозног дела и ауторске песме		
8.	Реченица- подела по комуникативној функцији, напоредни односи међу реченицама	4	Увежбавање поделе реченице по комуникативној функцији и уочавање напоредних односа међу реченицама.		
9.	Активне и пасивне реченице	1	Активне и пасивне реченице- препознавање, уочавање функције		
10.	Акценат у српском језику	1	Вежбање читања акцентованог текста и препознавање акцената		
11.	Анализа ауторских књижевних дела, одређивање епохе, правца...	4	Увежбавање анализе ауторских књижевних дела, одређивања епохе, правца, развијање љубави према књижевности		
Укупно часова		36			

Програм додатне наставе – српски језик

Општи циљеви и задаци		Подстицање ученика на креативност, истраживање и логичко закључивање. Мотивисање за стицање нових знања из матерњег језика и књижевности. Развијање љубави према језику и националној култури.			
Ред ни број	Назив теме	Оријен тацион и број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Анализа лирске песме (рад на одабраним примерима, језик као стилско средство, композиција, версификација, трагика, хумор)	6	Оспособљавање ученика за самосталну анализу песме, за уочавање стилских средстава, композиције, версификације... Мотивисање за самосталан литерарни рад.	Рад у групи, истраживачки рад, решавање тестова	Праћење постигнућа ученика на редовној настави
2.	Анализа епске песме (рад на одабраним примерима, језик као стилско средство, композиција, версификација, трагика, хумор)	6	Оспособљавање ученика за самосталну анализу песме, за уочавање стилских средстава, композиције, версификације...		
3.	Словенски језици- развој српског језика до појаве Вука Караџића	6	Проучавање генеалогичке српског језика и филолошког рада до појаве Вука Караџића.		
4.	Свети Сава у народној и уметничкој књижевности; Свети Сава као писац и као историјска личност- његов значај за напредак српске средњовековне државе	6	Проучавање књижевног дела Светог Саве, као и књижевно-уметничке, есејистичке и критичке литературе о његовом животу и раду; разумевање његовог утицаја на развој српске државе, цркве, књижевности и уметности уопште.		
5.	Реченица- просте и сложене, активне и пасивне, елиптичне и специјалне реченице, односи међу њима	6	Подсећање на стара и усвајање нових знања из области синтаксе. Упознавање са новим типовима реченица.		

6.	Лирска, епска и драмска дела-преплитање мотива- писање драмског сценарија, према одабраном прозном делу или песми	6	Развијање љубави према књижевности; стицање могућности да се проучавајући књижевно дело ученици креативно изразе и да га сагледају из различитих углова.		
Укупно часова		36			

Програм допунске наставе за седми разред – ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Општи циљеви и задаци		- кроз додатна вежбања помоћи ученицима да лакше усвоје ново градиво из седмог разреда; - подстаћи ученике да се више посвете учењу енглеског језика кроз вежбе прилагођене њима и њиховом знању, али и оне вежбе које ће им показати да није тешко савладати страни језик уз додатну мотивацију			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	УВОД/STARTER UNIT	часова допунске наставе у складу са својим задужењима и специфичностима одељења, као и евентуалним индивидуалним	– разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе;	-Индивидуални приступ (прилагођавање објашњења и облика вежбања потребама, предзнању и брзини усвајања сваког ученика)	Наставни листићи за проверу усвојености градива.
2.	EXTREME LIVING		– поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства;	- Самостални рад или рад у пару уз подршку наставника.	- Описно праћење напредовања ученика, како на часовима допунске, тако и на часовима редовне наставе.
3.	A BALANCING ACT		– размени једноставније информације личне природе; – разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и	- Пружање помоћи при савладавању тешкоћа са којима се ученици сусрећу у савладавању	- Прилагођени тестови за проверу (допунска наст.). - Усмена и писмена провера усвојености садржаја (редовна настава).

4.	ART ALL AROUND US		бића у простору и правац кретања и одговори на њих; – разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих; – разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; – размени информације у вези са количином, димензијама и ценама.	градива (технике учења). - Вршњачка едукација.	- Давање бројчане оцене
5.	ADVENTURE				
6.	LET'S TALK				
7.	FEARS				
8.	GREEN PLANET				

Додатна настава

Општи циљеви и задаци		Праћење и подстицање даровитих и посебно заинтересованих ученика, организујући додатни рад према њиховим способностима, склоностима и интересовањима. - Проширивање знања из енглеског језика, књижевности и културе. - Припремање ученика за предстојећа такмичења (у осмом разреду) из страних језика. Садржаји додатне наставе се темеље на садржајима редовне наставе, с тим што на овим часовима ученици имају прилику да прошире и продубе те садржаје и своја функционална знања енглеског језика у новим ситуацијама и на аутентичним документима.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Исходи	Начин реализације	Начин праћења ефеката додатне наставе и остварености циљева
1.	УВОД/STARTER UNIT	Наставници ће одредити број часова допунске наставе у складу са својим задужењима и специфичностима одељења, као и евентуалним индивидуалним потребама појединих ученика.	у неколико везаних исказа општи информације о себи и другима; разумете текстове којима се описује особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуациону прикладну комуникациону моделу; затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; разумеу обичајеном молбе и захтеву и реагује на њих; – упути у обичајеном молбе и захтеву; разумете текстове којима се описују способности и умећа; – опиши радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; разумеједноставније исказе којима се односе на одлуке, обећања,	- Индивидуални рад. - Рад у пару и групи. - Истраживачки рад (библиотека, интернет). - Усмено и писмено изражавање. - Израда панорама и презентација. - Вежбе симулације ситуације (дијалог).	- Презентовање радова пред публиком. - Говорне вежбе. - Писање краћих састава. - Описно праћење рада и постигнућа ученика.
2.	EXTREME LIVING				
3.	A BALANCING ACT				

4.	ART ALL AROUND US		планове, намере и предвиђања и реагује на њих; размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих; разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговора на њих; затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања; опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима; размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезу кодуће, у школи и на јавном месту; – изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко објашњење; размени информације у вези са коли-		
5.	ADVENTURE				
6.	LET’S TALK				
7.	FEARS				

8.	GREEN PLANET		чином, димензијамаиценама.изражавами шљење, слагање/неслагањеидајекраткооб разложење; размениједноставнијеинформаци јекојесеодносеназабранени правилапонашањаушколиинајавн омместу, каоинасвојеиутуђе обавезе;		
----	--------------	--	---	--	--

Програм допунске и додатне наставе за седми разред - ИСТОРИЈА

Програм допунске наставе - историја

Општи циљеви и задаци		Подршка ученицима који из неких разлога не могу да постигну задовољавајуће резултате у савладавању градива.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ		Да ученици науче главне одлике новог века и његове временске оквири, последице великих географских открића, главне одлике хуманизма и ренесансе, верски живот (реформација и противреформација), главне одлике апсолутистичких монархија. Да ученици упознају уређење османске државе, да упознају главне одлике живота нашег народа под османском и хабзбуршком влашћу, улогу и	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.

			значај Пећке патријаршије, облике отпора освајачима.		
2.	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (до средине XIX века)	3	Да ученици упознају главне одлике и последице индустријске револуције, као и најважнијих грађанских револуција, Наполеонове ратове, стварање националних држава, да схвате појам источног питања и његов значај. Да ученици науче узроке и последице српских устанака и ток постепеног ослобађања од османске власти и изградње државности, да се упознају са главним личностима тог раздобља.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
3.	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА	3	Да ученици упознају главне одлике и последице индустријске револуције, као и најважнијих грађанских револуција, Наполеонове ратове, стварање националних држава, да схвате појам источног питања и његов значај. Да ученици науче о односу великих сила према Балкану. Да се ученици упознају са положајем српског народа који је још увек био под османском или се налазио под хабзбуршком влашћу.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика
4.	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И	3	Да ученици науче о међународним односима у овом периоду Упознавање са	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације,	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању

	НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА		привредним, друштвеним и политичким променама у Европи крајем 19. века. Да ученици науче ток и последице Првог светског рата. Да ученици науче о Фебруарској и Октобарској револуцији. Да ученици науче о учешћу Србије и Црне Горе у рату. Да се упознају са свакодневним животом људи током рата.	самопоуздања, вршњачка едукација.	ученика.
Укупно часова		9			

Програм додатне наставе - историја

Општи циљеви и задаци		Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина код ученика заинтересованих за овај предмет, као и развијање љубави према историји и историјским истраживањима.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ		Да ученици разумеју како су повезане појаве из прошлости и садашњости. Да ученици разумеју на који начин су повезане појаве из националне, регионалне, опште историје.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ		Да ученици умеју да закључе зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања. Да ученици умеју да издвоје	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.

2.	ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (до средине XIX века)	3	разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву Да ученици умеју да изразе став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип...)..		
3.	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА	3	Да ученици умеју да повежу личност и историјске феномене са одговарајућом одредницом и историјским периодом. Да ученици знају специфичне детаље из националне и опште историје.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
4.	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА	3	Да ученици умеју да повежу личност и историјске феномене са одговарајућом одредницом и историјским периодом. Да ученици знају да закључе зашто је дошло до одређених ист. догађаја и које су последице важних историјских дешавања. Да ученици знају и разумеју узроке и последице важних историјских феномена у националној историји	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
Укупно часова		9			

Програм допунске и додатне наставе за седми разред – ГЕОГРАФИЈА

Програм допунске наставе - географија

Општи циљеви и задаци		Подршка ученицима који из неких разлога не могу да постигну задовољавајуће резултате у савладавању градива.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	ЕВРОПА	5	Да ученици науче основне одлике регија Европе (природне и друштвене) са одабраном државом.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању ученика.
2.	АЗИЈА	4	Да ученици науче основне одлике Азије као континента (природне и друштвене) са регионалном поделом.		
3.	АФРИКА	4	Да ученици науче главне одлике Африке (природне и друштвене) са регионалном поделом.		
4.	АМЕРИКА	4	Да ученици савладају основне одлике о Америци (природне и друштвене) са одабраном државом.		
5.	АУСТРАЛИЈА И ОКЕАНИЈА	3	Да ученици савладају основне одлике о Аустралији и Океанији (природне и друштвене) са одабраном државом.		
Укупно часова		20			

Програм додатне наставе - географија

Општи циљеви и задаци		Проширивање и продубљивање знања , умећа и вештина код ученика заинтересованих за овај предмет, као и развјање љубави према географији и географским истраживањима.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	ЕВРОПА	5	Да учаници разумеју природне и друштвене одлике простора у коме се налазимо и како то можемо користити у животу.	Индивидуални приступ, рад у групи, рад у пару, јачање мотивације, самопоуздања, вршњачка едукација.	Праћење рада и постигнућа ученика на редовној настави. Белешке о напредовању.
2.	АЗИЈА	4	Да ученици умеју да уоче природне и друштвене појаве и објасне како до њих долази и примене у географском и свакодневном животу.		
3.	АФРИКА	4	Да ученици умеју да распознају и закључе како је дошло до стварања Африке и да издвоје разлике у природним и друштвеним одликама у односу на друге континенте и да умеју да изразе свој став и мишљење о таквим појавама.		
4.	АМЕРИКА	4	Да ученици уоче и закључе које су то сличности и разлике између Америка и како је до њих дошло са применом у географији и свакодневном животу.		
Укупно часова		17			

Програм допунске и додатне наставе за седми разред – ФИЗИКА

Програм допунске наставе - физика

Општи циљеви и задаци		Циљ допунске наставе из физике је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм наставе физике за седми разред основне школе као и да у адекватној мери усвоји њене основне појмове и законе.			
Редн и број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	СИЛА И КРЕТАЊЕ	7	-Ученике оспособити да овладају основним физичким појмовима и законима ради лакшег уклапања у редовни наставни програм тј. процес надоградње на градиво из шестог разреда основне школе ; -Омогућити ученицима да на што лакши начин надокнаде и усвоје појмове које су пропустили због краћег или дужег изостајања са редовне наставе физике ; -Омогућити ученицима да овладају различитим методама учења физичких садржаја ради развијања самосталности у учењу. -Праћење образовних стандарда.	Проналажење занимљивих садржаја са циљем повећања мотивације Оспособљавање ученика за индивидуални рад и рад у пару Уважавање тешкоћа са којима се ученици сусрећу	Посматрање односа ученика према раду Праћење постигнућа ученика на редовној настави Бележење задовољства ученика због нових сазнања Бележење напредовања ученика пригодним тестовима
2.	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛА ТРЕЊА	4			
3.	РАВНОТЕЖА ТЕЛА	4			
4.	МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА	3			
5.	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	2			
Укупно часова		20			

Програм додатне наставе - физика

Општи циљеви и задаци		Визуелизација, анализа и презентација. Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина, непосредније активирање ученика и оспособљавање за самообразовање. Повезивање и примењивање стечених знања, извођење закључака, долажење до решења сложених задатака и објашњавање појава у природи.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката додатне наставе и остварености циљева
1.	СИЛА И КРЕТАЊЕ	5	- Проширивање , продубљивање и надо грађња претходно стечених знања. - Решавање једноставнијих , а затим и тежих математичких проблема у рачунским задацима. - Примена логичког и апстрактног размишљања. - Визуелно представљање проблемских задатака, а затим повезивање и представљање математичким формулама - Показивање решавања задатака на више различитих начина. - Анализа и повезивање задатака са примерима из свакодневног живота.	Мотивисаност, подржавање ученика у раду Проналажење занимљивих садржаја Индивидуални рад, рад у пару Употреба савремена компјутерске технологије Интерактивна настава, Диференцирана и проблемска настава развијање функционалног знања и логичко повезивање садржаја Ангажовање ученика током наставе и код куће кроз истраживачке и	Посматрање и бележење активности на часу подстицање креативности и развијање интересовања за рад у лабораторији Стандардизовани тестови, пројекти и реферати
2.	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛА ТРЕЊА	5			
3.	РАВНОТЕЖА ТЕЛА	5			
4.	МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА	3			
5.	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	2			
Укупно часова		20			

Програм допунске и додатне наставе за седми разред - МАТЕМАТИКА

Програм допунске наставе - математика

Општи циљеви и задаци		Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе; усвајање наставних садржаја предвиђених наставним планом и програмом на основном нивоу. Увјежбавање и понављање стечених знања и давање упустава за савладавање потешкоћа у учењу. Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја. Посебно помоћи ученицима који раде по прилагођеном програму. Пружање помоћи ученицима који због болести, слабог предзнања или из било ког разлога нису усвојили наставно градиво. Омогућити да ученик кроз вежбу овлада теоретским и практичним делом градива у складу са својим могућностима.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	6	Ученик уме да: - израчуна квадрат рационалног броја и квадратни корен потпуног квадрата; - изводи основне операције са реалним бројевима; - одреди приближну вредност реалног броја $\sqrt{a}$; - одреди степен рационалног броја	Кроз једноставне примере, поштујући индивидуалне способности ученика; Рад у пару на часовима геометрије; Подршка наставника у складу са потребама; Прилагођавање захтева	Праћење напредовања ученика на часовима допунске наставе, вођење белешки о томе, праћење ученика на редовним часовима и кроз домаће задатке
2.	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	6	Ученик зна како гласи Питагорина теорема и уме да је примени у случају правоуглог троугла код којег су познате две странице		
3.	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ	13	Ученик уме да: - одреди збир, разлику и производ два монома		

			- среди једноставан израз са полиномима (нпр. сабирање више сличних монома) - развије квадрат бинома помоћу формуле - препозна и растави разлику квадрата у једноставним случајевима		
4.	МНОГОУГАО	5	Ученик: - користи обрасце за израчунавање унутрашњег и централног угла правилног многоугла, - уме да одреди број дијагонала многоугла, - уме да преброји дијагонале четвороугла, петоугла и шестоугла; - уме да конструише једнакостранични троугао и шестоугао;		
5.	КРУГ	5	Ученик уме: - да одреди обим и површину круга када је дат полупречник или пречник; - зна да уочи или нацрта централни и периферијски угао датог круга		
6,	ОБРАДА ПОДАТАКА	1	Ученик уме: - да прочита податак из табеле или са дијаграма - одреди најмању и највећу вредност на дијаграму - израчуна средњу вредност, модус и		

			медијану низа бројчаних података		
Укупно часова		36			

Програм додатне наставе - математика

Општи циљеви и задаци			Проширивање знања из редовне наставе математике, усвајање додатних садржаја у складу са интересима и могућностима појединих ученика. Припремање ученика за такмичења.		
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	6	Ученик: - схвата појам квадрата и корена рационалног броја; - уме да конструктивним путем одреди тачку на бројевној правој која одговара ирационалном броју $\sqrt{a}$; - извршава операције са степенима у сложенијим изразима; - врши идентичне трансформације полинома (операције, растављање); - решава сложеније алгебарске једначине уз помоћ трансформација полинома;	Индивидуализација, вршњачка едукација, рад у пару, рад у групи, подршка наставника	Праћење рада и постигнућа ученика на додатној настави и кроз домаће задатке
2.	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	5			
3.	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ	11			
4.	МНОГОУГАО	5			

5.	КРУГ	5	- користе Питагорину теорему у конструктивним и другим геометријским задацима; - уме да конструишу разне многоуглове на основу задатих елемената; - примењују разна својства познатих фигура (троуглова, четвороуглова, осталих многоуглова, круга) у сложенијим геометријским проблемима; - одређује површину сложене фигуре користећи познате формуле за површину и Херонов образац; решава једноставније комбинаторне проблеме.		
6.	ОБРАДА ПОДАТАКА	1			
7.	ЛОГИЧКО – КОМБИНАТОРНИ ЗАДАЦИ	2			
8.	ХЕРОНОВА ФОРМУЛА	1			
Укупно часова		36			

Програм допунске и додатне наставе за седми разред - БИОЛОГИЈА

Програм допунске наставе - биологија

Општи циљеви и задаци		Да ученици прошире своја знања о постанку и грађи човека, о појединим болестима, репродуктивном здрављу, као и да се решавањем тестова оспособе за употребу и промену знања како за биолошка такмичења тако и у свакодневном животу. Ученици се оспособљавају и подстичу на самосталан рад, развијање аналитичког мишљења, решавање проблема и задатака.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Порекло и развој људске врсте	2	Да ученици разумеју како различити еволуциони механизми доводе до еволуција	Мотивисаност, подржавање ученика у раду Проналажење занимљивих садржаја Индивидуални рад, рад у пару Употреба савремена компјутерске технологије Интерактивна настава, Диференцирана и проблемска настава развијање функционалног знања и логичко повезивање садржаја Ангажовање ученика током наставе и код куће кроз истраживачке и проблемске задатке	Посматрање и бележење активности на часу подстицање креативности и развијање интересовања за рад у лабораторији Стандардизовани тестови, пројекти и реферати
2.	Грађа човечијег тела	13	да ученици знају и разумеју главне морфолошке и функционалне карактеристике појединих органа, да знају и разумеју разлике између телесних и полних ћелија, као и улогу генетичког материјала у ћелији, да познају узроке и последице заразних болести као и болести метаболизма, да умеју самостално да осмисле, реализују и изводе о огледу који сами одаберу, као и да вежбају решавање тестова		
3.	Репродуктивно здравље	3	Да ученици познају основне механизме који доводе до болести зависности, као и да се оспособе за аналитичко мишљење		
Укупно часова		18			

Програм додатне наставе - биологија

Општи циљеви и задаци		Да ученици усвоје основна знања о пореклу људске врсте, грађи људског тела, као и репродуктивном здрављу, да схвате значај одржавања хигијене, правилне исхране, физичке активности, тј. Да стекну знања која ће им помоћи у укључивање у наставу ,као и у свакодневном животу.			
Редни број	Назив теме	Оријентац иони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката додатне наставе и остварености циљева
1.	Порекло и развој људске врсте	2	Да ученици савладају основне чињенице о еволуцији живота на Земљи као и да знају да су те чињенице поткрепљене фосилним записима	Проналажење занимљивих садржаја са циљем повећања мотивације Оспособљавање ученика за индивидуални рад и рад у пару Уважавање тешкоћа са којима се ученици сусрећу	Посматрање односа ученика према раду Праћење постигнућа ученика на редовној настави Бележење задовољства ученика због нових сазнања Бележење напредовања ученика пригодним тестовима
2.	Грађа човечијег тела	13	да ученици стекну основна знања о грађи ћелије, саставу појединих система органа као и улози органа у организму, да знају основне мере за одржавање личне хигијене, хигијене околине и термичке обраде хране, да схвате значај физичке активности, сна и одмора		
3.	Репродуктивно здравље	3	да ученици усвоје основна знања о полним болестима, о мерама превенције и путевима инфекција, пубертету и болестима зависности		
Укупно часова		18			

Програм допунске и додатне наставе за седми разред – ХЕМИЈА

Програм допунске наставе - хемија

Општи циљеви и задаци		Циљ допунске наставе хемије је благовремено пружање помоћи ученицима који на редовној настави нису били у могућности да савладају градиво предвиђено исходима, побољшање радних навика и одговорности, усвајање наставних садржаја на основном нивоу.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Структура атома	1	- повезивање физичких и хемијских својстава супстанци са применом у свакодневној животи и различитим професијама; - представљање структуре атома и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; - повезивање реда елемената у периодном систему елемената са својствима елемената;	Индивидуалним приступом на часу допунске наставе уз уважавање способности ученика и тешкоће са којима се сусреће у градиву, рађењем задатака примереним знању ученика, задавањем домаћих задатака, који ће уз рад на часу, лако завршити код куће.	Радом на часу допунске наставе, на часовима редовне наставе, кроз домаће задатке, индивидуализоване домаће задатке и задатке у пару. Бележење напредовања у педагошку свеску и електронски дневник.
2.	Молекули и хемијске везе	2	- разликовање хемијских елемената и једињења на основ хемијских симбола и формула; - објашњавање основних разлика између хемијских елемената и једињења,	Индивидуалним приступом на часу допунске наставе уз уважавање способности ученика и тешкоће са којима се сусреће у градиву, рађењем	Радом на часу допунске наставе, на часовима редовне наставе, кроз домаће задатке, индивидуализоване домаће задатке и задатке у пару.

			препознавање примера хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; – представљање структуре молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – разликовање типова хемијских веза, препознавање типа хемијске везе у супстанцама и повезивање са својствима тих супстанци;	задатака примереним знању ученика, задавањем домаћих задатака, који ће уз рад на часу, лако завршити код куће.	Бележење напредовања у педагошку свеску и електронски дневник.
3.	Смеше	1	– разликовање хомогене и хетерогене смеше, препознавање типова смеша у свакодневном животу и знање процесе раздвајања двокомпонентних смеша;	Индивидуалним приступом на часу допунске наставе уз уважавање способности ученика и тешкоће са којима се сусреће у градиву, рађењем задатака примереним знању ученика, задавањем домаћих задатака, који ће уз рад на часу, лако завршити код куће.	Радом на часу допунске наставе, на часовима редовне наставе, кроз домаће задатке, индивидуализоване домаће задатке и задатке у пару. Бележење напредовања у педагошку свеску и електронски дневник.
4.	Хемијске реакције	2	– разликовање реакције синтезе и анализе, препознавање реактаната и производа у хемијској реакцији, уз помоћ наставника, знање изједначавања хемијске	Индивидуалним приступом на часу допунске наставе уз уважавање способности ученика и тешкоће са којима се сусреће у градиву, рађењем	Радом на часу допунске наставе, на часовима редовне наставе, кроз домаће задатке, индивидуализоване домаће задатке и задатке у пару.

			реакције;	задатака примереним знању ученика, задавањем домаћих задатака, који ће уз рад на часу , лако завршити код куће.	Бележење напредовања у педагошку свеску и електронски дневник.
5.	Израчунавања у хемији	2	– разликовање реакције синтезе и анализе, препознавање реактаната и производа у хемијској реакцији, уз помоћ наставника, знање изједначавања хемијске реакције;	Индивидуалним приступом на часу допунске наставе уз уважавање способности ученика и тешкоће са којима се сусреће у градиву, рађењем задатака примереним знању ученика, задавањем домаћих задатака, који ће уз рад на часу , лако завршити код куће.	Радом на часу допунске наставе, на часовима редовне наставе, кроз домаће задатке, индивидуализоване домаће задатке и задатке у пару. Бележење напредовања у педагошку свеску и електронски дневник.
6.	Водоник и кисеоник и њихова једињења	1	– разликовање једињења са водоником и кисеоником, знање познатих једињења водоника и кисеоника и препознавање њихове примене у свакодневном животу;	Индивидуалним приступом на часу допунске наставе уз уважавање способности ученика и тешкоће са којима се сусреће у градиву, рађењем задатака примереним знању ученика, задавањем домаћих задатака, који ће уз рад на часу , лако завршити код куће.	Радом на часу допунске наставе, на часовима редовне наставе, кроз домаће задатке, индивидуализоване домаће задатке и задатке у пару. Бележење напредовања у педагошку свеску и електронски дневник.
Укупно часова		9			

Програм додатне наставе - хемија

Општи циљеви и задаци		Да ученик прошири знање основних хемијских појмова и вештина за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку школовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности сарадње и тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева
1.	Структура атома	1	Објашњавање физичких и хемијских особина и физичких и хемијских промена супстанци; Повезивање физичких и хемијских особина супстанци са применом у свакодневном животу и различитим професијама; Налажење потребних информација у различитим изворима користећи осовремену хемијску терминологију и симболику;	Индивидуалним приступом или радом у пару са вршњаком на часу додатне наставе уз уважавање способности ученика и лакоћу савладавања градива, рађењем задатака напредног нивоа, задавањем домаћих задатака у виду такмичарских задатака, коришћењем литературе и интернета за решавање проблемских задатака и интересантних огледа.	Радом на часу додатне наставе, на часовима редовне наставе, кроз домаће задатке, индивидуализоване домаће задатке и задатке у пару. Бележење напредовања у педагошку свеску и електронски дневник.

2.	Молекули и хемијске везе	1	Објашњавање основних разлика између хемијских елемената и једињења, препознавање примера хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Представљање структуре атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула. Повезивање распореда електрона са положајем елемента у Периодном систему елемената и особинама елемента; Разликовање типова хемијских веза, препознавање типова хемијске везе у супстанцама и повезивање са особинама тих супстанци;	Индивидуалним приступом или радом у пару са вршњаком на часу додатне наставе уз уважавање способности ученика и лакоћу савладавања градива, рађењем задатака напредног нивоа, задавањем домаћих задатака у виду такмичарских задатака, коришћењем литературе и интернета за решавање проблемских задатака и интересантних огледа.	Радом на часу додатне наставе, на часовима редовне наставе, кроз домаће задатке, индивидуализоване домаће задатке и задатке у пару. Бележење напредовања у педагошку свеску и електронски дневник.
3.	Смеше	1	Објашњавање почемусе разликују чисте супстанце и хетерогене смеше и илустровање примерима; Разликовање хомогене и хетерогене смеше, навођење примера из свакодневног живота и раздвајање меша; Објашњавање процеса растварања супстанце и квантитативно значење појма растворљивости супстанце; Извођење израчунавања у вези са масеним процентним саставом раствора;	Индивидуалним приступом или радом у пару са вршњаком на часу додатне наставе уз уважавање способности ученика и лакоћу савладавања градива, рађењем задатака напредног нивоа, задавањем домаћих задатака у виду такмичарских задатака, коришћењем литературе и интернета за решавање	Радом на часу додатне наставе, на часовима редовне наставе, кроз домаће задатке, индивидуализоване домаће задатке и задатке у пару. Бележење напредовања у педагошку свеску и електронски дневник.

				проблемских задатака и интересантних огледа.	
4.	Хемијске реакције	1	Разликовање хемијских елемената и једињења основних хемијских симбола и формула; Писање једначина хемијских реакција и објашњавање њиховог квалитативног и квантитативног значења.	Индивидуалним приступом или радом у пару са вршњаком на часу додатне наставе уз уважавање способности ученика и лакоћу савладавања градива, рађењем задатака напредног нивоа, задавањем домаћих задатака у виду такмичарских задатака, коришћењем литературе и интернета за решавање проблемских задатака и интересантних огледа.	Радом на часу додатне наставе, на часовима редовне наставе, кроз домаће задатке, индивидуализоване домаће задатке и задатке у пару. Бележење напредовања у педагошку свеску и електронски дневник.
5.	Израчунавања у хемији	2	Квантитативно тумачење хемијских симбола и формула користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса.	Индивидуалним приступом или радом у пару са вршњаком на часу додатне наставе уз уважавање способности ученика и лакоћу савладавања градива, рађењем задатака напредног нивоа, задавањем домаћих задатака у виду такмичарских задатака, коришћењем литературе и интернета	Радом на часу додатне наставе, на часовима редовне наставе, кроз домаће задатке, индивидуализоване домаће задатке и задатке у пару. Бележење напредовања у педагошку свеску и електронски дневник.

				за решавање проблемских задатака и интересантних огледа.	
6.	Водоник и кисеоник и њихова једињења	1	Описивање и објашњавање физичких и хемијских особина водоника и кисеоника; Разликовање оксида, киселина, хидроксида и соли основних хемијских формуле и назива и описивање основних особина ових класа једињења; Испитивање индикатора микробног раста и процњивање киселости раствора; Тумачење ознака са амбалаже супстанци/комерцијалних производа:	Индивидуалним приступом или радом у пару са вршњаком на часу додатне наставе уз уважавање способности ученика и лакоћу савладавања градива, рађењем задатака напредног нивоа, задавањем домаћих задатака у виду такмичарских задатака, коришћењем литературе и интернета за решавање проблемских задатака и интересантних огледа.	Радом на часу додатне наставе, на часовима редовне наставе, кроз домаће задатке, индивидуализоване домаће задатке и задатке у пару. Бележење напредовања у педагошку свеску и електронски дневник.
Укупно часова		7			

Програм допунске наставе за седми разред – ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Општи циљеви и задаци		- Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе. - Усвајање наставних садржаја предвиђених наставним планом и програмом на основном нивоу. - Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за свладавање потешкоћа у учењу. - Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бљем разумевању наставних садржаја. Посебно помоћи ученицима који раде по прилагођеном програму. - Пружање помоћи ученицима који због болести, слабог предзнања или из било ког другог разлога нису усвојили одређено наставно градиво. - Омогућити да ученик кроз вежбу овлада, како усменим, тако и писменим компетенцијама у оквиру својих могућности. - Подстаћи ученике да се више посвете учењу француског језика кроз вежбе прилагођене њима и њиховом знању, али и оне вежбе које ће им показати да није тешко савладати страни језик уз додатну мотивацију			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката допунске наставе и остварености циљева

1.	ЛИЧНИ ИДЕНТИТЕТ	Наставници ће одредити број часова допунске наставе у складу са својим задужењима и специфичностима одељења, као и евентуалним индивидуалним потребама појединих ученика	Наставници ће одредити број часова допунске наставе у складу са својим задужењима и специфичностима одељења, као и евентуалним индивидуалним потребама појединих ученика Ученици треба да: - препознају и именују основне појмове који се односе на тему; – разумеју једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; – поздраве и отпоздраве, представе себе и другог користећи једноставнија језичка средства	-Индивидуални приступ (прилагођавање објашњења и облика вежбања потребама, предзнају и брзини усвајања сваког ученика). - Самостални рад или рад у пару уз подршку наставника. - Пружање помоћи при савладавању тешкоћа са којима се ученици сусрећу у савладавању градива (технике учења). - Вршњачка едукација.	Наставни листићи за проверу усвојености градива. - Описно праћење напредовања ученика, како на часовима допунске, тако и на часовима редовне наставе. - Прилагођени тестови за проверу (допунска наст.). - Усмена и писмена провера усвојености садржаја (редовна настава). - Давање бројчане оцене.
2.	СЛОБОДНО ВРЕМЕ (забава, разонода, хобији)		-препознају и именују појмове који се односе на тему; - представе друге једноставним језичким средствима; - размењују једноставне информације личне природе - разумеју и формулишу кратке исказе којима се изражава мишљење, допадање/недопадање; причају о својим активностима из свакодневног живота		
3.	УМЕТНОСТ, МЕДИЈИ		-препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне предлоге и реагују на њих; - упуте једноставне предлоге; - поставе и одговоре на		

			једноставна питања личне природе; -правилно користе заменице у функцији правог и неправог објекта		
4.	СТАНОВАЊЕ (форме, навике) ПЛАНОВИ (будућност)		- користе једноставна језичка средства на задату тему; - размењују једноставне информације личне природе; – разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;		
5.	ИСТОРИЈА, ВРЕМЕНСКО ИСКУСТВО И ДОЖИВЉАЈ ВРЕМЕНА		– разумеју једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости;		
6.	МЕДИЈИ, ИНТЕРНЕТ МЛАДИ		примене једноставне језичке изразе који се тичу теме; - користе вокабулар везан за рачунаре и интернет - препознају изразе везане за фамилијарни говор и жаргон; – разуме и пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;		
7.	ПУТОВАЊА ЖИВОТ У ИНОСТРАНСТВУ		- препознају и именују речи и изразе који се односе на тему дестинација за одмор и забаву, бављење спортовима и активностима у природи (пејзаж, клима), обичаји у франкофоним државама, називи животиња; - разумеју, траже и дају једноставна		

		објашњења која се тичу сналажења у простору		
Укупно часова				

Програм додатне наставе за седми разред – ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Општи циљеви и задаци		- Праћење и подстицање даровитих и посебно заинтересованих ученика, организујући додатни рад према њиховим способностима, склоностима и интересовањима. - Проширивање знања из француског језика, књижевности и културе. Садржаји додатне наставе се темеље на садржајима редовне наставе, с тим што на овим часовима ученици имају прилику да прошире и продубе те садржаје и своја функционална знања француског језика у новим ситуацијама и на аутентичним документима.			
Редни број	Назив теме	Оријентациони број часова	Специфични циљеви/задаци	Начин реализације	Начин праћења ефеката додатне наставе и остварености циљева
1.	ЛИЧНИ ИДЕНТИТЕТ	Наставници ће одредити број часова додатне наставе у складу са својим задужењима	Ученици треба да: - комуницирају са наставником и другим ученицима на задату тему; - развијају вештину слушања аудио материјала; - причају о себи, о својим уметничким и спортским активностима; - разумеју једноставнија питања која се односе на оријентацију / положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговоре на њих; - разумеју једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања	- Вежбе писменог и усменог изражавања. - Вођене говорне вежбе. - Истраживачки рад на интернету. - Гледање спотова и певање. - Групн рад. / Рад у пару. - Игре улога. - Вођени састави. - Израда паноа и презентација	-Презентовање радова пред Публиком; - Говорне вежбе; - Писање краћих састава; -Описно праћење рада и постигнућа ученика
2.	СЛОБОДНО ВРЕМЕ		- разумеју и формулишу кратке		

	(забава, разонода, хобији)		исказе којима се изражава мишљење; допадање/недопадање; причају о својим активностима из сваког живота - у неколико везаних исказа саопште информације о себи, шта воле а шта не воле да раде у слободно време;		
3.	УМЕТНОСТ, МЕДИЈИ		- поведу разговор на тему телевизијског програма и музике; - користе научени вокабулар везан за музику и телевизију; - пронађу тражене информације читањем и слушањем; - прошире и примене знања опште културе;		
4.	СТАНОВАЊЕ (форме, навике) ПЛАНОВИ (будућност)		– разумеју једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – опишу и упореде жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једност. јез. сред; – разумеју , размене и саопште једност исказе који се односе на будуће радње, одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања		
5.	ИСТОРИЈА, ВРЕМЕНСКО ИСКУСТВО И ДОЖИВЉАЈ ВРЕМЕНА		– опишу у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађаје из прошлости; – опишу неки историјски догађај, историјску личност и сл.		

6.	МЕДИЈИ, ИНТЕРНЕТ МЛАДИ		- користе вокабулар везан за рачунаре и интернет; – изразе жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; -упореде ситуацију у својој земљи са ситуацијом у Француској , а тиче се теме		
7.	ПУТОВАЊА ЖИВОТ У ИНОСТРАНСТВУ		Ученици треба да: - разумеју, траже и дају једноставна објашњења која се тичу сналажења у простору; - разумеју текстове и дискутују о појединостима који се односе на путовања и активности на путовањима	- Вежбе писменог и усменог изражавања. - Вођене говорне вежбе. - Истраживачки рад на интернету. - Гледање спотова и певање. - Групн рад. / Рад у пару. - Игре улога. - Вођени састави. - Израда паноя и презентација	
Укупно часова					